Dziś dodatek ilustrowany Jlustracja Poznańska i Nowiny Sportowe

Dzisiaj 16 stron

Wydanie wieczorne

Cena 20 groszy

KURJER POZNANSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannem i wieczornem. — w niedzielę i święta tylko wydanie poranne. — W dni poświąteczne tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski. gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmikowski, Powszechnej Wystawy Krajowej dr. Stanisław Bernatt, wiadomości potocznych Antoni Konieczny, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leśniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber.

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska w Poznaniu. św. Marcin 70.

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda.

Nr. 348

Poznań, wtorek dnia 30 lipca 1929

Rok XXIV

Poznań i P. W. K. według świadectwa niemieckiego

Intryga niemiecka, skierowana przeciw państwu polskiemu od wewnątrz i na terenie międzynarodowym, dokładała również wszelkich starań, by możliwie zaszkodzić Powszechnej Wystawie Krajowej. Przeprowadzono intensywną propagandę na rzecz zbojkotowania wystawy przez Niemców. Ale propaganda ta częściowo tylko daje rezultaty. Liczba Niemców, przybywających do Poznania i zwiedzających Powszechną Wystawę Krajową, zwiększa się stale. Konsulaty w Berlinie i Pile mogłyby zaświadczyć. ile się teraz udziela dziennie wiz do Polski.

Jeszcze znamienniejszem od tego objawu jest to, co niezawisła i dalej patrząca prasa niemiecka pisze nietylko o Powszechnej Wystawie Krajowej, ale ponadto z jej okazji o Polsce, a w szczególności o Poznaniu.

Jednym z największych i najpoważniejszych dzienników niemieckich jest demokratyczna „Frankfurter Zeitung". Zamieszczona w piśmie tem długa korespondencja z miasta naszego zawiera oprócz słów największego uznania dla P. W. K. i jej organizatorów uwagi ogólne o Polsce i Poznaniu, z któremi społeczeństwo polskie powinno być zaznajomione.

Autor korespondencji powiada, że po raz pierwszy było mu w Poznaniu „recht gemütlich". Mógł po niemiecku rozmówić się z przechodniami i policjantami, którzy odpowiadali mu z największą uprzejmością. Można nawet w języku niemieckim żarty robić, „jeżeli się przytem tylko nieco taktu zachowa". Przed pięciu jeszcze laty było inaczej; Niemiec był w Poznaniu narażony na przykrości. Skąd ta zmiana? „Poznań — odpowiada autor — jest dzisiaj tak polski, że może sobie spokojnie na to pozwolić, by do Niemca mówić po niemiecku... Polskość w Poznaniu jest zupełnie pewna siebie".

Następnie autor stwierdza, że „Poznań jest dzisiaj w całej Polsce najlepiej administrowanem, najdzielniej pracującem i najbardziej energicznem miastem". Współpracownik „Frankfurter Zeitung" nie szczędzi słów uznania dla prezydenta miasta, dla sterników i dla organizacji P. W. K., która nietylko wykazała potężny rozmach, ale była na dzień i na godzinę gotowa.

Co jest nicią czerwoną, snującą się poprzez wszystkie uwagi korespondencji „Frankfurter Zeitung" o treści P. W. K.? Jest nią wykazanie, że dzięki zamknięciu granicy celnej od strony Niemiec, powstały względnie rozwinęły się w Polsce liczne gałęzie przemysłu, które przedtem albo wcale nie istniały, albo wiodły egzystencję bardzo wiotką. Autor omawiając odnośne kategorje eksponatów, zastanawia się nad tem, którym polskim produktom przemysłowym trudno będzie wytrzymać konkurencję niemiecką w razie otwarcia granicy niemieckiej i wskazuje przykładowo przemysł artykułów piśmiennych jako w danym razie zagrożony.

Nie zamierzamy na tem miejscu podejmować dyskusji szczegółowej z autorem; chodzi nam tylko o stwierdzenie samego faktu obserwacyj, jakie ekonomista niemiecki robi na tle P. W. K. w związku z wojną celną. Konkluduje on, że trzeba się będzie z tem liczyć, że fabrykaty niemieckie spotkają się z polską konkurencją na rynkach światowych.

W ostatnim ustępie autor wyraża największe uznanie dla „pierwszej w Polsce próby potężnej, nowej, na wskroś rzeczowej i zdyscyplinowanej umiejętności organizacyjnej i twórczej", która zdołała nawet tego dokazać, „że mimo wystawy niema w Poznaniu najmniejszej lichwy, i że można tam w hotelach i restauracjach tak samo żyć tanio, jak w spokojnych czasach bez takiego pokazu wzorowego".

Tak pisze o Polsce, Powszechnej Wystawie Krajowej i Poznaniu rzeczowy — Niemiec. Aż przykro z tem porównać przytoczone przez nas niedawno głosy — polskich organów „sanacyjnych", dyszących nienawiścią do Poznania i Wielkopolski.

Przed lotem transatlantyckim „Polonii"

Warszawa, 30. 7. (Tel. wł.). Przygotowania do lotu transatlantyckiego „Polonji" są na ukończeniu. Obecnie okazała się potrzeba zmiany śmigieł. Po sprawdzeniu całego aparatu „Polonja" wyruszy do Baldonel. W składzie załogi zaszły zmiany. Wskutek różnicy zdań między Kliszem a kapitanem Kowalczykiem, ten ostatni zrezygnował z lotu. Wobec tego na nawigatora „Polonji" został zaproszony por. Kalina, znany z lotu Warszawa — Bagdad, zakończonego — jak wiadomo — przez śmierć śp. Szałasa. Kalina od roku studjuje lotnictwo we Francji. Departament lotnictwa wydał już Kalinie pozwolenie na lot. Kalina wyjechał już do Medjolanu. Termin startu jeszcze nie jest zdecydowany, a wiadomości jakoby start nastąpić miał 10 sierpnia, nie są ścisłe.

Nowy rząd we Francji

Berlin, 30. 7. (PAT..) Biuro Wolffa donosi z Paryża: Premjer Briand przedstawił wczoraj o godz. 7 wiecz. prezydentowi republiki gabinet, w skład którego wchodzą wszyscy ministrowie gabinetu Poincarégo. Rada ministrów uchwaliła zwrócić się do prezydentów izby i senatu z prośbą o zwołanie obu izb na środę popołudniu, celem przedstawienia nowego gabinetu parlamentowi. Na posiedzeniach tych rząd wystąpi z exposé. W środę przed południem odbędzie się rada ministrów.

Paryż, 30. 7. (PAT). „Le Matin" podaje, że jakkolwiek partja radykalna odmawia przyjęcia jakiejkolwiek teki w nowym gabinecie, to jednak będzie popierała zagraniczną politykę, dla której zawsze posiadała sympatję.

Paryż 30. 7. (PAT) Według „Le Journal", ustąpienie Poincarego nie pociągnie za sobą żadnych zmian w polityce zagranicznej Francji, skoro Poincare oddał jej ster w ręce Brianda, który upatrzony jest na kierownika obrad haskich.

Berlin, 30. 7. (AW). Pisma niemieckie donosząc o gabinecie Brianda, wyrażają przekonanie, iż gabinet ten będzie tymczasowym t. zn., że sprawować będzie swe funkcje tylko na czas konferencji w Hadze.

Paryż, 30. 7. (PAT). Poincare podda się operacji chirurgicznej w czwartek.

Przygotowania do konferencji mocarstw

Londyn, 30. 7. (PAT). Reuter dowiaduje się, iż istnieje zamiar podzielenia prac konferencji odszkodowawczej w Hadze na dwie kategorje, któremi zajmowałyby się odpowiednie sekcje. Pierwsza sekcja zajmowałaby się stroną finansową planu Younga i całokształtem kwestji odszkodowań, druga zaś badałaby stronę polityczną różnych zagadnień, jak ewakuacji Nadrenji, powołania komisji kontrolnej etc.

Berlin, 30. 7. (AW). Korespondenci prasy niemieckiej donoszą z Londynu, że Mac Donald nie weźmie udziału w konferencji haskiej, lecz prawdopodobnie będzie tylko na jej otwarciu. W tutejszych kołach politycznych twierdzą, że Anglja na konferencji zażąda zmiany planu Younga w kilku punktach. Minister Snowden zamierza forsować projekt utworzenia stałej siedziby Międzynarodowego Banku Reparacyjnego w Londynie.

Zatarg graniczny polsko-litewski

Warszawa, 30. 7. (Tel. wł.). Na granicy polsko-litewskiej powstał ciekawy zatarg. Jak wiadomo na pewnym odcinku granica przebiega wzdłuż rzeki Meresanki przez obfitujące w lasy miejscowości. W danym wypadku granicą jest środek rzeki. Sprawa o tyle jest ważna, że Meresanka używana jest do spławu i tratwy polskie idą wzdłuż naszego kraju. Ponieważ rzeka na niektórych miejscowościach robi bardzo ostre zakręty, Litwini przekopali kanał, a w ten sposób zmienili koryto rzeki, która na pewnej przestrzeni przepływa wyłącznie po stronie litewskiej. Na tej podstawie nie przepuszczają oni tratw polskich i strzelają do polskich flisaków. Władze polskie zażądały cofnięcia wiech granicznych, albowiem wytyczona granica obowiązuje wyłącznie na środek rzeki. Litwini się na to nie zgadzają, mówiąc, że każdy może kopać kanały, gdzie chce. Konferencja, jaka się odbyła we Wsi Wiatrówce przy udziale przedstawicieli władz polskich i litewskich, nie dała żadnego rezultatu. (w)

Rząd Briand — Tardieu

P. Briand utworzył rząd, złożony ze wszystkich poprzednich ministrów p Poincaré'go. Nie można było lepiej wyrazić hołdu dla trzyletniej pracy poprzedniego naprawdę wielkiego premjera, który uratował Francję od katastrofy i przywrócił jej należne stanowisko w świecie. W istocie p. Briand mógł tak postąpić, bo gabinet p. Poincaré'go nigdy nie był obalony w parlamencie. Słuszne więc było dążenie do podkreślenia chęci kontynuowania polityki, która zapewniła Francji duże sukcesy. A poza tem p. Briand musiał tak postąpić, bo jego wysiłki rozciągnięcia większości na lewo nie udały się, wskutek odmowy radykałów, związanych z socjalistami, wzięcia udziału w rządzie.

Radykałowie za poparcie swe żądali szeregu ustępstw programowych, w dziedzinie religijnej i zagranicznej, a poza tem głowy ministra spraw wewnętrznych Tardieu, który zarysowuje się jako najsilniejsza po obecnym premjerze indywidualność w rządzie. Utrzymanie p. Tardieu było warunkiem poparcia p. Brianda przez ugrupowania umiarkowane, bez których niema większości w parlamencie. Lewica poniosła narazie klęskę. Nie udało jej się owładnąć ministerstwem spraw wewnętrznych, które od trzydziestu lat było domeną partji radykalnej i główną tajemnicą jej wpływów i sukcesów wyborczych. Oczywiście opozycja z tym stanem rzeczy się nie pogodzi, ale wątpliwem jest, czy w obecnej kodencji parlamentarnej zdoła przesunąć układ sił na swoją korzyść. Ze swojemi pragnieniami będzie musiała czekać zapewne do przyszłych wyborów.

Tak się więc złożyło, że p. Briand, lewicowiec, stanął na czele rządu centrowo - prawicowego. Będąc przedewszystkiem zręcznym graczem parlamentarnym, nie ma on skrupułów doktrynalnych. Czy jednak popierająca go większość nie będzie mu zawadą w posunięciach dyplomatycznych w związku z ewakuacją Nadrenji?

P. Briand wiedząc już, że zostanie premjerem, wygłosił w Senacie przed dymisją Poincaré'go mowę w tonie wysoce patrjotycznym. Zapewniał, że nie porzuci gwarancyj bez kompensat. Uspakajał sceptyków, że zawsze miał na oku interes narodu, lecz Francja nie może postępować w Europie całkiem samodzielnie. Wszystkie tego rodzaju próby, jak okupacja Frankfurtu przez Milleranda, nie skończyły się dobrze. „Francja — mówił — musi wyzyskać prestige swego zwycięstwa w solidarności międzynarodowej".

P. Briand dowodził, że ma swój plan i cel. Plan ten jest jasny: chodzi mu o związanie Niemiec różnemi zobowiązaniami, któreby tak dalece wciągały je w systemy międzynarodowe, że wszelkie indywidualne z ich strony wybryki były niemożliwe. Chce on w gorących uściskach osłabić wolę Niemiec. Stąd popieranie Ligi Narodów, Locarna, paktu Kellogga i Stanów Zjednoczonych Europy. Ten ostatni pomysł ma wskazać Europie znacznie donioślejsze i większe zagadnienia, niż zmiany granic. Czy w „zorganizowanej Europie", myśli p. Briand, ośmieli się kto naruszyć ogólną harmonję dla spraw granicznych?

A jednak bezpieczniej jest, gdy przeciwwagą tych planów są jednak realne gwarancje i prawo. W poprzednim gabinecie pomysły p. Brianda równoważył praktyczny i prawniczy umysł p. Poincaré'go, który zalecał ostrożność i czujność. Ta równowaga wychodziła na dobre wszystkim. **Oby była zachowana.**

Zapał do „zgody”

Organ pułkowników „Głos Prawdy“ skwapliwie przedrukował artykuł „Dziennika Bydgoskiego“, chrześcijańsko - demokratyczno - „sanacyjnego“ organu p. Teski, artykuł, wzywający do zaprzestania walki i do zgody, a skierowany wyraźnie pod adresem opozycji, ściślej mówiąc — opozycji z prawej strony. „Głos Prawdy“ uczynił to z wielkiemi komplementami dla autora artykułu, jako wyraziciela „sumienia obywatelskiego“. Tendencje w stosunku do „sanacji“ ugodowe po stronie części Chrześcijańskiej Demokracji nie są nowością polityczną. Stronnictwo to zwykło wogóle szukać oparcia w innych. Wykazało się to najdobitniej podczas ostatnich wyborów sejmowych, do których Chrześcijańska Demokracja poszła w kilku kombinacjach.

Ale wątpić należy, czy to się uda ponownie. Piastowcy już drugi raz nie powtórzą pewnie eksperymentu; Korfanty odpadł i daje sobie sam niezgorzej radę; my przekonaliśmy się, że wyraźne oblicze i własny program to daleko realniejsze wartości polityczne, niż słaby sojusznik. Pozostała dla jednych chrześcijańskich demokratów kombinacja z N. P. R., dla innych „sanacja“.

„Sanatorzy“ są dziś w tej sytuacji, że przyjmą chętnie każdy sukurs. W miarę jak z nieubłaganą konsekwencją zbliża się moment, kiedy trzeba będzie zdać rachunek nietylko z trzyletniego włodarstwa, ale i sposobu dojścia do niego, robią rozpaczliwe wysiłki, aby moment ten odwlec, a — jak się uda — to i przetrwać.

Nie udało się narzucić opozycji walki na terenie wyłącznie i jednostronnie tylko zagadnień ustrojowych. Ujawnione zostały rażące błędy w gospodarce finansowej i ekonomicznej, obrażona została w całej swej lekkomyślności „radosna“ a tak kosztowna twórczość, wyszły na światło dzienne ogromne nadużycia rozmaitych dygnitarzy „sanacyjnych“ i otaczającej ich kliki. Olpiński, Stpiczyński, Ruszczewski i poczta, progi i domy kolejowe, lasy, fundusze wyborcze i dyspozycyjne — oto bogaty dorobek „sanacji“, a zarazem niebezpieczna broń w ręku opozycji. Póki to jest na oczach i ustach społeczeństwa, strach myśleć o nowych wyborach, nie mają szans pomysły zamachowe, niepodobieństwem wydaje się nawet stare, austrjackie: fortwurstelu.

Pozostaje jedno wyjście: „zgoda“. — Choćby słomiana, choćby chwilowa i nieszczera, byle jakaś „zgoda“ — byle odsapnąć, przeczekać, uśpić nieprzyjaciela, albo jego kosztem poratować stracony kredyt w społeczeństwie.

Stąd przychylna odpowiedź na „odruchową“ czy zamówioną ofertę „Dziennika Bydgoskiego“, stąd apel do „sumienia obywatelskiego“, stąd umizgi do „Piasta“ i zręczne podchodzenie radykałów chłopskich. Byle opozycję zredukować do P P S z lewej i Stronnictwa Narodowego z prawej strony, a — po rozbiciu pierwszej przez p. Prystora — rozprawić się ze znienawidzoną „endecją“.

Uznajemy wartość konsolidacji politycznej zawsze, a zwłaszcza w momentach trudności zewnętrznych i wewnętrznych. Ale zgoda, jeśli ma dać państwu pożytek, nie może być przymknięciem oczu ze strony opozycji na nadużycia stronnictwa rządzącego. T a k a zgoda demoralizuje naród i jest tylko wodą na młyn żywiołów wywrotowych.

Zgoda w n a s z e m rozumieniu powinna się przedewszystkiem opierać na wspólnym programie politycznym i na dążeniu do wspólnej walki z bezprawiem i nadużyciami. Do t a k i e j zgody dojdzie kiedyś, tylko nie w redakcjach dzienników „sanacyjnych“ i wysługujących się „sanacji“, ale w łonie narodu.

Takiej zgody państwu potrzeba. — Przyjście jej przyspiesza ten, kto tępi bezprawie i nadużycia i opóźnia ją ten, kto dla utrzymania się przy władzy usiłuje pokrywać swe grzechy apelem do poczciwości czy oportunizmu innych.

Powiedział stary Owidjusz: „Nieuleczalną ranę należy wyciąć, aby zdrowa część się nie zaraziła“. My to samo mówimy. Gdy to nastąpi, pomówimy o zgodzie.

Jak prasa Chrześcijańskiej Demokracji p. Teski przeprowadza w praktyce nawoływanie do „zgody“, tego dowodem wstępny artykuł tutejszego „Nowego Kurjera“, kończący się po obronie Piłsudskiego dosłownie:

„Czy wszyscy nie rozumieją nareszcie, że, kto jest prawdziwym narodowcem i patrjotą, powinien śmiertelnie nienawidzieć endecji, jako największego wroga narodu i państwa polskiego???“

Nikt nas nie posądzi, byśmy na to odpowiadać mieli, choćby jednem słowem.

Inaczej, niż prasa Chrz. Demokracji p. Teski, odnosi się do „sanacji“, inaczej na dzisiejsze stosunki polityczne i na jutrzejsze następstwa patrzy krakowski organ Chrześcijańskiej Demokracji „Głos Narodu“. Pisze on, co następuje:

„Powiedziano, że Polska co trzy lata zmienia swoje sympatje do stronnictw i ludzi kierujących. I oto właśnie upłynęło takie trzechlecie...

„W jakie łożysko skierują się nowe dążenia polityczne? Powiedzmy sobie prawdę, że w ciągu trzech lat nie wyłoniła się żadna nowa siła polityczna w kraju, żadne stronnictwo, żaden nowy przywódca. Stare stronnictwa wytrzymały gwałtowny atak „sanacji“ i ostały się przy życiu, jedne więcej, inne mniej osłabione. Stąd wniosek, że nasz system partyjny opiera się na trwałych podstawach i że większych zmian w nim wprowadzić się nie da. Trzeba tylko istniejące partje zreformować przez pogłębienie programów, przez ulepszenie organizacji i lepszą selekcję kierowników — Niestety, trzecnletnie rekolekcje okazały się dla stronnictw okresem zbyt krótkim, niektóre przechodzą jeszcze stan fermentacji ideowej, inne wiodą żywot dość leniwy.

„Największy atak bił w „endecję“, nic dziwnego, że znajduje się ona dzisiaj stosunkowo w dobrej formie. Tendencja opozycyjna rysuje się twardo w całej jej taktyce. Można śmiać się z pogłosek o porozumieniu „endeków“ z „sanacją“. Lasciate ogni speranza — brzmi codzienna odpowiedź „Gazety Warszawskiej“.

„Okres reformy przechodzą teraz dwa stronnictwa programowo pokrewne: Ch. D. i N. P. R....

„Uzdrowienie wewnętrzne obozu włościańskiego odbywa się dużo wolniej. „Piast“ z trudem znajduje nowych przywódców lokalnych na miejsce tych, którzy przeszli do jedynki. Jest to jednak dzisiaj najbardziej ideowe i uczciwe stronnictwo chłopskie. „Sanacja“ oczyściła go ze śmiecia.

„Wreszcie w P. P. S. rozkład i dezorjentacja. Atak „sanacyjny“ przyszedł tam późno i — rzecz dziwna — nieoczekiwanie. Wciąż jeszcze chwieją się szeregi wiernych, jedna placówka za drugą usuwa się zpod wpływów partji.

„A tymczasem niema wiele czasu na uzdrowienie partji, bo obóz „sanacyjny“ rozpada się gwałtownie. Byłoby fatalnem dla państwa, gdyby do momentu jego likwidacji stronnictwa polityczne nie zakończyły swej wewnętrznej naprawy. Tylko one mogą objąć spuściznę, bo tylko one tworzą polityczną siłę w kraju. Ale muszą być do objęcia spadku przygotowane, by nie powtórzyły dawnych błędów i dawnej słabości.

„Byłoby źle, gdyby „sanacja“ ogłosiła już teraz bankructwo, a byłoby wprost straszne gdyby bankructwu temu towarzyszył ciężki kryzys gospodarczy, podobny np do kryzysu z ostatnich miesięcy rządów Wł. Grabskiego. Niech się nikt nie łudzi: objęcie w chwili takiego kryzysu rządów przez jakiś gabinet parlamentarny uratowałoby zapewne państwo, ale zdepopularyzowałoby i podkopało stronnictwa, podobnie, jak to się stało za rządów Skrzyńskiego - Zdziechowskiego, kiedy trzeba było zapomocą drakońskich zarządzeń i oszczędności ratować budżet! Nie jest prawdą, by ktoś z opozycji „życzył sobie“ niepowodzeń gospodarczych rządu, byłby to nie tyle nawet zbrodniarz, ile szaleniec. Nie życzymy partjom umiarkowanym, by drugi raz przychodziły do rządów w warunkach takich, jak w grudniu r. 1925.

„Sanacja“ rozleci się z powodu błędów politycznych i stosowania w polityce metod nieuczciwych. Poprostu zostanie przez opinję publiczną odepchnięta z obrzydzeniem. Budujmy szybko organizację polityczną kraju, by moment ten — który przyjść może jak złodziej nieoczekiwanie — nie zastał nas nieprzygotowanych“.

Miłość ojczyzny bez odszkodowania

Przemówienie płk. Arciszewskiego na akademji hallerczyków

(Dokończenie).

Bardzo słusznie wspomniał gen. Składkowski na ostatniem walnem zjeździe Federacji, że b. wojskowych i Polskę obsiadły dziś jakby wszystkie okopowe żywioły, które nigdy o Polskę nie walczyły i w lakierkach do Polski przyszły. W zupełności ten pogląd podzielamy. Dodać jednak do tego trzeba, że pomiędzy tymi, co podczas wojny w mundurach chodzili, było sporo takich, co bardzo mało prochu wąchali, a dziś wielki głos podnoszą i innymi rządzić pragną.

Naszym ideałem wojskowym, szerzonym przez członków Legjonu Polskiego, jest miłość Ojczyzny bez odszkodowania. Tak jak podczas wojny na froncie każdy z nas życie swoje gotów był oddać dla sprawy ojczystej, tak i dzisiaj żaden z nas nie żąda zapłaty za pracę i poświęcenie swoje w czasie wojny i pokoju, za pracę w związkach społecznych. My nie żądamy ani władzy, ani subwencyj pieniężnych ani posad, ani orderów, ani biletów wolnej jazdy kolejami za naszą pracę. Z głodu nieraz przymieramy, ale haseł naszych nie porzucimy. — Bogobojność, miłość Ojczyzny, prawdomówność, praworządność, punktualność w wykonywaniu swoich obowiązków społecznych, wszystko to bez odszkodowania, tylko za skromne żołnierskie: „Dziękuję ci, synu“ — a przytem szerzenie serdecznej koleżeńskości wojskowej, oto są hasła propagowane przez Legjon Polski.

Tu między nami siedzą przedstawiciele emigracji amerykańskiej, którzy lat temu przeszło 10 z temi właśnie szczytnemi hasłami dla Boga i Ojczyzny w bój święty poszli. W 10 lat po wojnie przyjechali oni tu do nas, by sprawdzić, na co się trud i krew ich przydały, i jak my tu pozostali sobie rządzimy. Wychodząc lat temu przeszło 10 w bój dla ojczyzny, każdy z nich przepełniony był najczystszym, najszlachetniejszym idealizmem patrjotyzmu nieskalanego. Żaden z nich nie myślał wówczas, co mógłby uzyskać za poświęcenie swojego życia. Ani majątku w państwie polskiem, ani posady, ani chwały rządzenia, ani orderów, których jeszcze nie było, nikt z nich na myśli nawet nie miał, wyjeżdżając z Ameryki do Francji i Polski, bo każdy z nich myślał, że powróci do Ameryki, swojej rodziny po spełnionym obowiązku. I tak, jak oni, tak myśleli i wszyscy inni Polacy, co z emigracji do Francji w bój ochotniczy spieszyli.

Zrobili swoje i odeszli spokojnie i dopiero teraz po 10 latach spytać się przyjechali, czy o nich nie zapomniano. Oto jest wzór kryształowego patrjotyzmu, który podnosić należy jak najwyżej i w pokolenie następne wpajać do naśladowania. Oto jest wzór duszy żołnierskiej wogóle, która zna dla siebie tylko obowiązki, nie myśląc o zapłacie. Kto szedł w bój o Polskę z myślą, że dostanie nagrodę za to w formie majątku, orderu lub władzy nad innymi, ten nie był dobrym żołnierzem i niema prawa podnosić czoła. A, jeżeli taki żołnierz bierze się potem do organizowania armji, to konsekwencją tego jest wojsko rozpolitykowane. Do bitwy nie idzie się z myślą, co się robić będzie po bitwie.

Wzorem żołnierza godnym naśladowania przez członków Legjonu Polskiego jest polski emigrant, który przyszedł, spełnił swoje i odszedł, nic wzamian nie żądając, a wzorem wodza, godnym uwielbienia jest taki wódz, jak marszałek Foch, który zwyciężył i odszedł w zacisze, nie żądając oddania mu rządów państwem. Do rządzenia są politycy, a żołnierz nie powinien się mieszać do polityki, ani żołnierz służby czynnej, ani też związki b wojskowych. Każdy z nas może i powinien mieć swoje przekonania polityczne, ale związki b. wojskowych jako takie stać muszą na stanowisku bezwzględnej apolityczności. Poza lokalem związków b. wojskowych rozmawiajcie sobie o czem chcecie, ale w związku samym wara od dyskusyj politycznych, tam ma być tylko krystaliczna miłość Ojczyzny i koleżeństwo hodowane.

Jeżeli na niedawno w Warszawie odbytym I sejmie wychodźtwa polskiego nikt zpośród wszystkich czynników oficjalnego przyjęcia nie pomyślał o tem, aby za ten kryształowy patrjotyzm, za krew przelaną tak hojnie i tak idealnie, bezinteresownie przez Polaków z emigracji na polach Francji i na pobojowiskach Polski wychodźtwu hołd i podziękowanie złożyć, niechaj nam żołnierzom Legjonu Polskiego, którzy przesiąknięci jesteśmy duchem ofiarności dla Polski, wolno będzie to uczynić i zapewnić Was, że my pamiętamy dokładnie o Was. — My wiemy dokładnie, że sokolstwo polskie w Ameryce już w roku 1912 zaczęło się ćwiczyć we władaniu bronią, myśląc o Polsce, my wiemy dokładnie, że już w roku 1914 złożyliście ofertę waszą na ręce władz amerykańskich do walki o Polskę na polach Francji; my wiemy dokładnie, że pierwszy dekret prezydenta Francji z 4. czerwca 1917 r. o stworzeniu armji polskiej we Francji był spowodowany waszą działalnością w Ameryce w porozumieniu z ambasadą francuską w Waszyngtonie; my wiemy, żeście krwawili na polach Francji, i wiemy, z jaką rozpaczą w sercach wykonywaliście rozkaz o demobilizacji ochotników amerykańskich w r. 1919 jeszcze przed ukończeniem wojny polsko - bolszewickiej. My o tem wszystkiem wiemy, i bądźcie pewni, że tego wam nie zapomnimy i za Was tutaj także pracować będziemy. — Cześć emigracji polskiej, co krwawiła za Polskę, cześć ich poległym bohaterom, cześć ich bezinteresowności w poświęceniach dla ojczyzny.

Walczyliście bohatersko, tak jak ojcowie wojska polskiego i dzisiejsi protektorzy Legjonu Polskiego, weterani 1863 roku. I oni też po spełnieniu swojej ofiary krwi odeszli w zacisze. I o nich też długie lata nie pamiętano, a nawet publicznie im błędy wytykano, nie szczędząc im bólu moralnego w podziękowaniu za bóle fizyczne. Ale duch ich zwyciężył. Oto ich duch spowodował powstanie pierwszych gniazd sokolich we Lwowie w r. 1867 i ten sam duch spowodował powstanie sokolich gniazd w Ameryce, a z nich wyrośliście Wy, sokolęta w mundurach błękitnych, co się dziś zwiecie bądź to Związkiem Weteranów Armji Polskiej we Francji, bądź to Związkiem Sokolstwa Polskiego w Ameryce. Słusznie dumni jesteście z Waszych mundurów błękitnych. Słusznie dumny jest Związek Hallerczyków, że te same, co on mundury nosicie.

Ten sam duch powstańców 1863 r. całe pokolenie Polski natchnął i sokołów z Ameryki do Francji przysłał, ten sam duch patrjotyzmu wstąpił w szeregi Legjonu Polskiego i jest jego ideologją. — To też przyrzec możemy naszym protektorom czcigodnym weteranom z 63 r., że mimo wszelkich trudności, które z wszystkich stron nas otaczają, wytrwamy na naszem stanowisku ideowem. Bezwzględna apolityczność wojska i miłość Ojczyzny bez odszkodowania są naszemi hasłami.

Jako wyraz naszych uczuć ideowych proponuję wysłanie następującej depeszy do Stowarzyszenia Weteranów 1863 roku, naszych protektorów:

„J. A. Święcicki, Warszawa ul. Nowowiejska.

„Nadzwyczajny walny zjazd członków Legjonu Polskiego zebrany w Poznaniu w liczbie ponad 6.000 osób zasyła protektorom swoim, czcigodnemu Stowarzyszeniu Weteranów 1863 roku, wyrazy hołdu i głębokiego przywiązania do ideału bezinteresowności w służbie dla ojczyzny, reprezentowanego przez ideologję weteranów 1863 r., i ślubuje przestrzegać i przekazywać je dalszym pokoleniom jako najdroższą spuściznę po Was“.

Echa Zjazdu hallerczyków

Przy końcu uroczystej akademji hallerowskiej, która, jak wiadomo, odbyła się 28 b. m w auli uniwersyteckiej, gen. Haller osobiście dokonał dekoracji mieczami hallerowskiemi.

Zaszczytu tego dostąpiło Stow. Weteranów Armji Polskiej w Ameryce, amerykański Związek Sokolstwa Polskiego i Zjednoczenie Polskie Rzymsko - Katolickie w Ameryce. Wspomniane odznaki przypięto na sztandarach związkowych. Dalej miecze hallerowskie przypięto na reprezentacyjnym sztandarze Zw. Podof Rez. Z. Z., Zw. Uczestników Powstania Wielkopolskiego, Tow. Powstańców i Wojaków im. generała Hallera na Jeżycach i t. d. Wreszcie odznaczeni niemi zostali prezes „Sokoła“ tut. dzielnicy Wolski, radca dr. Kolszewski, prezes Osten - Sacken i liczni członkowie poszczególnych chorągwi.

Po zawodach sportowych Drużyn Błękitnych odbył się w lokalach „Belwederu“ bankiet pożegnalny, który ściągnął liczne zastępy Hallerczyków, przedstawicieli pokrewnych organizacyj, gości i sympatyków. Bankiet ten przyczynił się do jeszcze trwalszego zespolenia organizacyj o zdrowych narodowo - katolickich podstawach. W nocy i 29 b m. drużyny hallerowskie zaczęły opuszczać Poznań, unosząc z sobą garść miłych i niezatartych wrażeń. (z)

Bezrobocie w Białowieży

B i a ł y s t o k, 30. 7. (AW) Na skutek rozwiązania umowy rządu z firmą „Century“ w sprawie eksploatacji drzewostanu w Puszczy Białowieskiej i w nadleśnictwach nadmieńskich w Białowieży, daje się zauważyć bardzo znaczny wzrost bezrobocia. Według urzędowych danych w dniu 20 b. m. liczba bezrobotnych w Białowieży wynosiła 3 tys. osób.

Wizyta ministerjalna w Gdyni

Gdynia 30. 7. (PAT) Wczoraj przybyli do Gdyni kierownik ministerstwa skarbu Matuszewski i minister przemysłu i handlu inż. Kwiatkowski. Po przybyciu do Gdyni ministrowie wraz z otoczeniem udali się na zwiedzenie miasta, zatrzymując się dłuższy czas w nowobudującym się gmachu szkoły morskiej i gmachu urzędu pocztowego i telegraficznego. Następnie udali się do siedziby urzędu morskiego, gdzie odbyła się przy ich udziale szczegółowa konferencja, poświęcona sprawie rozbudowy miasta i portu. Po konferencji w urzędzie morskim ministrowie wraz z towarzyszącymi im osobami wsiedli na pokład holownika portowego „Ursus", zwiedzając szczegółowo cały port. O godz. 3.30 popoł. udali się pp. ministrowie wraz z otoczeniem na statku „Żeglugi Polskiej" na Hel. Po powrocie z Helu ministrowie odjechali do Warszawy.

Nie konferencje, lecz silna pięść

Berlin, 30. 7. (PAT) W Ełku na Mazurach obradował w sobotę zjazd tak zwanej młodzieży bismarkowskiej, należącej do stronnictwa niemiecko - narodowego. Jeden z mówców, poseł na sejm pruski Kenkel, zaatakował w swem przemówieniu rząd pruski, zarzucając mu brak należytego zrozumienia dla potrzeb niemieckich obszarów pogranicznych. Mówca domagał się z patosem podjęcia walki o zwrot korytarza, podkreślając, że utracone na wschodzie ziemie zwrócić mogą Niemcom nie międzynarodowe konferencje, lecz silna pięść. Mówca wzywał do podtrzymania idei zbrojnego oporu wśród szerokich warstw narodu niemieckiego, powołując się na przykład walk polskich i czeskosłowackich o wolność.

Sposób likwidacji zatargu sowiecko-chińskiego

Berlin 30. 7. (PAT) Biuro Wolffa donosi za Reuterem z Nankinu, że rząd chiński postanowił załatwić konflikt z Sowietami w drodze pokojowej. O ileby rząd sowiecki nie uwzględnił przedstawienia rządu nankińskiego, Chiny oddadzą sprawę Lidze Narodów. Obecnie rząd chiński przygotowuje odnośne pismo do sekretarjatu Ligi. Utworzono prowizorycznie strefę neutralną między Chinami a Rosją sowiecką szerokości 30 km.

Wiedeń 30. 7. (PAT) Według doniesień dzienników z Charbinu przypuszcza się tam powszechnie, że likwidacja konfliktu sowiecko - chińskiego nastąpi w ten sposób, iż Rosjanie zamianowani zostaną kierownikami tamtejszej szkoły politechnicznej, zaś jeden z urzędników sowieckich generalnym dyrektorem kolei wschodniej z tem zastrzeżeniem, że funkcjonarjusze sowieccy tej kolei wstrzymają się od wszelkiej propagandy politycznej.

Warszawa 30. 7. (AW) Zatarg sowiecko - chiński, jaki wynikł na tle zajęcia kolei wschodnio - chińskiej przez władze rządu nankińskiego, wywołał rozgłośne echo w prasie całego świata. Jak donoszą bezpośrednio z Chin, pisma europejskie silnie przejaskrawiają wyłonioną na wschodzie sytuację. Zatarg i zajścia nie miały żadnego wpływu na życie gospodarcze Mandżurji, a tembardziej całych Chin. Toczy się ono dalej zupełnie normalną drogą. Eksporterzy nasi, którzy już nawiązali stosunki na rynku chińskim i mandżurskim, nie powinni powstrzymywać się od dalszych transakcyj.

Za chlebem

Gdynia, 30. 7. (AW) Gdynię opuścił statek francuski „Virginia", zabierając na pokład około 500 emigrantów polskich.

Zatrzymanie lotnika polskiego w Wrocławiu

Warszawa, 30. 7. (Tel. wł.). Samolot I pułku lotniczego w Warszawie z sierż. Szekiewiczem wylądował wczoraj wieczorem na terenie wioski Schoddwitz pod Wrocławiem obok koszar Karłowickich. Niemcy natychmiast obłożyli aparat aresztem. Pilot podał, że leciał z Warszawy do Krakowa, aby zabrać części składowe. W drodze jednak wskutek silnej zawieruchy pomylił kierunek, biorąc Odrę za Wisłę i z powodu braku oliwy musiał lądować. Sierżanta Szekiewicza zatrzymano w obozie, a władze zwróciły się do Berlina telegraficznie o instrukcje. (w)

Pożar taboru wojskowego

Warszawa, 30. 7. (Tel. wł.). W Chojnicach spłonęły wojskowe baraki tamtejszego garnizonu. Spłonął cały tabor garnizonu, zginęło 25 koni i kilkanaście sztuk świń, spłonęła cała uprząż. We wtorek garnizon chojnicki miał wyruszyć na manewry, lecz z powodu straty taboru rozkaz wymarszu cofnięto. (w)

Polska w rajdzie lotniczym Małej Ententy

Warszawa, 30. 7. (AW) Raid lotniczy Małej Ententy jak poinformowano Ajencję Wschodnią odbędzie się w początkach września r. b. W raidzie tym weźmie udział po raz pierwszy samolot myśliwski polskiej konstrukcji.

Dzieci śląskie na letnisku

Katowice, 30. 7. (AW) Akcja wysyłki dzieci na kolonje letnie w tym roku przybrała wielkie rozmiary. Z. O. K. Z. wysłał już w r. b. przeszło 10.000 dzieci śląskich, które porozmieszczano w różnych miejsowościach Rzeczypospolitej. Poza tem Polski Czerwony Krzyż w Katowicach zaopiekował się 3.200 dziećmi choremi, wysyłając je na kolonje lecznicze w Rabce, Jastrzębiu, Gdyni itd. Akcja ta pochłonęła 210.000 złotych, przyczem śląski urząd wojewódzki dał na ten cel 100.000 zł, min. pracy i o. społ. 30.000 zł, resztę zaś wydał Polski Czerwony Krzyż z własnych funduszów.

Wizyta oficerów jugosłowiańskich w Polsce

Warszawa, 30. 7. (AW) Jak się dowiaduje Agencja Wschodnia w najbliższych dniach przyjedzie do Polski wycieczka oficerów jugosłowiańskich sztabu generalnego. Oficerowie tego zaprzyjaźnionego mocarstwa odwiedzą wszystkie centra wyszkolenia wojskowego. M. i. będą w Grudziądzu na egzaminach w szkole żandarmerji. W Grudziądzu obecny będzie zastępca d-cy żandarmerji mjr. Popowicz, który pokaże gościom muzeum i urządzenia szkoły, będące jednem z najnowocześniejszych w Europie.

Katastrofalny wybuch gazów w kopalni

Waldenburg (niemiecki Śląsk), 30. 7. (PAT). W tutejszej kopalni nastąpił silny wybuch gazu ziemnego. 23 górników poniosło śmierć, a 12 odniosło rany.

Podróże polityczne Venizelosa

Ateny, 30. 7. (AW). Venizelos oświadczył, iż przyśpieszy swój wyjazd do Rzymu, Paryża i Londynu chcąc porozumieć się z tamtejszemi czynnikami miarodajnemi jeszcze przed rozpoczęciem międzynarodowej konferencji reparacyjnej.

Obniżenie podatków we Włoszech

Rzym, 30. 7. (AW.). W wyniku przeprowadzonych badań nad zeszłorocznym budżetem rada ministrów postanowiła w roku przyszłym zmniejszyć cały szereg świadczeń podatkowych. Wysokość zredukowanych wpływów dochodzi prawie do półtora miljarda lirów.

Widmo „rewolucji" w Monaco

Paryż, 30. 7. (AW.). W Monaco znowu przyszło do znacznej scysji między księciem a radą, jako jedynem bezpośredniem przedstawicielstwem obywateli państewka Monaco. Jak wiadomo na wiosnę r. b. książę zgodził się nadać konstytucję. Wczoraj rada uchwaliła votum nieufności dla księcia z powodu niedotrzymania obietnicy. Równocześnie uchwalono rezolucję, że o ile książę w ciągu 2 tygodni nie spełni życzeń obywatelstwa, rada ogłosi jego detronizację i zainstaluje rządy republikańskie. Książę bawi obecnie w Paryżu.

Wstrzymanie komunikacji z Sowietami

Gdynia, 30. 7. (AW) Jak nas informują, francuska linja „Compagnie Generale Transatlantique", która utrzymywała bezpośrednią komunikację pasażersko - towarową pomiędzy Gdynią, portami francuskiemi a Leningradem, przerwała komunikację z portem sowieckim. Przyczyną wstrzymania ruchu jest zaaresztowanie 15 obywateli amerykańskich, którzy przybyli do Leningradu statkiem tejże linji. Powodem aresztowania obywateli amerykańskich było zaprotestowanie przez nich przeciwko grubjańskiemu obchodzeniu się celników sowieckich z pasażerami.

Kurs złotego. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie oraz w Gdasku na Warszawę 8,88 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu płacił dziś za 100 mkn. w dewizach — 212,20 zł, gotówką — 211,77 zł; za 100 guld. gd. w dewizach — 172,79 zł, gotówką — 172,40 zł.

Poznańska giełda pieniężna

Poznań, 30 lipca 1929.

Przebieg dzisiejszego zebrania giełdowego był spokojny. Transakcyj dokonano ilościowo mniej z uwagi na zbliżające się ultimo.

Na rynku pap. procent. płacono jedynie za 5 proc. poż. konwers. 46 proc., natomiast oddawano 8 proc. listy dolarowe po 94½ proc. i 4 proc. listy zast. konwert. po 44 proc. Również oddawano bez notowania 6 proc. listy żytnie po 25,—, natomiast poszukiwano bez oddawców 5 proc. premj. dolarowe po 65,— i 4 proc. poż. inwestycyjną po 113,—

Z akcyj bankowych notowano jedynie Bank Związku po 78,50, handlowano bez notowania Kwileckiego po 80,—

Z akcyj przemysłowych notowano tylko w oddaniu Lubań po 85,— i R. May po 105 Poza tem poszukiwano bez notowania C. Hartwig po 34,—, Herzfeld po 43,— i Sp. Drzewną po 32,—

Cedula urzędowa z dnia 30 lipca 1929 r.

Papiery procentowe:
(Kurs w procentach nominału)

5% Pożyczka konwersyjna 46% P.
8% dol. listy Pozn. Ziem. Kred. 94½% O.
4% listy zastaw. konw. Pozn. Ziem. Kred. 44% O

Akcje bankowe:
(Kurs w złotych za 1 akcję)

Bank Zw. Spółek Zarob. I em. zł. 78,50 +

Akcje przemysłowe:
(Kurs w złotych za 1 akcję)

Lubań, Fabryka przetw. ziemniaczanych I—IV 85,— O.
Dr. Roman May I em. zł. 105,— O.
Tendencja: Spokojna.

Giełda warszawska

dnia 30 lipca 1929 r.

Waluty	Gotówka		
Dol. Stan. Zjedn	tr. 8,88	sp. 8,90	kup. 8,86

Dewizy:

Belgja	tr. 000,00	sp. 000,00	kup. 000,00
Kopenhaga	„ 237,75	„ 238,35	„ 237,15
Holandja	„ 357,74	„ 358,64	„ 356,80
Nowy Jork	„ 008,90	„ 008,92	„ 008,88
Londyn	„ 043,29	„ 043,40	„ 043,19
Paryż	„ 034,98	„ 035,07	„ 034,89
Szwajcarja	„ 171,65	„ 172,06	„ 171,20
Włochy	„ 046,63	„ 046,75	„ 046,51

Papiery państwowe i obligacje:

4% poż. inwest.	117,00	115,00	115,25
5% poż. premj. dol.	000,00	067,25	067,50
6% poż dol.	000,00	000,00	083,00
10% poż. kol.	000,00	000,00	102,50

Akcje w złotych:

Bank Polski	000,00—164,00
Bank Zw. Sp. Zarobk.	000,00—078,50
Spiess	000,00—130,00
Siła i Światło	000,00—125,00
W. T. F. Cukru	033,00—034,00
Firley	000,00—051,00
W. T. Węgla	000,00—071,75
Modrzejów	024,50—024,75
Norblin	000,00—150,00
Ostrowieckie Zakłady	000,00—08,300
Starachowice	000,00—029,00

TARGOWICA MIEJSKA

Urzędowe sprawozdanie targowe Komisji notowania cen.

Poznan, dnia 30 lipca 1929.

Spędzono: wołów 52, buhaj 85 krów 245 bydła 382, świń 2192, cieląt 460, owiec 242.

Razem 3276 zwierząt.

Płacono za 100 kg żywej wagi za:

Bydło:

Woły:	
a) pełnomięsiste, wytuczone woły, najwyższej wartości rzeźne niezaprzęgane	160—168
b) pełnomięsiste, wytuczone woły od lat 4 do 7	150—158
Stariki:	
a) pełnomięsiste wyrosłe, najwyższej wart rzeźnej	160—164
b) pełnomięsiste, młodsze	148—156
c) miernie odżywione młodsze i dobrze odżywione starsze	130—134
Jałówki i krowy:	
a) pełnomięsiste, wytuczone jałówki, najwyższej wartości rzeźnej	164—170
b) pełnomięsiste, wytuczone krowy, najwyższej wartości rzeźnej, do lat 7	150—160
c) starsze wytuczone krowy i mniej dobre młodsze krowy i jałówki	140—144
d) miernie odżywione krowy i jałówki	090—100
e) licho odżywione krowy i jałówki	000—000
Cielęta:	
b) najprzedniejsze cielęta tuczne	230—240
c) średnio tuczone cielęta i najprzedniejsze ssaki	210—220
d) mniej tuczone cielęta i dobre ssaki	190—200
e) liche ssaki	000—170
Owce:	
Opasy chlewne:	
a) jagnięta tuczne i młodsze skopy tuczne	132—144
b) starsze skopy tuczne, liche jagnięta tuczne i dobrze odżywione młode owce	110—130
c) miernie odżywione skopy i owce	000—090
Świnie:	
a) tuczone ponad 150 kg żywej wagi	270—272
b) pełnomięsiste od 120 do 150 kg żywej wagi	264—268
c) pełnomięsiste od 100 do 120 kg żywej wagi	252—258
d) pełnomięsiste od 80 do 100 kg żywej wagi	239—240
e) mięsiste świnie ponad 80 kg	000—000
f) maciory i późne kastraty	200—210

Przebieg targu ożywiony.

PŁODY ROLNICZE

Berlin, dnia 30 lipca 1929

Zboża i nasiona oleiste za 1 000 kg reszta za 100 kg

Pszenica marchijska	264,00—266,00
Tendencja słabsza.	
Żyto marchijskie	199,00—201,00
Tendencja mocna.	
Jęczmień Pastewny i przemysłowy	176,00—189,00
Tendencja stała.	
Jęczmień zimowy	173,00—186,00
Tendencja stała.	
Owies marchijski	181,00—190,00
Tendencja spokojna.	
Kukurydza	231,00—232,00
Tendencja spokojna.	
Mąka pszenna	31,50—36,50
Tendencja mocniejsza.	
Mąka żytnia	26,75—30,00
Tendencja mocniejsza	
Ospa pszenna	12,75—13,00
Tendencja spokojna.	
Ospa żytnia	12,25—12,75
Tendencja spokojna.	
Rzepak	330,00—335,00
Tendencja spokojna.	
Groch jadalny polny	28,00—34,00
Groch pastewny	21,00—23,00
Peluszka	26,00—29,00
Bób polny	22,00—25,00
Wyka	28,00—32,00
Łubin niebieski	21,00—22,00
Łubin żółty	29,00—31,00
Makuch rzepakowy	00,00—19,30
Makuch lniany	23,00—23,50
Wytłoki suszone	11,40—11,50
Śrót Soya	20,20—20,50
Płatki ziemniaczane	16,50—17,00
Słoma pras. drut.	1,20—1,30
„ pras. dr. p.	1,05—1,15
„ ows. pr. drut.	0,90—1,00
„ jęczm. drut.	0,80—0,90
„ ż. dł. wiąz.	1,10—1,30
„ ż. pras. sznur.	0,85—1,00
„ psz. pr. drut.	0,75—0,90
Sieczka	1,60—1,85
Siano zw. handl.	2,50—3,00
Siano dr. I pokos	3,10—4,00

Ogólna tendencja niejednolita.

Notowania złotego w Berlinie
z dnia 30 lipca 1929.

Wypłaty na Warszawę: 46,90—47,10
Noty wielkie: 46,825—47,225

OFIARNOŚĆ NA CELE OŚWIATOWE WZMACNIA POTĘGĘ RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

Robota komunistyczna na Śląsku

Katowice, 30. 7. (AW.). Na targowisku w Świętochłowicach zebrali się komuniści w liczbie 43 osób, celem urządzenia demonstracyjnego wiecu. Policja uprzedzona o tych zamiarach poddała plac bacznej obserwacji i w pewnej chwili otoczono zebranych i osadzono ich wszystkich w areszcie. Między zatrzymanymi znajduje się kilku znanych przewódców komunistycznych. Jak się dowiadujemy, zebranie to było jedną z szeregu antypaństwowych demonstracyj, które w związku ze zbliżającym się dniem 1 sierpnia zamierzają urządzić komuniści na Śląsku, pragnąc zarazem dokonać przeglądu swoich sił na tutejszym terenie.

Katowice, 30. 7. (AW.). Posterunek policji zauważył na drutach telegraficznych w Katowicach-Załężu w okolicy kopalni „Kleofas" czerwoną płachtę z antypaństwowym napisem, zawieszoną prawdopodobnie w ciągu nocy Płachtę usunięto, jednocześnie zaś władze wszczęły energiczne śledztwo, które jednak narazie nie dało rezultatu.

Zatarg zarobkowy w cynkowniach śląskich

Katowice, 30. 7. (AW) Wczoraj po południu odbyło się posiedzenie komisji arbitrażowej i pojednawczej w sprawie zatargu o system płac dla hutników w hutach cynkowych oraz o podniesienie zarobku podstawowego dla prażalników i zagwarantowanie dla nich podstawowej płacy. Komisja orzekła, że dodatek do podstawowego zarobku prażalników podwyższa się z 10 na 15 proc, a obowiązującą dotychczas umowę zmienia się w ten sposób, że podstawowy zarobek winien być wypłacany prażalnikom nawet w tym wypadku, gdy uzyskana z pieca ruda nie odpowiada wymogom ustalonym w umowie, o ile wadliwe wyprażanie nie wynika z winy robotnika. Orzeczenie to obowiązuje od dnia 1-go sierpnia r. b. do czasu wypowiedzenia ważności umowy. Sprawa zmiany systemu płac w hutach cynkowych została przekazana komisarzowi demobilizacyjnemu, gdyż żaden z wysuniętych wniosków nie uzyskał większości.

KINO APOLLO
Od wtorku
dramat z życia Dzikiego Zachodu p. t
„Niebezpieczny flirt"
Nancy Carroll i Jack Holt
Przedstawienia o godz. 5,30, 7,30 i 9,30.

KINO METROPOLIS
Dziś premjera!
Pyszna komedja salonowa
z Florence Vidor p. t.
„Usta zbyt czerwone"
Przedstawienia o godzinie 7 i 9.
nw 2901 2

Mówmy o pogodzie

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego")

Londyn, 27 lipca.

Każdy przyzwoity człowiek w Anglji uważa za swój obowiązek zacząć rozmowę od pogody. Idę za tym przykładem, i biorąc się do napisania paru korenspondencyj z wyspy Johna Bulla, poświęcam pierwszą temu przedmiotowi.

Ile razy jestem w Anglji — coprawda unikam jak najstaranniej okresu sławnej mgły zimowej, zwanej „Fog", dla odróżnienia od „Mist", letniej mgiełki, takiej, jak nasza — tyle razy trafiam na posuchę i upały. Dla kontrastu zazwyczaj dochodzą mnie ze stron rodzinnych wieści o ulewach i powodziach. Tak już przywykłem do gorąca w Londynie, że tym razem ośmieliłem się po przyjeździe zabawić w proroka i teraz współmieszkańcy pensjonatu uważają mnie za jakiegoś planetnika czy fakira z egzotycznych krajów — bo dla przeciętnego Anglika Polska jest krajem w całem tego słowa znaczeniu egzotycznym. Ktoś mi oświadczył nawet, że fabrykanci parasoli powinniby mi płacić jakieś „odstępne", abym nie przyjeżdżał.

Zaczynam bowiem trzeci tydzień pobytu i z wyjątkiem jednej bardzo gwałtownej, ale krótkotrwałej burzy z piorunami nie widziałem jeszcze deszczu. Spojrzenie na termometr przejmuje mnie grozą — zwłaszcza, że króluje tu niepodzielnie pogański system Fahrenheita, operujący zawrotnemi cyframi. Ponieważ w matematyce nigdy nie byłem luminarzem, parokrotnie już robiłem z ołówkiem w ręku obliczenia — i zawsze zapomniałem ich wyniku. W każdym razie 90° Fahrenheita (w cieniu), to jest blisko 40° Celsjusza (i to także nie w słońcu). Podobno w Warszawie teraz nawet goręcej, ale to dopiero w ostatnich dniach, a tu tak było przez dwa tygodnie. Teraz temperatura obniżyła się trochę, ale naprawdę tylko trochę. To też, jak Anglja długa i szeroka, rolnicy śpiewają modlitwy, odpowiadające naszej pieśni „Królu Boże Abrahama".

Natomiast w Londynie ludzie przeważnie chwalą sobie tę pogodę. O ile zaś kto jest dżentelmenem starego typu, ceniącym nadewszystko sławną „Respectability", uważałby za nikczemny kompromis wdzianie miękkiego kołnierzyka czy jasnego ubrania, zwłaszcza nad wieczorem. Czasem nawet posuwa heroizm snobizmu aż do noszenia cylindra.

Młodsze pokolenie wyzwoliło się już z tych zabobonów, przynajmniej częściowo. Ale i u niego zwycięża czasem dawny punkt widzenia, a n. p. zwyczaj chodzenia z odkrytą głową niewielu znajduje zwolenników. Najbardziej postępową osobą w całem Zjednoczonem Królestwie był, zdaje się, ów sędzia, który w czasie rozprawy zdjął czcigodną perukę, będącą symbolem jego godności. Niewątpliwie musiał wywołać pewne zgorszenie, lecz sędzia angielski jest tak wielką figurą, że nikt nie odważył się szemrać, a gazety zanotowały epokowy wypadek sucho, bez komentarzy.

Są jednak i w Londynie tacy, którzy objawiają swe niezadowolenie z powodu zbyt pięknej pogody. To właściciele ogrodów, koni i automobilów. Ostrożne władze bowiem, nie wiedząc, jak długo potrwa posucha, zabroniły polewania kwiatów, mycia koni i samochodów. A zakaz taki nie jest w Anglji czczem słowem. Ludzie go szanują, pilnują innych, a przekroczenia są nieliczne, więc pociągają za sobą tem surowszą karę. Więc każdy skrzywi się, czasem jęknie, ale słucha.

Tylko w dziennikach wszczęła się dyskusja na temat zaopatrzenia kraju w wodę. Jak to? Przy tej olbrzymiej rocznej ilości opadów już po paru tygodniach posuchy trzeba wprowadzić ograniczenia? Widocznie musi być jakiś błąd w kalkulacji.

Błędu jednak niema. Przedewszystkiem odgrywa tu rolę gęstość zaludnienia — wszakże szóstą część powierzchni W. Brytanji pokrywają miasta. A wysoka kultura przyniosła z sobą wzrost zapotrzebowania wody. U nas codzienna kąpiel uchodzi jeszcze naogół za zbytek, za stratę czasu, czy za dziwactwo. Tu każdy prawie jest do niej przyzwyczajony. Robotnik po pracy, urzędnik po biurze, kupiec po dniu spędzonym w biurze, uważa za rzecz konieczną, spędzić kwadrans w gorącej wodzie. I nie kosztuje to zbyt wiele. Tak n. p. w łazience mego pensjonatu — zupełnie skromnego — jest piecyk gazowy. Za jego czyszczenie i ewentualną naprawę płaci właścicielka rocznie jedną gwineję (45 ½ zł). Kto zaś chce mieć ciepłą kąpiel, musi włożyć do automatu dwa pensy (36 gr). W hotelach i wykwintniejszych pensjonatach nie płaci się i tego, a z drugiej strony są bezpłatne łaźnie dla ubogich.

Prawda, że mowa o Londynie, w którym powietrze pełne jest węgla i wyziewów benzyny, więc trzeba temu przeciwdziałać szczególnie intensywnie. Z tem wszystkiem jednak zamiłowanie czystości, jakie tu panuje, może zaimponować.

Niezawsze tak było. Ktoś obliczył w jednej z gazet, że za czasów Wiktorji spostrzebowanie wody wynosiło 15 razy mniej na głowę. Szkoda tylko, że nie podał dokładniejszej daty, bo Wiktorja panowała okrągło 65 lat (do 1902). Może zresztą i co nieco przesadził, w każdym razie fakt nie ulega wątpliwości i pozostaje w związku z podniesieniem się poziomu oświaty i może służyć za przykład do naśladowania.

Dr. Władysław Tarnawski.

Metody, które wywołują skutek, odwrotny od pożądanego

(Korespondencja własna.)

Zakopane, 29 lipca.

Na dzień dzisiejszy zwołało miejscowe koło Stronnictwa Narodowego poselskie zebranie sprawozdawcze. O zebraniu tem doniesiono na tydzień przed terminem zgromadzenia członkowskiego władzom policyjnym oraz starostwu w Nowym Targu. Starostwo przez cały tydzień zwlekało z udzieleniem zezwolenia na rozplakatowanie ogłoszenia o sprawozdawczem zebraniu poselskiem. Na wspomnianym afiszu, który miano rozplakatować, znajdowała się uwaga, że członkowie mogą odbierać zaproszenia w sekretarjacie miejscowego koła Stronnictwa Narodowego. Jeszcze w sobotę usiłowano skomunikować się telefnicznie ze starostwem, ale bezskutecznie.

Mimo to wszystko doręczono członkom Stronnictwa zaproszenia na niedzielne zebranie w zamkniętem kole, na którem mieli zabrać głos pp. St. Rymar, poseł Wierczak oraz poseł Kornecki. W niedzielę sala „Sokoła" wypełniła się członkami Stronnictwa, pragnącymi usłyszeć wiarogodne relacje poselskie o położeniu politycznem kraju.

Zebranie zagaił prezes krakowskiego okręgu Stronnictwa Narodowego b. poseł Stanisław Rymar, wygłaszając jednocześnie godzinne przemówienie o sytuacji politycznej i gospodarczej kraju. W czasie przemówienia p. Rymara przybył na salę przedstawiciel starostwa w towarzystwie komisarza policji. Kiedy zaś p. Rymar skończył, i dziękowano mu hucznemi oklaskami, podszedł do stołu prezydjalnego urzędnik starostwa i oświadczył, że zebranie rozwiązuje. Motywował ten krok zarzutem, że prezydjum nie posiada listy obecnych na sali.

Zebrani z oburzeniem oświadczyli, że nie istnieje paragraf, nakazujący takie postępowanie, wobec czego uważają wystąpienie starostwa za postąpienie bezprawne wobec polskich narodowców. Wysłannik starostwa zasłonił się jednak tem, że ma nakaz niezezwolenia na dalsze referaty. Sala zareagowała na to głośnemi okrzykami oburzenia, poczem odśpiewano „Rotę".

Skutek jest ten, że jednomyślnie postanowiono prosić posłów o ponowne urządzenie zebrania już w najbliższą niedzielę. Takie, jak u nas postąpienia władz oddają „sanacji" — fatalną usługę. (r. f.)

Zwalczanie alkoholizmu w szkołach

Wydział hygjeny i wychowania fizycznego min. oświaty rozesłało do wszystkich kuratorów i inspektorów szkolnych dokładny materjał, umożliwiający prowadzenie propagandy antyalkoholowej w szkołach. Odpowiednie plakaty ilustrują ujemne działanie alkoholu, tak pod względem materjalnym, jak i przez wzgląd na uszkodzenie narządów wewnętrznych.

Nauczycielom poleca się prowadzić tę propagandę na szeroką skalę celem spowodowania w jaknajszybszym czasie likwidacji alkoholizmu w szkołach. Według danych ministerstwa 25 proc. dzieci szkół powszechnych wcale nie używa alkoholu, 62,2 proc. pije od czasu do czasu, a 12,9 proc. pija stale trunki.

Jak dowodzą te cyfry, niebezpieczeństwo alkoholizmu jest naprawdę wielkie. Dokładne badania wykazały, że dzieci, używające trunków, tracą 31 proc. zdolności w postępach nauki, a 22,84 proc. w rozwoju fizycznym.

O.

Jednoroczna praktyka

w szpitalach dla lekarzy

Ministerstwo spraw wewnętrznych (departament służby zdrowia) opracowało projekt rozporządzenia ministerjalnego w sprawie obowiązku odbywania przez lekarzy jednorocznej praktyki szpitalnej.

Projekt rozporządzenia oparty na ustawie z dnia 2 grudnia 1921 roku o wykonywaniu praktyki lekarskiej przewiduje, że każdy lekarz będzie zobowiązany przed uzyskaniem od władz administracji ogólnej zaświadczenia i uprawnienia do wykonywania zawodu, do odbycia jednorocznej praktyki szpitalnej.

Praktykę tę będzie można odbywać bądź w czasie studjów lekarskich w ciągu ostatnich 3 semestrów, bądź też po ich ukończeniu w szpitalach publicznych, posiadających przynajmniej 100 łóżek oraz w klinikach uniwersyteckich. Wojewódzkie władze adminstracji ogólnej będą władne uznać w poszczególnych wypadkach praktykę szpitalną, odbytą zagranicą lub w wojsku za równorzędną z praktyką, przewidzianą w opracowanym projekcie.

Rozporządzenie to będzie niebawem ogłoszone.

Zbrodnia juhasów tatrzańskich

Zakopane, 30. 7. (AW) Wczoraj pod wieczór na dojących owce trzech górali na hali Ornak obok Doliny Kościeliskiej napadła banda juhasów, pasących niedaleko stado owiec na hali Tomanowej w liczbie 13ludzi. Juhasi zasypali bacę i dwóch jego pomocników gradem odłamków skalnych, poczem pobili ich ciupagami. Baca Michał Mazgaj lat 37 z Kościeliska poniósł tak ciężkie obrażenia cielesne, iż zmarł na miejscu. Natomiast juhasi Zawadzki Józef oraz Mulica Jan zostali bardzo ciężko ranni. Odwieziono ich do szpitala w Zakopanem. Ciało Mazgaja złożono w kostnicy w Kościelisku. Za napastnikami zarządziła obławę policja. Przyczyną krwawej rozprawy miały być porachunki osobiste na tle rywalizacji o względy pewnej góralki.

PRZY ZAKUPACH ZWAŻAJ CZY JESTEŚ W SKLEPIE POLSKIM I CHRZEŚCIJAŃSKIM!

DOSKONAŁE POLSKIE PERFUMY MAJOLA
Pw 10 887-62.431

Czy słyszysz nóg błagalny głos? Kup sól „CO WIECZÓR" Medikes!
nw 2338

ZAKOPANE
Hotel Pension „MARATON"
Tel. 331.
Nowo wybudowany przy ul. Sienkiewicza, 50 pokoi, tarasy, werandy, nowoczesny komfort, kuchnia wykwintna, ceny przystępne. Pw 8917-81,82

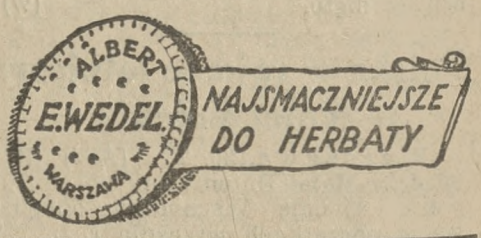

nw 2670

DZIAŁ KULTURY i SZTUKI

AKADEMJA UMIEJĘTNOŚCI WYDAJE NOWE PISMO

„Przegląd historji sztuki" — Kto go zainicjował i kto redaguje — Program — Kto jest autorem mauzoleum św. Wojciecha w tumie gnieźnieńskim? — Łukasz Cranach starszy w Muzeum Wielkopolskiem — Kościoły średniowieczne na Rusi — Na górze Sobótce — Madonna z Sandomierza.

Polskie wydawnictwa naukowe wzbogaciły się nowem czasopismem ze zakresu historji sztuki, które wychodzić będzie jako kwartalnik pod tytułem: „Przegląd historji sztuki"*). Inicjatywa wyszła od historyków sztuki z Krakowa i z Poznania a Polska Akademja Umiejętności w Krakowie podjęła się nakładu. Do komitetu redakcyjnego powołano wybitnych historyków sztuki i znawców jak prof. Z. Batowski (Warszawa), ks. prof. Dettloff (Poznań), dyr. M. Gębarowicz (Warszawa), dyr. St. Komornicki (Kraków), dyr. Fr. Kopera (Kraków), Konser. J. Muczkowski (Krakwó), prof. Wł. Podlach (Lwów), prof. Szydłowski (Wilno), prof. Wł. Tatarkiewicz (Warszawa) — redaktorem naczelnym został prof. Wojsław Molé (Kraków).

Z programem pisma zapoznaje czytelników na wstępie prof. Molé, kończąc zapowiedzią, że poza rozprawami monograficznemi, zamieszczać będzie „Przegląd" komunikaty, korespondencję o ruchu naukowym w zakresie sztuki zagranicą, sprawozdania z czynności muzealnych i konserwatorskich oraz zapiski o handlu antykwarskim.

W artykule wstępnym „Wit Stosz i Hans Brandt" omawia ks. prof. Dettloff problem kto jest autorem mauzoleum gotyckiego św. Wojciecha w katedrze gnieźnieńskiej. Przez długie lata — aż do Sokołowskiego — za twórcę tego zabytku uważano Wita Stosza. W szczegółach, jak w ascetycznem oddaniu twarzy św. Męczennika i rękach, widzi wszakże autor przebłyski wpływów naturalistycznych quattrocenta włoskiego. Cechy te obce były zupełnie twórczości Wita Stosza, u którego realizm postaci jest jeszcze gotycki t. j. do pewnego stopnia pozorny.

Krzewicielem nowych wówczas tendencyj renesansowych w Polsce był arcybiskup gnieźnieński Jakób z Sienna, wielki miłośnik i znawca artyst. kultury włoskiej. Projektując mauzoleum św. Wojciecha zwrócił się Jakób z Sienna do znanego rzeźbiarza Hansa Brandta, pracującego w Toruniu i Gdańsku. Artysta ten umiał wczuć się w nowe założenia sztuki quattrocenta — które nie odpowiadały zupełnie Stoszowi, pracującemu wówczas nad ołtarzem marjackim. — W wystąpieniu Hansa Brandta widzi autor poza tem ścieranie się dwóch światopoglądów artystycznych: powszechnie dotychczas panującego u nas gotyku i wolno przenikającego do Polski renesansu.

Słuchacz Uniwers. Pozn. p. W. Dalbor daje przyczynek do późniejszej twórczości Łukasza Cranacha starszego omawiając jego portret kobiecy znajdujący się w Huzeum Wielkopolskiem w Poznaniu. — Autor przez analizę stylistyczną dochodzi do wniosku, że obraz ten jest dziełem samego Ł Cranacha starszego i przedstawia ks. Sybillę z Clewe. Zestawiając go z portretem tej samej księżniczki z Weimaru uważa p. Dalbor ten ostatni za replikę płótna poznańskiego. Typ osoby portretowanej jest pokrewny innym portretom kobiecym tegoż artysty. Cranach malował ks. Sybillę albo z natury albo miał przed sobą jakąś malowaną jej podobiznę.

Z wycieczki naukowej zakładu architektury polskiej na Wołyniu zdają sprawę pp. Jerzy Raczyński i Michał Walicki, — omawiając grupę kościołów średniowiecznych, zachowanych dotychczas na Rusi. Wymieniają przedewszystkiem kościół św. Bazylego we Włodzimierzu i dwa kościoły poklasztorne w Zimnem. Pierwszy pochodzi z poł. 13 w. — zachowały się przy nim dwa portale romańskie. Autorzy dopatrują się w tej budowli wpływów idących z zachodu a przedewszystkiem z Austrji i Węgier. Kościół św. Bazylego w Zimnem pochodzi z końca 12 lub początku 13 w. a drugi poklasztorny ma charakter silnie gotycyzujący i pochodzi z końca 15 w. — Oba kościoły przypominają wielce budowle ziemi nowogrodzkiej i białostockiej.

Wł. Semkowicz daje rozprawę o „Zabytkach romańskich na górze Sobótce". Zakon kanoników regularnych na górze Sobótce ufundowany został przez magnata polskiego Piotra Własta w pierwszej poł. 12 w. Po zburzeniu klasztoru przez Czechów zakonnicy przenieśli się ostatecznie do Wrocławia a rzeźby z budowli klasztornych zużyto na kamienie graniczne lub wmurowywano je w ściany nowo powstających okolicznych kościołów.

Ostatnim artykułem „Przeglądu" jest rozprawa M. Walickiego: „Madonnna z jagnięciem w sandomierskiem Muzeum Djecezjalnem". Autor określa pochodzenie obrazu na drugą ćwierć 15 w., dopatruje się pokrewieństwa z grupą obrazów z Ruszca i Ujazdowa i stwierdza wpływ malarstwa kolońsko-czeskiego, który był tak silny w ówczesnej twórczości środkowo-europejskiej.

Żywo i obficie przedstawia się dział recenzyj i sprawozdań — m. in. w kronice prof. Pagaczewski poświęca wspomnienie śp. prof. dr. J. Mycielskiemu.

Nowe wydawnictwo „Przeglądu historji sztuki" choć powstało przedewszystkiem dla utrzymania kontaktu naukowego i nieustannego wyrabiania się pracowników z tej dziedziny — zainteresuje niewątpliwie licznych miłośników sztuki, obserwujących dzieje rozwoju dawnej kultury artystycznej polskiej i obcej.

Romana Szymańska.
Poznań.

*) „Przegląd historji sztuki" — Kraków 1929, zeszyt 1—2. tabl. 13.

ŻYCIE KULTURALNE

NAUKA

Z Uniwersytetu Lubelskiego. Z Lublina piszą nam: Tutejszy uniwersytet uzyskał nowy przywilej. Mianowicie dyplomy słuchaczy romanistyki przy dopuszczeniu do egzaminu będą uważane za równoważne z dyplomem magistra filozofji. W związku z tem dyplomy te będą opatrzone odpowiednim dopiskiem. Egzamina odbywać się będą przed specjalną komisją. (nl)

TEATR

„Para nie para". Z Warszawy piszą nam: Teatr Mały dra Szyfmana daje za parę dni nową sztukę p. Zygmunta Kaweckiego pt. „Para nie para". Grają, pod reżyserją Jerzego Leszczyńskiego, pp. Romanówna, Modrzewska, Grabowski i Wesołowski. (tw)

Należy dodać, że „Para nie para" była zaofiarowaną Teatrowi Polskiemu w Poznaniu i weszła w próby, gdyż miano ją wystawić zaraz po „Maman do wzięcia". Próby były ukończone, lecz autor wstrzymał w ostatniej chwili wystawienie, biorąc egzemplarz „do przeróbki".

Jeszcze jedna farsa amerykańska. Z Warszawy piszą nam: Teatr Letni wystawił pod reżyserją p. J. Warneckiego „Gorączkę nafty", farsę Jacka Larica. Treść... treść jest właściwie żadna: albo nafta tryśnie, albo nie tryśnie, a wówczas posiadacze terenów zrobią dolary albo ich nie zrobią. Na tę kanwę nahaftował autor znane z fars kinowych kawały cyrkowe i niedorzeczności, które godnie reprezentują kulturę śmiechu, jaką uprawia największe („greatest in the world") chamstwo świata. Grali pp. Łaska, Gorczyńska, Gellówna, Hnydziński, Janusz, Rapacki i Wyrzykowski. (tw)

KRAJOZNAWSTWO

Nowa kolej uzdrowiskowa. Z Krakowa piszą nam: W zeszłym roku zbudowano linję uzdrowiskową na Śląsku cieszyńskim, prowadzącą z Ustronia do Polany. Obecnie otwarto linję Polana — Wisła. Otworzy ona letnikom drogę dogodną do istnych pereł naszego klimatu i pejzażu, jak Wisła Jaworzyna, Istebna, Koniaków itp. Kolej ma długości półpięta kilometra i kosztowała około 1,700,000 złotych. (kk)

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Dwa nowe pomniki w Warszawie. Piszą nam z Warszawy: Niedługo mają stanąć w naszem mieście dwa pomniki poświęcone uczczeniu dwu formacyj wojskowo - powstańczych. Pierwszy, pomnik poległych Dowborczyków, wzniesie się na wybrzeżu Kościuszkowskiem, niedaleko mostu przy ul. Karowej. Projektował go rzeźbiarz p. Michał Kamieński. Wyobraża pomnik żołnierza w mundurze, w hełmie na głowie, ze sztandarem w jednej i mieczem w drugiej dłoni. Żołnierz ma ruch idący naprzód, tak jakby wzywał i prowadził do boju. Drugi: pomnik poległych „peowiaków" stanie przed budynkiem sztabu generalnego na Placu Saskim i jest dziełem p. Wittiga. Wyobraża on nagiego mężczyznę, który kona, w dłoni ma miecz (pw)

DZIAŁ GOSPODARCZY

Konjunktury

Ziemiopłody

Ceny naszych głównych zbóż kształtowały się w ubiegłym tygodniu następująco:

	22. 7.	23. 7.	24. 7.	25. 7.	26. 7.	27. 7.
Pszenica						
Warszawa	52,00	51,50	—	51,00	51,00	—
Poznań	51,00	—	50,00	—	49,00	—
Lwów	48,0[illegible]	—	—	—	—	—
Lublin	—	48,50	47,00	47,00	47,00	—
Żyto						
Warszawa	27,25	26,50	—	26,25	26,00	—
Poznań	26,00	—	25,00	—	25,00	—
Lwów	26,00	—	—	—	—	—
Lublin	—	24,50	—	—	24,00	—
Jęczmień						
Warszawa	—	—	—	—	—	—
Poznań	29,00	—	29,00	—	29,00	—
Lwów	25,5[illegible]	—	—	—	—	—
Lublin		26,50	26,0[illegible]	25,50	25,50	—
Owies						
Warszawa	29,00	28,50	—	28,50	27,50	—
Poznań	26,50	—	26,50	—	26,50	—
Lwów	—	—	—	—	—	—
Lublin	—	23,00	24,00	22,50	22,50	—

Rynek ziemiopłodów nie wykazywał w ciągu okresu sprawozdawczego większych zmian, jedynie żyto wykazuje pod koniec tygodnia tendencję słabszą, wskutek dużego zaofiarowania. Spóźnione ze względów atmosferycznych żniwa rozpoczęły się już w całym kraju. Opóźnienie terminu zbiorów nie wpłynęło na jakość ziarna. Pod względem ilościowym zbiory tegoroczne zapowiadają się bardzo pomyślnie. Europejski handel zareagował już na bliski termin pojawienia się na rynkach zboża z nowych zbiorów i obniża z każdym dniem ceny starego żyta.

Koła rządowe kategorycznie dementują pogłoskę o rzekomem zamknięciu granic Polski dla eksportu żyta. Ogólną sytuację określić należy jako wyczekującą i przejściową.

Manufaktura

Na rynku bawełny sytuacja bardzo niepomyślna. Horoskopów na przyszłość w tej chwili trudno jednak jeszcze przewidzieć. Jakkolwiek bowiem żniwa zapowiadają się bardzo dobrze, a co zatem idzie, winna wzrosnąć bardzo wydatnie siła nabywcza najpoważniejszego konsumenta — włościanina, oraz mimo tego, że nikt z kupców większych zapasów towaru na składzie nie posiada, to jednak zamówienia na sezon zimowy wpływają bardzo powoli.

Większość fabryk wełnianych przygotowuje się do nadchodzącego sezonu zimowego. Obecnie jednak panuje cisza. Stan zatrudnienia wynosi 50 proc. Na zmniejszenie obrotów w handlu wyrobami wełnianemi wpływa wstrzymanie dalszych kredytów przez fabryki, w związku z masową niewypłacalnością w tej branży i ściąganiem dawnych należności. Wstrzymanie kredytów przez fabryki spowodowało, że handel wyrobami wełnianemi odbywa się obecnie przeważnie za gotówkę. Według przewidywań sfer kupieckich handel ten odbywać się będzie w sezonie jesiennym na weksle krótkoterminowe. Zagraniczne wyroby w handlu wełnianym stanowią mały procent.

Materjały budowlane

Kafle.

Zbyt kafli uzależniony jest od ruchu budowlanego, a wskutek zastoju w roku bież. obroty zmniejszyły się znacznie. Sprzedaż odbywa się tylko w niewielkich ilościach, większych zamówień brak. Spodziewane jest większe ożywienie w handlu jesienią i w związku z temi przewidywaniami krajowa produkcja kafli zmniejsza się.

Skóry

Na rynku skór przewidywana jest nieznaczna zwyżka cen, wskutek poważnego zredukowania produkcji, a nawet zupełnego zlikwidowania większych zakładów garbarskich daje się odczuć na rynku brak niektórych podstawowych artykułów. Spodziewany jest większy ruch z nastaniem jesieni, co niezawodnie wpłynie, że tendencja na rynku skór należycie się wzmocni, a w raz z tem ustanie niezdrowa konkurencja.

Owoce i warzywa

Firma Hartwig sp. akc. w Poznaniu donosi: Od ostatniego komunikatu na rynku owoców niewiele się zmieniło. Zakup jagód, porzeczek, poziomek itp. ze strony fabryk dobiega końca, lecz właśnie transakcje końcowe, szczególnie porzeczkami, są bardzo poważne a to wskutek tego, że zapotrzebowanie detaliczne rynku pokryte jest we większej części i owoc dostaje się do wytłoczni. Cena jagód na dalszej prowincji wykazuje od dziś także tendencję zniżkową, gdyż zaczyna zamierać powoli eksport tego owocu ze względu na małą jego podaż i trudności kompletowania wagonowych transportów. Od dziś po silnej tendencji ostatnich dni na owoce za wyjątkiem wiśni, których cena zaczyna się dopiero kształtować, istnieje tendencja zniżkowa.

W dniu dzisiejszym notowano loco stacja załadowania we województwie Poznańskiem: jagody 35—40 zł, porzeczki 40—50 zł, maliny 50—60 zł, wiśnie 40—50 zł.

Podana cena wiśni dotyczy wyłącznie drobnych transakcyj z drugiej ręki i ulegnie zapewne dużej zmianie. Zresztą przebieg cen na ten owoc trudno wykreślić wobec najrozmaitszych czynników, działających na rynku. Dziś jednak już jest pewnem, że wywóz wiśni do Niemiec bardzo stępieje wobec trudności ze świadczeniami, iż owoc nie posiada zarazków (Kirschfliege), które to zaświadczenie jest wymagane przez władze niemieckie.

Zbiór malin wskutek deszczów w ostatnich dniach uległ znacznej poprawie.

Na rynku warzyw dowozy dostateczne. Ogórki i kapusta staniały, dla pozostałych tendencja utrzymana.

Węgiel

Zapotrzebowanie na węgiel w r. b. w porze letniej jest znacznie większe, niż w ub. roku. Obecny wzrost zapotrzebowania na węgiel tłomaczyć należy obawą ze strony ludności przed brakiem węgla na zimę. W handlu węglem w dalszym ciągu daje się odczuwać brak odpowiednich ilości wagonów towarowych do przewozu węgla, utrudniających normalne obroty i zaopatrzenie ludności w ten niezbędny artykuł. W okresie mniej ożywionego handlu jak obecnie braki te nie są odczuwane tak dotkliwie natomiast w czasie zwiększonych obrotów w zimie oddziaływują katastrofalnie. W tych warunkach koniecznością jest poczynienie zawczasu odpowiednich zabiegów, w celu zaradzenia brakom taboru kolejowego, aby w zimie węgiel mógł być dostarczony ludności normalnie. Ważną jest również rzeczą wcześniejsze zaopatrywanie się w węgiel przez ludność przez co uniknie się nadmiernego obciążenia niedostatecznego taboru kolejowego w jednym okresie zimowym, a obroty rozłożone zostaną na dłuższy okres czasu. Cena węgla w Warszawie wynosi zł 62 — 68 za tonnę loco piwnica. Istnieją przypuszczenia, że zamierzona podwyżka taryfy kolejowej wpłynąć może na zwyżkę cen węgla w jesieni.

KRONIKA GOSPODARCZA

(k) **Wypowiedzenie umowy polsko-tureckiej.** W Dzienniku Ustaw R. P. nr. 54 z 29 lipca br. ukazało się pod pozycją 432 oświadczenie rządowe, podpisane przez ministra spraw zagranicznych Augusta Zaleskiego, donoszące o wypowiedzeniu przez rząd turecki umowy handlowej polsko-tureckiej, podpisanej w Lozannie 23 lipca 1923 r., zgodnie z przepisem art. 14 tej umowy. Wypowiedzenie dokonane zostało 3 kwietnia br.

(k) **Produkcja ropy.** W maju br. odtłoczono w zagłębiu borysławskiem ogółem 3845,7 cystern 10-ciotonnowych ropy, wobec 4144,7 cystern w kwietniu br. Ropy ciężkiej w Borysławiu, Tustanowicach i Mraźnicy odtłoczono w maju 3420,6 cystern (w kwietniu 3683,4). Produkcja ropy ciężkiej w największych towarzystwach, przedstawiała się w maju w cysternach dziesięciotonnowych następująco (cyfry w nawiasie za kwiecień): koncern Małopolska 1331,7 (1496,1), Limanowa 645,8 (696,3), Galicja 350 (345,5), Standart Nobel 345,7 (329,9). W dziale ropy specjalnej marki mraźnickiej, największą produkcję wykazała firma H. Backenroth i Horn 5,4 cys. (w kwietniu 4,5), następnie Lindenbaum XVII — 4,3 (4,7). W Schodnicy największą produkcję miały Gazy Wschodnie cys. 159,4 (142,9), następnie Galicja 61,9 (57,4), w Uryczu Spółka Urycka 71,1 (66,4), Gazy Wschodnie 22,6 (49,4) w Pereprostyni Gazy Wschodnie 51,4 (69,5).

WIADOMOŚCI POTOCZNE

O dobrą opinję Poznania

Należy podjąć energiczną walkę z najazdem żebraków, którzy przybyli zewsząd do naszego miasta

Dzięki systematycznej akcji szeregu instytucyj społecznych, a w pierwszym rzędzie „Caritasu", oraz poparciu ze strony społeczeństwa — zaczęliśmy powoli pozbywać się jednej z największych bodaj plag, a mianowicie żebraków. Tylko zrzadka kołatali do mieszkań i zaledwie gdzie niegdzie ukazywali się na ulicach; żywiono nadzieję, że ci ostatni znikną niebawem również.

Tymczasem niespodziewanie z otwarciem P. W. K. wyrosły jak z pod ziemi całe armje żebraków. Są to przeważnie ludzie młodzi i zdrowi, którym pracować się nie chce; często maskują swój rzeczywisty wygląd udanem niezbyt dobrze kalectwem.

Że wielu z pośród nich tak postępuje — świadczy o tem znaczna ilość faktów. W tych dniach obserwowaliśmy następujący wypadek.

Do wyciągającego błagalnie dłoń żebraka podchodzi jakaś pani, ale nie znalazłszy w portmonetce drobnych pieniędzy, daje mu tylko 5 groszy. Żebrak bierze niechętnie monetę i coś mruczy niezrozumiale.

— Co mówicie dziadku? — pyta pani.

Żebrak nic nie odpowiada, udając niemowę. Raptem wstaje i z całą bezczelnością rzuca pieniądz na ziemię?

— Nie chcecie? — pyta zdziwiony jeden z grupujących się już przechodniów.

— Pięć groszy? — wrzeszczy tymczasem „niemy" żebrak — czy pani nie wstyd dawać żebrakowi kilka marnych groszy?!..

Podobnych wypadków możnaby tutaj przytoczyć bez liku. Ograniczymy się tylko do stwierdzenia, że do Poznania z dnia na dzień przyjeżdża z okolicy coraz więcej żebraków, którzy według własnego upodobania wybierają sobie najbardziej wygodne miejsca, jak dworzec, Kaponierę, Plac Wolności, Zwierzyniecką, Sołacz, Dębiec i t. d. Słowem lokują się tam, gdzie najwięcej jest ludzi.

Chodzi nam tu przedewszystkiem o ul. Dworcową i Kaponierę. O każdej porze dnia zauważyć tam można żebraków, którzy poprostu z całą bezczelnością zaczepiają przyjezdnych. Jakież to wrażenie robi na gościach nie trudno przewidzieć. Dla tego też w interesie całego miasta, dobrej o niem opinji i wystawy sprawą tą powinny się zająć czynniki odpowiednie jak najprędzej, bo zło jest wielkie i z dnia na dzień staje się groźniejszem. W pierwszej zatem linji apelujemy do policji, która nad tą kwestją przechodzi do porządku dziennego, widocznie nie zdawając sobie sprawy z jej przykrych skutków. (tr)

KALENDARZYK

Wtorek, 30 lipca 1929 r.

Słońce: wschód 4,08; — zachód 19,49; — długość dnia 15 godz. 41 min.

Księżyc: wschód 23,00; — zachód 14,09; — po ost. kwadrze.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Wtorek, godz. 7 rano: Temperatura umiarkowana + 14 st. C., wiatr południowo-wschodni, ciśnienie atmosferyczne niskie 747 mm, pochmurno. — W ubiegłej dobie temperatura powietrza najwyższa + 21 st. C., najniższa + 13 st. C.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych — 0,02.

Kal. rz.-kat.: Abdon M.; jutro Ignacy W.
Kal. słow.: Ludomir; jutro Zdobysław.

Pogotowie Ratunkowe Związku Lekarzy ul. Pocztowa 30 dyżuruje we dnie i w nocy. — Telefon 55-55

Wielkopolskie Muzeum Wojskowe, narożnik Franciszka Ratajczaka i Artyleryjskiej otwarte jest w dnie powszednie od g. 9 –18-tej, w niedzielę i święta od 9—14-tej.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— * **Młodzi Obozu Wielkiej Polski!** Zebranie informacyjne odbędzie się w środę, dnia 31 bm. o godzinie 20. w lokalu OWP, przy ul. św. Marcina 65 — II. piętro. Uprasza się o punktualne i liczne przybycie. — Wydział Grodzki Młodych O. W. P.

— * **Tow. Kobiet na Wildzie.** Plenarne zebranie odbędzie się dnia 1 sierpnia o godzinie 19 w salce parafjalnej. Uprasza się o liczny udział; goście mile widziani.

Zarząd.

— * **Stow. Oficerów w stanie spoczynku Oddział Poznański.** Miesięczne zebranie odbędzie się dnia 1 sierpnia r. b. o godz. 18 w salce Kasyna Oficerskiego. D. O. K. VII.

— * **Zarząd Związku Inwalidów, Wdów, Sierót, Emerytów Kolej. oraz czynnych kolejarzy** zwołuje nadzwyczajne walne zebranie dla wszystkich członków Związku oraz miejscowych kół na dzień 2 sierpnia br. o godz. 17,30 do sali p. Grotowskiego przy Dolnej Wildzie 71. Na porządku dziennym wybór zarządu oraz inne bardzo ważne sprawy, dla rozpatrzenia których prosi Zarząd o jak najliczniejsze przybycie członków na zebranie.

— * **Uwaga, uchodźcy z Prus Wschodn. i dawniejsi działacze plebiscytowi.** Celem zorganizowania oddziału poznańskiego „Zrzeszenia Rodaków z Warmji, Mazur i Ziemi Malborskiej" odbędzie się dnia 3. sierpnia o godz. 19,30 w sali hotelu „Continental" w Poznaniu (św. Marcin) zebranie informacyjne. Przyjadą delegaci zarządu głównego: red. St. Nowakowski i Paweł Sowa. Uprasza się o przybycie wszystkich zainteresowanych, tembardziej, że dnia 25 sierpnia odbędzie się zjazd.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— * **Uroczystości św. Ignacego Loyoli w kościele OO. Jezuitów.** W środę, w dzień św.Ignacego Loyoli, założyciela zakonu OO. Jezuitów, odbędzie się o godz. 10 uroczysta msza św z kazaniem, a o godz. 18,30 nieszpory z kazaniem i procesją. Na mocy papieskiego „breve" z roku 1924 można uzyskać w wigilję święta od południa przez całe święto do wieczora odpust zupełny.

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **Z targu.** Dnia 29 b. m. na pl. Sapieżyńskim płacono za nabiał: 1 kg masła wiejskiego 5.20—6.00 zł; masła mleczarskiego 6.40—6.80 zł; twarogu 0,90—1,20 zł; 1 mendel jaj 2.50—2.90 zł; 1 litr śmietany 2,00—2,40 zł; 1 litr mleka pełnego 38—40 gr. Mięsa: 1 kg słoniny świeżej 3.20—3.40 zł; słoniny wędzonej 4.00—4,40 zł; wieprzowiny 3,20—4.00 zł; wołowiny 2,70—4,40 zł; cielęciny 3.20—4.00 zł; skopowiny 3,20—3,60 zł; koziny 2,00—2,20 zł: smalcu 4,00—4,20 zł; mózg cielęcy 1,50 zł Drób: kaczka 5.00—8.00 zł; gęś 9.00—15.00 zł; królik 3,00—3,50 zł; kura 4.00—9,00 zł; para gołębi 2,00—3,00 zł; indyk 10,00 do 15,00 zł; perlica 4,50—5,00 zł; para kurcząt 3,00—6,00 zł. Ryby: 1 kg szczupaka 7,00—7,60 zł; karpia 6.00—7,00 zł; karasia 3,40—4,00 zł; lina 5,20—6.00 zł; leszcza 4,00 do 4,40 zł; białych ryb 1.60—2.00 zł; okonia 3,00—3,60 zł; węgorza 7,00 zł; suma 4,00 do 5,00 zł. Jarzyny: 1 kg marchwi 50 do 70 groszy; pęczek młodej marchewki 10 do 20 groszy; 1 kg ziemniaków 16 groszy: 1 kg. młodych ziemniaków 14—20 groszy; 1 kg szpinaku 50—70 groszy; buraków 50 do 60 groszy; pęczek młodych buraków 15 groszy; 1 kg. seleru 3,00—4,00 zł; 1 kg brukwi 30 groszy; 1 kg. groszku strączkowego 70—90 gr.; 1 kg. gruszek suszonych 2,00 zł; 1 kg. maku 2,00 zł; 1 litr oleju siemiennego 2,80 zł; 1 litr oleju makowego 3,20 zł; główka sałatki świeżej 5 groszy; pęczek rzodkiewek 30—40 gr; 1 kg. rabarberu 30—40 gr; 1 kg. agrestu 2.00—2.60 zł; czereśnie 1,60— 4,40 zł; pęczek kalarepy 10-20 gr; kalafiory 0,30-1.00 zł; ogórki 30—80 groszy; 1 kg. bobu 1.00—1.70 zł; cebula 1.00 zł za 1 kg.; pęczek młodej cebulki 15 groszy. Grzyby: maślaki 2,00 złote; borowiki 3,00—5,00 zł; kurki 1,40—2.20 zł; olszówki 1,50 zł; mieszane 1,40—2.00 zł; mendel raków 50 do 80 gr.; 1 kg jagód czarnych 2.00—2,40 zł; poziomek 3.00-3.40; 1 kg porzeczek 1.60-2.00 malin 2.60—3.00; 1 kg pomidorów 3.60—4 40 zł; główka białej lub włoskiej kapusty 0,60—1.00 zł; 1 kg fasoli zielonej 0,40—0,60 zł; wiśnie 1.00— 1.60 zł; czarne porzeczki 1.60—2.00; jabłka 1,20 zł za 1 kg. Ruch mało ożywiony. Ceny bez znaczniejszych zmian. (zh)

KRONIKA WYPADKÓW

— * **Upadł z t. zw. „wodospadu Niagary" na Wesołem Miasteczku** p. Jerzy Strassburger z Warszawy. Przy upadku z posuwającego się pasa złamał p. Strassburger palec wskazujący lewej ręki i zranił palec wskazującej ręki prawej. — Kontuzjonowany obwinia właścicieli imprezy zabawowej, że urządzenie to nie jest dostatecznie zabezpieczone. (k)

— * **Pożary.** W piwnicach domu przy św. Wojciecha 14/15 wybuchł ogień. Zapaliły się szmaty i drewniane obicie. Drugi pożar powstał na podwórzu domu przy Wielkich Garbarach 54. Z niestwierdzonej narazie przyczyny zapalił się śmietnik. W obydwu wypadkach ogień ugasiła straż pożarna. (k)

KRONIKA POLICYJNA

— * **Szybko wyświetlono kradzież z włamaniem** dokonaną w tych dniach w składzie artykułów męskich p. Nowaka przy ul. Marszałka Focha. Skradziono wówczas towary wartości około 17 tysięcy zł. Jako sprawcę aresztowano Dmytro Gontowinka, bez stałego mieszkania. Miał on kryjówkę przy ul. Śniadeckich 4, w mieszkaniu braci Wołyńskich, których też przejściowo aresztowano. W związku z rewizją domową znaleziono tam jeszcze między rzeczami Gontowiuka papierośnicę z emblematem myśliwskim, czarną walizkę z niklowem okuciem, wyłożoną fjoletowym pluszem i brązową nalepką kontroli granicznej. Wreszcie zegarek marki Beharis Wath i scyzoryk w kościanej oprawie. Poszkodowani mogą się zgłosić w Wydziale Śledczym Pol. Państw. pokój 41. (k)

—* **Okradziono w kościele Bożego Ciała** p. Marję Nowakowską, zamieszkałą przy św. Marcinie 15. Nieznany sprawca zrabował jej torebkę z zawartością 20 zł., kwitami i innemi ważniejszemi papierami, poszkodowując ją bardzo dotkliwie. Wobec tego, że zachodzi możliwość, iż zbrodniczy osobnik dokumenty te jako bezużyteczne wyrzuci, poszkodowana uprasza przeto ewentualnego znalazcę o zwrot papierów. (k)

—* **Ujęto i odstawiono władzy sądowej:** Niemczyka Jana, urodzonego w r. 1903, bez stałego miejsca zamieszkania — za usiłowaną kradzież walizki na P. W. K.; Czechowskiego Władysława z Starego Rynku 44 — za usiłowaną kradzież torebki na Wesołem Miasteczku oraz Zawadzkiego Feliksa urodzonego w r. 1906, bez stałego miejsca zamieszkania, który zbiegł z więzienia. (z)

— * **Kradzieże i włamania.** Wczoraj włamano się do chlewa p. Czajkowskiej Marji przy ul. Górczyńskiej 62, skąd skradziono 6 kur, wartości 50 zł. —Z korytarza koszar 3 pułku lotniczego w Ławicy skradziono p. Kijewskiemu Wiktorowi rower damski, wartości 200 zł. — P. Borkowskiej Marji, Pl. Wolności 3, skradziono na pl. Sapieżyńskim 100 złotych. — W kościele Franciszkanów skradziono p. Kryszak Marji 50 złotych. — Włamano się do klubu wioślarskiego „Polonja", skąd skradziono 20 obrusów i 3 pary firan. — Z mieszkania pp. Lewandowskich przy św. Marcinie 57 skradziono bieliznę damską wartości 120 na szkodę służącej Bartkowiak Jadwigi. P. Migaszewskiemu Ludwikowi przy ul. Marsz. Focha 57 skradziono z podwórza wóz, wartości 350 zł. — Włamano się do biur Zw. do popier. turystyki przy ul. Bukowskiej 1/3, skąd skradziono 7 zł. — P. Bilskiej Janinie, zamieszkałej przy ul. Wspólnej 4, skradziono z kiosku cukierki i czekolady, wartości 65 zł. — P. Piekarskiemu Eugenjuszowi z Gierlatowa w powiecie średzkim skradziono portmonetkę, zawierającą 3,80 zł. — P. Malińskiemu Stan. zam. przy Zawadach 28, skradziono z kieszeni w tramwaju linji 2 portfel, zawierający 30 zł, legitymację urzędniczą i in. notatki. (z)

— * **W wydziale śledczym** pokój 41 znajdują się następujące dokumenty: zaświadczenie szkolne na nazwisko Jan Skibka, zam. w Królewskiej Hucie, portfel z dokumentami na nazwisko Feliks Tyranowski, miesięczny bilet kolejowy Krzesiny—Poznań na nazwisko J. Neuman, książeczka czekowa, dolarowa na nazwisko Jan Mesie. (z)

Z OSTATNIEJ CHWILI

— * **Wielki pożar** wybuchł w Żrenicy w powiecie średzkim w poniedziałek o godz. 10 przed południem. W majętności, należącej do Fundacji Kórnickiej zapaliła się obora, a płomienie przerzuciły się niebawem na sąsiednie budynki. Spłonęły jeszcze dwie obory, śpichlerz z zbożem, stodoła ze słomą i remizy. Z żywego inwentarza spaliła się jedynie krowa i cielę. Straty są dość wielkie; pokrywa je ubezpieczenie. Przyczyny pożaru nie zdołano ustalić. (ks)

— * **Pożar** wybuchł w niedzielę wieczorem w kościele parafjalnym w Dakowach Mokrych w powiecie grodziskim. Pastwą płomieni padły szafy kościelne, duży zapas świec, ornaty i różne przybory liturgiczne. Straty wynoszą około 10.000 zł. Z ratunkiem przybyły straże ze Szewc i Grodziska (bj)

— * **Krwawa bójka na noże** rozegrała się na niedzielnej zabawie latowej w Grodziszczku w powiecie szamotulskim. Po dość zaciętej sprzeczce doszło do rękoczynów, a nawet walki na noże, w wyniku której odnieśli rany Tadeusz Błaszkiewicz i Bronek Poplewski. Ciężko rannych odstawiono natychmiast samochodami do pobliskiego lekarza. Awanturą tą zajęła się policja. (bj)

—* **Wybuchł pożar w Wiatrowie** w powiecie szamotulskim, z nieustalonej narazie przyczyny w domu mieszkalnym rolnika Bolesława Szejkowskiego. Ogień zdołano wkrótce ugasić. Spaliły się sprzęty domowe wartości około 500 złotych. (k)

— * **Tragiczny wypadek w Międzychodzie.** W czasie zwożenia żyta u rolnika Marcina Kolana spadł z woza naładowanego zbożem 61-letni Józef Miliński z Międzychodu. Przy upadku M. odniósł tak ciężkie obrażenia, że zmarł natychmiast. (k)

—* **Samochód najechał na szosie między Górznem a Lesznem** na wóz rolnika Tomasza Klimaszewskiego z Górzna. Przy zderzeniu Klimaszewski spadł z woza do rowu i uległ cięższym obrażeniom na całem ciele. Jak się okazuje zawinił nieostrożnością szofer Józef Paszker z Gostynia (k)

— * **Zwłoki wyłowione z Warty pod Owińskami** w pow. poznańskim w tych dniach, rozpoznano. Jest to 19 letni Mieczysław Miś z Poznania (Chwaliszewo 22), który utonął w czasie kąpieli w dniu 22 b. m. (k)

—* **W Bydgoszczy** oszukano przy pomocy fałszywych wtórników kolejowych firmę importu masła Goldrey wł. Fonkart i Syn. Szkody ocenia się na około 4 tysiące zł. (k)

Z WIELKOPOLSKI

— * **Pobiedziska** (Pożar od gromu). Podczas ostatniej burzy, która szalała nad tutejszą okolicą, uderzył piorun w dom p. Stopierzyńskiego w Podarzewie pod Pobiedziskami. Cały dom wraz z przyległemi chlewami i znajdującym się w nich inwentarzem spłonął doszczętnie. Straty wynoszą 7000 zł, z czego ubezpieczenie pokrywa tylko 2000 zł. (PP.)

—* **Szamotuły.** (Osobiste). Burmistrz miasta Szamotuł p. Konstanty Scholl obchodzi w dniu 1 sierpnia br. dziesięciolecie swego urzędowania na tak ważnem stanowisku. P. Scholl zyskał sobie u obywateli szamotulskich szacunek za przezorną i wydatną gospodarkę dla dobra miasta. Poza swem głównem zajęciem wspierał również wielkiem swem doświadczeniem Zw. Burmistrzów Wlkp. jako prezes oraz Wlkp Zw. Straży Pożarnych jako wiceprezes.

— * **Leszno.** (Wybuch kotła). W fabryce pomp przy ul. Kościańskiej, nastąpił lekki wybuch kotła. Jeden z robotników został poparzony, tak, że musiano go odwieźć do szpitala.

— (Na manewry). Wczoraj opuścił miasto nasze pułk piechoty, dążąc do Biedruska na manewry. Za nim wyrusza pułk ułanów.

— (Praca wyborcza). Z inicjatywy prezesa rady miejskiej odbyło się wczoraj pierwsze zebranie przedwyborcze. Zaproszono przedstawicieli prawie wszystkich zrzeszeń i stronictw. Plan wysunięcia wspólnej listy polskiej upadł, gdyż przedstawiciel B. B. oświadczył, że jego stronnictwo na żadne korupcje nie idzie. Jest jednak nadzieja, że wszystkie inne stowarzyszenia polsko-narodowe stworzą jedną wspólną listę W tym to celu wybrano też specjalną komisję. Myśl utworzenia jednej wspólnej listy znalazła w szerokich kołach naszego miasta żywy poklask. (s)

— * **Kępno.** (Wycieczki rolnicze). Ostatnio przybyły, po poprzedniem zwiedzeniu P. W. K. w Poznaniu, do powiatu kępińskiego dwie wycieczki rolnicze: jedna z kresowego powiatu kowelskiego — druga z powiatu włoszczowskiego, woj. kieleckiego. Wycieczki podejmował Zarząd Powiatowy Wkp Tow. Kółek Rolniczych. Uczestnicy zwiedzili mleczarnię spółdzielczą w Kępnie, wzorowy majątek fundacji „Nauka i Praca" w Laskach, majątek Anioła I. i Trębaczów, oraz cały szereg mniejszych i drobnych gospodarstw w różnych miejscowościach. Wycieczkowicze byli zachwyceni zwiedzanemi objektami, unosząc ze sobą jak najlepsze wrażenia.

— (Pożary). Od uderzenia piorunu spaliły się onegdaj w majątku Kochłowy stodoła, śpichrz, szopa, z narzędziami roln. i sztucznemi nawozami, oraz warsztat kołodziejski. Straty wynoszą około 85.060 zł, które w przeważnej części pokryje ubezpieczenie. — W Kępnie zapalił się przy stacji benzynowej autobus firmy Brząkała i Ska z Chrościna, pow. wieluńskiego. Motor uległ zniszczeniu. — W Kierznie

Dzisiaj w Kinie

Apollo: „Niebezpieczny flirt".
Aurora: „Rinaldo Rinaldini".
Bajka: „Ostatni monarcha".
Casino: „Złota pantera".
Colosseum: „Ostani dzień kawalera".
Corso: „Verdun".
Edison: Zdrada.
Kapitol: „Złota pantera".
Metropolis: „Usta zbyt czerwone
Odeon: „Tancerka bogów".
Renaissance: „Miasto cudów".
Słonce: „Łatwa zdobycz".
Stylowe: „Twe usta tak kusiły mnie".
Wilsona (Łazarz): „W ogniu i potokach krwi".

Czytelnikom Naszym, przejeżdżającym przez

Berlin

przypominamy, że otrzymają najświeższe numery

„Kurjera Poznańskiego"

we wszystkich kioskach gazetowych

na dworcach i w wielkich **hotelach**

U kobiet w ciąży i młodych matek stosowanie naturalnej wody gorzkiej **Franciszka Józefa** wzmacnia prawidłowość funkcji żołądka i kiszek. Główni przedstawiciele społecznej ginekologji wskazują na wodę **Franciszka Józefa** jako środek, działający w większości wypadków wyjątkowo szybko, pewnie i bezboleśnie. nw 2732

spłonęła w dniu 26 bm. stodoła gospodarza Wróbla. Przyczyna pożaru nie została stwierdzona: Zachodzi podejrzenie, iż pożar powstał od tlącego się niedopałka. (ka)

Zduny

Agencję „Kurjera Poznańskiego" w Zdunach przyjmuje z dniem 1 sierpnia 1929 r. p.

Stanisław Spiączka

Skład papieru i galanterji, det. sprzedaż wyrob. tytoniowych.

Zduny, Rynek 169.

Zamówienia oraz przedpłatę na sierpień i dalsze miesiące uskuteczniać prosimy **tylko u p. Spiączki.** Powyższa nowa agencja przyjmuje abonament i ogłoszenia po cenach oryginalnych bez żadnych dopłat. Dostawa gazety odbywa się jeszcze tego samego dnia.

Kongres piekarstwa polskiego

W niedzilę, pierwszy dzień kongresu piekarskiego poświęcony był — jak donosiliśmy — uroczystościom jubileuszowym Cechu Mistrzów Piekarskich w Poznaniu z okazji 675-lecia istnienia.

Dzień wczorajszy przedpołudniem poświęcony był obradom kongresu piekarstwa polskiego, a popołudniu obradowali delegaci Centralnego Zw. Cechów Piekarskich w Polsce. W obradach uczestniczył przez cały czas senjor rzemiosła wielkopolskiego poseł Ludwik Miklaszewski. Z ramienia magistratu w zastępstwie prezydenta Ratajskiego witał kongres p. radca St. Nowicki, imieniem Izby Rzemieślniczej przemawiał p. syndyk Juszczak. Referaty kongresu dotyczyły ogólnego położenia piekarstwa polskiego, a w szczegółach omawiano ujemne skutki, wynikające z mechanizacji piekarń, wskazywano na olbrzymie obciążenie piekarstwa podatkami a zwłaszcza podatkiem obrotowym, podcinającym zbyt zwłaszcza słabszych finansowo przedsiębiorstw piekarskich. Cytowano liczne przykłady utrudnień, wynikających dla rzemiosła piekarskiego na tle ustawy o 8-miogodzinnym dniu pracy i innych. Podkreślano, że rzemiosło piekarskie w Polsce przechodzi obecnie bardzo ciężki kryzys. Wszystkie te bolączki ujęto w uchwalonych rezolucjach. W prezydjum kongresu zasiedli przedstawiciele wszystkich dzielnic.

Charakterystycznym momentem kongresu było odezwanie się żydowskiego delegata ze Lwowa, Lindwurma, w odpowiedzi na przemówienie przedstawiciela poznańskiego oddziału Związku Samoobrony Społecznej „Rozwój", który wskazał na konieczność unarodowienia rzemiosła na Kresach Wschodnich, gdzie Żydzi majoryzują liczne gałęzie naszego życia gospodarczego. Mówca zakończył apelem podjęcia inicjatywy w kierunku tworzenia chrześcijańskich i polskich placówek rzemieślniczych na wschodzie naszego kraju. Słuszny ten apel wywołał bezczelny w swej formie sprzeciw, domagający się odwołania ze strony prezydjum, przyczem Lindwurm poparł swój wniosek pogróżką, że opuści zebranie. Oczywiście, że prowokacji tej prezydjum uwzględnić nie mogło.

Pod wieczór rozpoczęły się obrady delegatów Zjazdu Centralnego Związku Cechów Piekarskich w Polsce. Przyjęto do wiadomości sprawozdania zarządu, a dyskusja roznamiętniła się w chwili rozpatrywania uchwały, dotyczącej powzięcia decyzji co do wydawnictwa organu urzędowego związku. Prezes Związku i przewodniczący zebrania p. Bartkowski posunięciami swojemi wywołał ostre sprzeciwy i zastrzeżenia zebrania, które uspokoił na pewien przeciąg czasu przemówieniem nawołującem do zgody poseł Miklaszewski. Zagrożenie przerwania obrad przez p. Bartkowskiego wywołało ostre sprzeciwy i burzę, w czasie której p. Bartkowski opuścił zebranie.

Obrady poprowadził do końca prezes Wielkopolskiego Związku Piekarzy p. Kabaciński. Wybrano zarząd Centralnego Związku w następującym składzie: Z Warszawy weszło do zarządu 3 przedstawicieli, prezesem wybrany został p. Wendt, dotychczasowy wiceprezes Związku, dalej pp. Wiechowicz i Jarosz z Warszawy, wiceprezesem wybrano p. L. Kopydłowskiego z Poznania i na członków zarządu pp. Sardeckiego z Poznania, Sadłowskiego z Górnego Śląska, Siudę z Torunia i Molickiego z Krakowa. Zarezerwowano również miejsce dla przedstawiciela okręgu wileńskiego, którego przyjęcie ze względów formalnych i organizacyjnych nastąpi później.

W dniu dzisiejszym delegaci zjazdu piekarstwa polskiego zwiedzają Powszechną Wystawę Krajową. (k)

Nadużycia w kasach miejskich w Grudziądzu

Siódmy dzień rozprawy

W siódmym dniu rozprawy zeznaje egzekutor miejski Sikorski, że wówczas, gdy w biurze podatkowem zaginęła księga ubytku, podejrzewano Rozmarynowskiego wzgl. Szczygła o jej usunięcie. — Opowiada następnie, jak pewnego razu złożył na stole skasowaną kwotę, w tem nadszedł z tyłu Rozmarynowski i wziął ze stołu 20 zł S. złożył następnie na ręce książkowego kwotę o 20 zł mniejszą, lecz dopominał się o zwrot owych 20 zł, które m i R. później zwrócił, mówiąc: „z panem też nie można nic zrobić".

Jeden ze świadków zeznaje, że, gdy się użalił na postępowanie Rozmarynowskiego, to Szczygieł miał mu odpowiedzieć: „jeżeli wam się nie podoba, to weźcie mapę i idźcie sobie do domu".

Były właściciel tartaku w Nowem. Jędrzejewski, zeznaje w sprawie sprzedaży tartaku Wojewodzie, twierdząc, że Wojewoda nabył tartak za długi J., a więc i za te, jakie J. miał w miejskiej kasie oszczędności w Grudziądzu. Oskarżony Wojewoda oświadcza natomiast, że tartak nabył tylko za długi, jakie J. miał w pewnym banku we Lwowie i w pewnej kasie w Świeciu, a o ile świadek inaczej zeznaje, to zarzuca mu krzywoprzysięstwo.

Następnie zeznaje prezydent miasta Włodek; świadek wyjaśnia, na jakich zasadach kompletował się sztab urzędników miejskich (Antkowiak np. pracował przed zaangażowaniem go w biurze pewnego urzędu wojskowego); rewizje miesięczne w kasach odbywały się dawniej ściśle według instrukcji pruskiej, nie mniej stosowano jednak rewizje nagłe. Gdy doszły go słuchy o nieregularnościach, zwrócił się natychmiast osobiście do Poznania o przysłanie rzeczoznawców, którym polecono zbadanie ksiąg. Co do rzekomej uchwały odnośnie wynagrodzenia za zwaloryzowanie kont uważa za wykluczone, ażeby nie ustalono pewnej dokładnie określonej kwoty.

Podczas rozprawy był na sali sądowej obecny nadprokurator Sądu Apelacyjnego w Toruniu p. Janicki. iks.

Z różnych stron Polski

Strzały na granicy polsko - czechosłowackiej

Onegdaj spostrzegli polscy strażnicy celni na Łysej Polanie trzech przemytników pędzących stado wołów doliną Białej Wody. Ponieważ zachodziło podejrzenie, że bydło pochodzi z kradzieży i złodzieje starają się przemycić je do Czechosłowacji, strażnicy zawezwali ich do zatrzymania się. Gdy to nie poskutkowało, strażnicy oddali cały szereg strzałów, poczem przemytnicy przeszli granicę. Jeden z nich został ranny, lecz zabrany przez towarzyszy. Niedawno miał miejsce podobny wypadek, gdzie złodzieje skradli bacy na Hali Pysznej stado owiec i pognali na czeską stronę.

Sezon w „Królestwie Dzieci"

Frekwencja kuracjuszy w Rabce znajduje się w pełnem stadjum i wykazuje mimo złowróżbnych wieści z innych zdrojowisk wzrost o 500 osób więcej, niż w ubiegłym roku. Komisja Zdrojowa czyni wszystko dla umilenia pobytu gościom i postawienia Rabki na wyżynie zdrojowisk europejskich. Obecnie kończy się prace przy budowie drogi, łączącej zakład zdrojowy z dzielnicą Rabki — Słonnem, oraz rozpoczyna budowę szerokiej drogi, która połączy Rabkę - Zdrój z Rabką - Zarytem. Komunikacja przez to będzie skróconą o 6 kilometrów.

Wobec wielkiej rozbudowy Rabki mieszkań w domach prywatnych jest jeszcze dosyć, zwłaszcza, że z dniem 1 sierpnia wyjeżdża część kuracjuszy po odbytej kuracji. Pokój z kuchnią łatwo otrzymać za cenę 100 zł. miesięcznie, zaś w pensonacie za 9 zł dziennie wraz z całodziennem utrzymaniem. — Komisja Zdrojowa w Rabce przyczyniła się wielce do urozmaicenia pobytu gościom. W parku zakładowym koncertuje dwa razy dziennie orkiestra 8 p. p. a to przed południem i wieczorem, zaś w nocy lokal „Kasyna" i „Gwiazdy" rozbrzmiewa beztroską zabawą, elity miejscowego i przyjezdnego towarzystwa, przy dźwiękach doskonałych orkiestr jazzbandowych. Imprez artystycznych też nie brak, gościli tu Rychterówna, Wyrwicz, zespół bałałajkowy w tym tygodniu koncertować będzie Dubiska oraz da kilka spektakli warszawski teatr rewjowy.

Spragnionym wycieczek oddaje nieocenione usługi miejscowe koło Pol. Tow. Tatrzańskiego, organizując wycieczki w malownicze okolice Rabki jak na Luboń, Turbacz, Babią Górę itd. (paz)

SPORT

Automobilizm

Wielką nagrodę Hiszpanji w 12-godzinnym biegu na torze w Lassarte w San Sebastian wygrał w ogólnej klasyfikacji Rigal na „Alfa Romeo" bijąc niespodziewanie faworyta Chirona na „Bugatti" ale tylko dzięki pęknięciu opony, przyczem ten ostatni prowadził przez większą część drogi. Z 21 wozów startujących tylko pięć ukończyło bieg. Drugie miejsce zajął Golompate na „Alfa Romeo". W klasie wozów cięższych 5-litrowych zwycięstwo odniósł Stoffel na „Chryslerze". Jedyny „Bugatti z 6 startujących wozów wygrał w klasie 1500 cbm bieg pod kierownictwem Gaupillat-Sabipa. Pozostałe wozy wraz z innemi markami nie ukończyły biegu. W klasie 1100 cbm zwyciężył Gregoire na „Tracta" również po wycofaniu się swych rywali. Podczas wyścigów jeden z wozów marki „Bugatti" kierowany przez Palaciosa zapalił się przyczem kierowca odniósł lekkie obrażenia. (radjo)

Lekka atletyka

Eliminacyjne zawody Policji Państwowej Województwa Poznańskiego odbędą się 3 i 4 sierpnia według następującego programu: 3. sierpnia od godz. 9 zawody strzeleckie — Strzelnica Wojskowa „Za Bramą Warszawską". 4 sierpnia o godz. 9 — zawody lekkoatletyczne — Stadjon Wojskowy przy ul. Grunwaldzkiej: rzut granatem i pchnięcie kulą, bieg 100 m. (przedbiegi i międzybiegi), bieg 1.500 m., skok w dal (przedboje); godz. 13 — start marszu na 35 klm. — w Roszczkach pow. Szamotulski, — Meta Stadjon Wojskowy; godz. 15 — start biegu kolarskiego na 50 klm. w Pniewach pow. Szamotulski, — meta Stadjon Wojskowy; godz. 16 zawody lekkoatletyczne — Stadjon Wojskowy; defilada zawodników, bieg na 100 m. (finabiegu), 800 m. i 5.000 m., skok w dal (finały) i w wyż, rzut dyskiem i oszczepem, sztafeta 4×100 m., sztafeta 100 + 200 + 400 + 800 m. (olimp.), ogłoszenie i rozdanie nagród. Wstęp bezpłatny.

Na mistrzostwa do Zurychu Pol. Zw. Tow. Kolarskich wysyła Szamotę i Podgórskiego do sprintów, natomiast do biegów szosowych nie zgłoszono nikogo ze względu na słabą formę naszych zawodników. Jako delegat wyjeżdża pan Thiele z Łodzi.

Francja pokonała Anglję w dorocznem spotkaniu tym razem w Paryżu 62:58. Z wyników należy wymienić: 110 m. pł. lord Burghley 150, 800 m. — Thomas (A) 1:53.4 przed Martin, 400 m. — Moulines 48.8, 1.500 m. — 1) Ellis 4:04, 2) Ladoumegue 4:05.8; 5.000 m. — Beawers 15:10.8.

Berlin pokonał Budapeszt 49:48. Wyniki interesują nas specjalnie z powodu niedzielnego meczu Polska — Węgry, zatem podamy węgierskie: 100 m.: 3) Raggambi 10.8, 4) Solt 11.1; 400 m.: 1) Barsi 49.2, 4) Madgdics 51.6; 800 m.: 1) Barsi 2:05.6; 1.500 m.:1) Szabo 4:06; 5.000 m.: 3) Kultsar 16:36; 110 m. pł.: 3) Fereńczy 16; skok w wyż: 1) Kesmarki 1.91, 3) Kovacs 1.81; skok w dal: 1) Balogh 7.53, 3) Farnos 7.04; kula: 1) Daranyi 14.93, 3) Bacsalmosy 13.81; dysk: 1) Marvalits 44.98, 2) Donogan 44.12.

Pływanie

Reprezentacja czechosłowacka na mecz z Polską dnia 18 sierpnia w Warszawie została ustalona jak następuje: 100 m. dow.: Steiner, Mędrzycki; 400 m.: Antosz Getroyer; 1.500 m.: Antosz, Koutek; 100 m na wznak: Heilinger, Bielik; 200 m. klas.: Wodiczka, Kortschak; 4×200 m.: Antosz, Steiner, Mędrzycki, Getroyer; trampolina: Balosz, Dworzak; skoki z wieży nie zostały obsadzone.

Świetne wyniki. Przebywający w Belgji na studjach członek „AZS" warszawskiego Bocheński uzyskał w Brukseli na zawodach świetne czasy a mianowicie: na 100 m. — 1:8,4, na 200 m. klas. — 2:36 wynik iście europejski. (tel. wł.) T. S.

Różne

Nadchodząca niedziela pod względem imprez zapowiada się okazale. Poza meczem piłki nożnej Polska — Czechosłowacja, w Krakowie, odbędzie się w Budapeszcie międzypaństwowe spotkanie lekkoatletyczne Polska — Węgry. W Warszawie odbędą się mistrzostwa Polski w pływaniu i start do biegu kolarskiego naokoło Polski. W Bydgoszczy wreszcie rozegrane zostaną mistrzostwa wioślarskie.

Z poznańskich zawodników do biegu naokoło Polski zgłoszeni zostali Busza (Warta) i Kuźniak (HCP). Lange z powodu choroby w biegu nie weźmie udziału.

TEATRY

— * **Z Teatru Wielkiego.** Dziś „Tosca". W środę „Księżniczka dolarów" z pp.: Fedyczkowską, Fontanówną Karską, Nochowicz, Bratkiewiczem, Gruszczyńskim i Wiśniewskim, kapelmistrz p. Mierzejewski. W czwartek wspaniale wystawiony balet - opera Nowowiejskiego „Tatry". W piątek „Aida" z p. Bojar-Przemieniecką w partji tytułowej, p. Szafrańską w partji Amneris oraz z pp. Perkowiczem, Romanowiczem, Urbanowiczem i Zaleskim, kapelmistrz p. Wojciechowski. Przedstawienie uzupełni taniec „złotych posągów" w doskonałem wykonaniu pp. Jedyńskiej i Statkiewicza. W sobotę „Polska krew".

Dyrekcja Opery dokłada wszelkich starań, aby narodowy balet Różyckiego p. t. „Pan Twardowski" wypadł jak najwspanialej. Artysta malarz p. Jarocki przygotowuje zupełnie nową wystawę — tak w dekoracjach, jak i w kostjumach. Baletmistrz p. Statkiewicz kończy już próby tego efektownego baletu. Kierunek muzyczny objął p. Zygmunt Wojciechowski.

Teatr Polski. Dziś premjera, granej od kilku miesięcy w Warszawie, oryginalnej krotochwili Wincentego Rapackiego (syna) „W czepku urodzony". Obsadę stanowią pp. Biesiadecka, Bracka, Czerniakowa, Królikowska, Liebekówna, Podborówna, Wierzejska, Zasempianka, Biesiadecki (tytułowa), Chmielewski, Godlewski, Kondradt, Kostrzeński, Przystański i Rodziewicz; reżyserja J. Nowackiego. We środę i czwartek „W czepku urodzony". W piątek wraca na afisz „Maman do wzięcia". Obie sztuki będą grane na zmianę do końca tygodnia.

— * **Z Teatru Nowego.** Dziś świetna komedja p. t. „Pieniądz leży na ulicy", która cieszy się dużem powodzeniem. Obfije ona w wiele momentów nie pozbawionych szczerego, beztroskiego humoru i wywołuje u publiczności żywe oklaski, oraz śmiech. Obsadę stanowią pp. Żeromska, Cedzyńska, Balcerzak, Brodzikowski, Bystrzyński, Chmurkowski, Ilcewicz Szarski i Tylczyński. Reżyserja p. A. Bystrzyńskiego, dekoracje Al. Kobrynia.

Od piątku, gościć będzie najznakomitszy artysta p. Junosza-Stępowski, który wystąpi w niezrównanej komedji Kiedrzyńskiego p. t. „Miłość bez grosza". Występy tego znakomitego gościa są największą rewelacją artystyczną bieżącego sezonu w Poznaniu.

Teatr „Rewja" na P. W. K.

Nikt nie może mówić, że widział Powszechną Wystawę Krajową, jeśli nie był na największej polskiej rewji w teatrze „Rewja" na P. W. K.

„Kulig" — to najbarwniejszy wojaż który pieśnią i tańcem przenosi widza co chwilę w inną dzielnicę Polski.

„Jazda na Wystawę" — to świat najwydatniejszego wyczynu rewjowego, w którym widownię ze sceną łączy autentyczne „Wesołe Miasteczko". Urocza Elna Gistedt, najwytworniejszy amant Szczawiński, rozweselający do łez Gierasieński, podziwu godny pianista-wirtuoz Sienkiewicz i fenomen akrobatyczny Mona, oto sprężyny precyzyjnego mechanizmu teatru „Rewja". Bogatą część taneczną stylową i nowoczesną wykonują balety Tacjanny Wysockiej i Eugenjusza Koszutskiego.

Początek przedstawienia pierwszego „Kulig" o godz. 19.15, drugiego „Jazda na Wystawę" o godz. 22.15.

Bilety od 1,— do 14.— zł poprzednio do nabycia w składzie cygar p. Zygarłowskiego, narożnik ul. Gwarnej i ul. 27 Grudnia i w kasie teatralnej ul. Śniadeckich 12. dw 1282:3

Teatr Wielki

DZIŚ — „Tosca", opera Pucciniego.
Środa, 31. 7. „Księżniczka Dolarów" operetka Falla.
Czwartek, 1. 8. „Tatry", balet-opera Nowowiejskiego.
Piątek, 2. 8. „Aida", opera Verdi'ego.
Sobota, 3. 8. „Polska krew", operetka Nedbala.
Niedziela, 4. 8. „Halka", opera Moniuszki.
Poniedziałek, 5. 8. „Pomsta Jontkowa", opera Wallek-Walewskiego.

Początek o godzinie 20.

Po rozpoczęciu przedstawienia **nikt** na salę wpuszczony nie będzie.

Bilety wcześniej do nabycia w kasie Teatru Polskiego, ul. 27 Grudnia.

Teatr Polski

DZIŚ — „W czepku urodzony" (Premjera)
Środa, 31. 7. „W czepku urodzony".
Czwartek 1. 8. „W czepku urodzony".
Piątek, 2. 8. „Maman do wzięcia".
Sobota 3. 8. „W czepku urodzony".
Niedziela, 4. 8. „Maman do wzięcia"
Poniedziałek, 5. 8. „W czepku urodzony".

Początek o godzinie 20.

Bilety poprzednio do nabycia w kasie teatralnej (Teatr Polski, ul. 27 Grudnia)

Teatr Nowy

DZIŚ — „Pieniądz leży na ulicy".
Środa 31. 7. „Pieniądz leży na ulicy".
Czwartek, 1. 8. „Pieniądz leży na ulicy".
Piątek, 2. 8. „Miłość bez grosza" występ Junoszy-Stępowskiego.
Sobota, 3. 8. „Miłość bez grosza", występ Junoszy-Stępowskiego.

Początek o godzinie 20.

Bilety poprzednio do nabycia w składzie cygar p. Zygarłowskiego, narożnik ul. Gwarnej i 27 Grudnia.

Teatr „Rewja" na P. W. K.

Dziś i codziennie: o godz. 19.15 wielka rewja polska w 19 obrazach „Kulig". — o godz. 22 arcywesoła rewja „Jazda na wystawę".

Bilety poprzednio do nabycia w składzie cygar p. Zygarłowskiego narożnik ul. Gwarnej i 27 Grudnia i w kasie teatralnej ul. Śniadeckich 12. Na P. W. K. Dwór Huggera, Centr. Restauracja PWK.

POWSZECHNA WYSTAWA KRAJOWA

Wojewódzki Instytut Wydawniczy w Poznaniu

Zwiedzając w Pawilonie Samorządowym gustownie urządzone a okazałe w swych rozmiarach, bo obejmujące 700 m. kw. stoisko Poznańskiego Starostwa Krajowego, dostrzegamy w przedziale XII skromną tablicę statystyczną ilustrującą działalność Wojewódzkiego Instytutu Wydawniczego.

Nie każdemu znana jest bliżej jego praca i dlatego warto przypomnieć, że powstał on przez objęcie od Ministerstwa Sprawiedliwości istniejącego „Biura Wydawnictw".

Poznańskie Starostwo Krajowe zapisane złotemi literami w historji renesansu ostatniego dziesięciolecia świetnego rozwoju gospodarczego Województwa Poznańskiego, — okazując zawsze szeroką inicjatywę, zakupiło w październiku 1924 r. od Ministerstwa cały zapas książek i przystąpiło do samoistnej działalności wydawniczej. Zorganizowany w tym celu Wojewódzki Instytut Wydawniczy, który ma charakter zakładu użyteczności publicznej, rozpoczął wydawać rok rocznie dzieła prawnicze ze szczególnem uwzględnieniem potrzeb samorządów i dzieł ogólnie społeczeństwu pożytecznych. Instytut kierowany przez sędziego p. Zathay'a, dostarcza władzom i publiczności nietylko dzieła opracowane przez wybitnych znawców przedmiotu — ale popierając polską naukę, szerzy w społeczeństwie szacunek i kult do nauk prawnych.

Jak wynika ze statystyki, działalność Instytutu wykazuje poważną ilość dzieł z dziedziny prawa, historji i medecyny. W jednym tylko roku 1927 wydał Instytut 29.800 zł na nakład nowych dzieł, przyczem honorarja autorskie wynosiły osobno 7.045 zł, co w porównaniu do roku 1924 kiedy na ten cel wydano 1.260 zł, zasługuje na podkreślenie.

W 1924 r. wydał Instytut 11.000 nowych dzieł a ostatnio w 1928 r. 13.500.

Wogóle wartość zapasu książek obliczono w 1927/28 r. na 73.122 zł, licząc 50 proc. ceny rabatowej.

W zakresie nauk prawnych wydaje Instytut: „Zbiór Ustaw Polskich" obejmujący dzisiaj 14 poważnych dzieł oraz „Zbiór Ustaw Ziem Zachodnich" w liczbie 8 dzieł, w których zawarta jest ta część ustawodawstwa dotąd na język urzędowy nie przetłumaczona. Instytut mając za współpracowników tak wybitnych myślą i piórem fachowców, jakimi są: profesorowie uniwersytetów dr. A. Doliński, dr. A. Ohanowicz, dr. J. Hubert i dr. Kałuźniacki oraz pp. Dobiecki, twórca kapitalnej Ustawy Przemysłowej — dr. J. Baumgarten, X. Kozierowski, dr. Kowalski i inni — otworzył swoje składy główne w Poznaniu, Warszawie, Krakowie i Wilnie. Poza tem dość żywe stosunki handlowe Instytutu utrzymywane z Czechosłowacją i Berlinem, oraz rzeczowe i pochlebne recenzje o wydawnictwach Instytutu, jakie zamieszcza miesięcznik berliński „Ostrecht", każą przypuszczać że świat naukowy, społeczeństwo i władze będą się nadal życzliwie odnosić do tej pożytecznej placówki wydawniczej.

Poznań, w lipcu 1929.

Jan Nowakowski.

Jeszcze nauka w gościnie u sztuki

Pospieszamy poprawić pewien błąd, który się zakradł onegdaj do artykułu pt. „Nauka w gościnie u sztuki". Była tam mowa o dwu rodzajach eksponatów, dotyczących rozwoju organizacyjnego poszczególnych nauk i poszczególnych instytucyj naukowych. Otóż przy objaśnieniu eksponatów drugiego rodzaju znalazło się twierdzenie, że zostały one wykonane przez poszczególne instytucje na podstawie szematu dostarczonego przez Kasę im. Mianowskiego. Jest to nieścisłe. Od Kasy pochodzi nietylko kwestjonarjusz, ale i samo wykonanie łącznie z kosztami. Poszczególne instytucje dały tylko odpowiedzi na kwestjonarjusz. Dr. Z. W.

Hiszpanie o P. W. K.

Wracając z kongesu w Warszawie w dniu 27 b. m. odwiedziło naszą P. W. K. grono wybitnych chirurgów z Hiszpanji pp. prof. uniwersytetu w Seragossie dr. Lozano, syn jego dr. Ricardo i dr. Corachan z Barcelony z żoną.

Zacni goście z dalekiego południa odnieśli jaknajlepsze wrażenia z pobytu swego w Polsce. Zainteresowali się żywo historją naszego kraju, którą, jak można było wywnioskować z rozmowy nimi, wrogowie nasi siłą się przedstawić w świetle niekorzystnem. Wyrazili swe zadowolenie, że Polska po przeszło stuletniej niewoli stanęła wreszcie w rzędzie narodów wolnych i potężnych. To, czegośmy dokonali od czasów oswobodzenia, zobrazowała im nasza P. W. K. Zdaniem Hiszpanów tylko naród silny i pracowity mógł się zdobyć na dzieło tak ogromne, jakiem jest nasza P. W. K. Na zapytanie o porównanie naszej P. W. K. z wystawą w Barcelonie, zacni goście jednomyślnie oświadczyli, że wspaniałością zewnętrzną i okazałością budowli wystawa w Barcelonie przewyższa P. W. K., ponieważ ma więcej charakteru międzynarodowego, lecz ujęcie wewnętrzne i treść naszych eksponatów dorównywuje, jeśli nawet nie przewyższa wystawy w Barcelonie.

Zwiedzając miasto, goście uznali nasz Poznań za najpiękniejsze miasto w Polsce o charakterze nawskroś zachodnio - europejskim.

G. M. K.

Zamknięcie P. W. K.

W uroczystem zamknięciu Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu w dniu 30 września weźmie udział Prezydent Mościcki. W czasie tej uroczystości Pan Prezydent udekoruje krzyżem „Polonia Restituta" twórców i organizatorów P. W. K. — W tymże czasie zostaną również wręczone przez Pana Prezydenta nagrody firmom odznaczonym i osobom.

Wycieczki rzemieślnicze

Przy ingerencji Związku Tow. Przemysłowych i Rzemieślniczych w Poznaniu zwiedziły w ostatnim czasie Powszechną Wystawę Krajową: Towarzystwo Przemysłowe w Strzelnie pod przewodnictwem p. prezesa Płócienniczaka, Tow. Przem. w Swarzędzu pod przewodn. p. prezesa Napieralskiego, Towarzystwo Przemysłowe w Wielichowie pod przewodnictwem prezesa p. Andrzejewskiego, Towarzystwo Młodych Przemysłowców w Poznaniu pod przewodnictwem prezesa p. J. Zabłockiego i uczestnicy Zjazdu Prezesów Związku Tow. Przemysłowych i Rzem. pod przewodnictwem p. prez. Górczaka.

Budownictwo na P. W. K.

II.

W pawilonie budownictwa mamy stoiska stowarzyszeń budowlanych, poszczególnych przedsiębiorstw budowlanych i wystawców w zakresie wyrobów niezbędnych dla przemysłu budowlanego.

Przy wejściu mamy stoiska stowarzyszenia zawodowego przemysłu budowlanego Rzplitej, gdzie są zebrane wydawnictwa i czasopisma fachowe z tego działu. Poza tem są tam tablice, na których między innemi są zestawienia kredytów państwowych, przeznaczonych na cele budownictwa.

Z dzielnicowych związków budowlanych biorą udział w wystawie architekci i budowniczowie m. Poznania (57 członków), Związek polskich budowniczych na Śląsku Górnym w Katowicach (34 członków), który wystawił model kościoła w stylu romańskim, Stowarzyszenie przemysłowców budowlanych w Łodzi (rysunki katedry łódzkiej) i Stowarzyszenie architektów i budowniczych w Krakowie. W tych stoiskach jak również w innych poszczególnych architektów, oglądamy plany lub fotografje dokonanych lub wykonywanych robót.

Cech mistrzów muraskich i ciesielskich w Toruniu pokazuje model schodów drewnianych. Ładne stoisko urządziła stara firma warszawska Martens, Daab Sp. Akc., gdzie oglądamy witraże, posadzki, model tunelu kolejowego w przekroju pod Warszawą, tablice i inne.

Inż. Cezary Lubiński i Ska w Warszawie w swem stoisku pokazał model przebudowanej i rozszerzonej fabryki sztucznego jedwabiu w Tomaszowie i inne przedmioty, a Przedsiębiorstwo dla budowli fabryk w Krakowie specjalizuje się w budowie wszelkich pieców fabrycznych. Poza tem są tam pokazy szkoły dla podmaistrów w Warszawie i Spółdzielni budowlanej urzędników państwowych w Poznaniu.

W zakresie budowy dachów i pokryć tychże, konstrukcje drewnianodachowe własnych pomysłów wystawiają inż. Broda z Torunia i biuro „Łuk" w Warszawie, które zestawiło swe konstrukcje w 10 pawilonach wystawowych. W zakresie krycia dachów są stoiska lubelskiej fabryki „Eternit", która stosuje materjał cementowo-asbestowy. Dachy z blachy cynkowej i cynkowanej pokazują Cynkownia Warszawska i Ig. Mandowski z Poznania, a dachy szklane, uszczelniane bez kitu razem z fotografjami i modelami robót dokonanych wystawia Polska fabryka dachów szklanych w Rudzie na G. Śląsku.

Jest kilka pojedyńczych i zbiorowych wystawców papy smołowcowej do krycia dachów; między innemi zwracają uwagę smołoleum „Jago" z Warszawy i firmy Koszycki i Liber z Nowego Bierunia na G. Śląsku oraz papa „Kolibit", która ma być trwałą i nie potrzebuje być smarowaną co pewien czas smołą.

W zakresie stolarstwa budowlanego wystawiają Ludomir Z. Kobusz z Warszawy, posadzki i forniery Br. Rudolf z Warszawy, a W. Krysiński, Wł. Malinowski i W. Palkowski z Warszawy pokazują model ruchomego rusztowania murarskiego pomysłu amerykańskiego; to samo L. Suszycki z Gdyni. Firma „Helenit" z Rawicza wystawia marmurowe posadzki, płytki umywalni i t. p., Szreiber z Warszawy piece kaflowe i majolikowe, a Hampl z Warszawy kuchnie restauracyjne. Armaturę żelazną do pieców i kuchen wystawia Piotr Ławacz i Synowie z Końskich, woj. kieleckie.

W zakresie osuszania mieszkań i niszczenia grzyba mamy stoisko starej firmy warszawskiej „Gadronit" W. Ciszewskiego, a Wielkopolskie Przedsiebiorstwo Izolacji i Koneserwacji dachów w Poznaniu poleca swój preparat izolacyjny „Trocal", stosowany do konserwacji i remontu starych dachów papowych, betonowych i innych i murów. Do niszczenia wilgoci w murach poleca M. Karsten z Warszawy preperat „Castor", dodawany do zaprawy. Budowniczy Jan Noworyta z Katowic pokazuje polski system budowy domów z płyt betonowych, który ma dawać 40 proc. oszczędności przy budowie i 50 proc. przy opalaniu mieszkania, a inż. Edward Romański z Warszawy poleca do bicia pali pod płyty fundamentowe system Raymonda, którym już dokonał wiele robót budowlanych.

W zakresie budowy cienkich i lekkich przepierzeń, stropów lub izolacyj firma Solomit z Warszawy poleca względnie nowy materjał budowlany i izolacyjny z niepalnej, nasyconej chemicznie słomy i betonu, a firma, Elibor poleca płyty Coletex, wyrabiane z filcowanej trzciny cukrowej do tych samych celów.

W końcu wymienić należy jeszcze kiosk z witrażami krakowskiej firmy J. G. Żeleński, której witraże wsadzone w okna kiosku ładne dają efekty podczas słonecznego dnia. X

Z panoramy P. W. K.

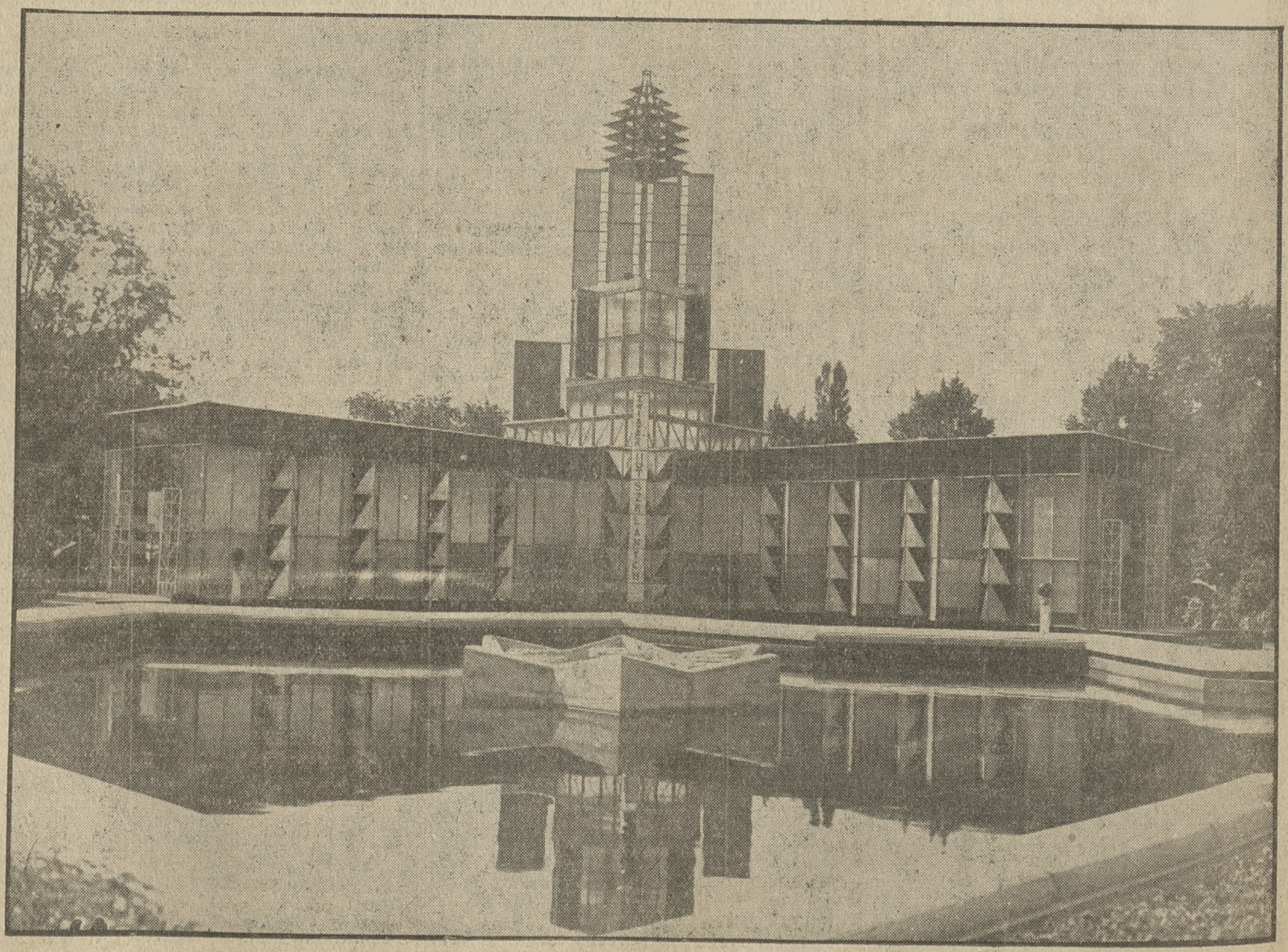

Pawilon hut szklanych przegląda się w gwiaździstym basenie nieczynnego przez chwilę wodotrysku, jednej z wielu ozdób Parku Wilsona.

Woń śmierci

Posiadany przez niektóre osoby dar przeczuwania, czy też przewidywania zdarzeń, mających mieć miejsce w przyszłości, określamy nazwą „jasnowidzenia". Jeżeli przeczuwanie takie odbywa się przy pomocy organu powonienia, czyli nosa, to należałoby logicznie użyć terminu, brzmiącego wprawdzie trochę dziwacznie, mianowicie: „jasno - wąchanie".

Takim właśnie niesamowitym darem obdarzona jest, według relacyj jednej z gazet niemieckich, pewna młoda inteligentna niewiasta p. F. Kobieta ta jest zresztą zupełnie „normalną" i nie różni się niczem od innych młodych mężatek: chodzi do kina, grywa namiętnie w karty i lubi tańczyć.

Jej przyrodzone wesołe usposobienie ulega jednak od czasu do czasu nagłej zmianie i następuje stan smutku i przygnębienia. A ma to miejsce wówczas, kiedy w jej otoczeniu lub bliższem czy dalszem sąsiedztwie, jakiejś osobie zagraża bliska i niespodziewana śmierć. W takich wypadkach zalatuje ją jakaś charakterystyczna, mdławo - słodka woń.

Dziwny ten fenomen ujawnił się u niej po raz pierwszy przy śmierci babki, gdy była jeszcze młodem dwunastoletniem dzieckiem. W kilka lat później objaw powtórzył się na krótko przed skonem jej matki. W późniejszym życiu „przeczuwanie śmierci nosem" zdarzało się u niej bardzo często.

Jednego razu pani F. odwiedziła w szpitalu swego dawnego służącego chorego na tyfus. Stan zdrowia pacjenta był według orzeczenia lekarzy już tak dalece dobry, że za kilka dni miał opuścić szpital i powrócić do domu. Pani F. jednak nie podzielała optymizmu doktorów i wręcz oświadczyła, że stary Jan wkrótce umrze. i w rzeczy samej, w kilka godzin później u chorego zaszły zgoła nieprzewidziane komplikacje, w wyniku których nastąpiła nagła śmierć!

Jeden z kolegów męża pani F. zamierzał, po przebyciu choroby udać się dla dokończenia kuracji do uzdrowiska w okolicach Wiednia. Podczas jego wizyty pożegnalnej, panią F. zaleciała charakterystyczna „woń śmierci" i po upływie doby, rekonwalescent już leżał na marach.

Najciekawszy wypadek miał miejsce kiedy „wróżka śmierci", będąc na przedstawieniu wesołej sztuki w kinie, nagle przez swój zmysł powonienia naprowadzona została na myśl o jakiemś śmiertelnem wydarzeniu. Po wyjściu z teatru, dostrzegła na ulicy zbiegowisko, które, jak się okazało, utworzyło się dokoła leżącego na chodniku mężczyzny, zmarłego przed chwilą na atak sercowy.

Wszystkie przytoczone, oraz wiele danychp odobnych wypadków „przeczucia nosem" zbliżającej się śmierci, potwierdzone zostały, jak pisze wspomniana gazeta, przez poważnych i wiarogodnych świadków. Kr.

Odkrycie nowego pasma górskiego na Syberji

Pisma sowieckie podają sensacyjną wiadomość o odkryciu przez rosyjskiego geologa, Obruczewa, w kraju Tunguzów w północno - wschodniej części Syberji nieznanego dotąd pasma górskiego, przewyższającego pasma gór kaukaskich. To potężne pasmo górskie znajdować się ma na obszarach, oznaczanych dotychczas na mapach, jako nizina. Ciągnie się pasem, dochodzącym do 300 klm. szerokości na długości 1000 klm., wznosząc się niekiedy do wysokości 3.000 metrów ponad poziomem morza. Nowoodkryte pasmo, nazwane przez Obruczewa górami Czerskiemi, zamieszkane jest przez półdzikich Tunguzów, wiodących tryb życia ludzi pierwotnych. Rzeki w owem paśmie górskiem przepływające, mają — zdaniem Obruczewa — zawierać wiele złota i platyny, o które zresztą półdzicy tubylcy wcale się nie troszczą.

Martwa strefa radjowa na południu Rosji.

Rosyjski elektrotechnik Gordiejew znalazł pomiędzy Odesą, Batumem a Teodozją martwą strefę, w której odbiór krótkofalowych emisyj okazał się niemożliwy. W celu zbadania tego dziwnego zjawiska, Gordiejew objeżdża obecnie południe Rosji na parostatku „Gruzja".

RADJO

Programy radjofoniczne

Środa, dnia 31 lipca 1929 r.

Poznań (335 m) godz. **12.20** radjografja; godz. **12.50** komunikaty P. W. K.; godzina **13.00** sygnał czasu — hejnał z wieży ratuszowej; godz. **13.05** koncert gramofonowy; godz. **14.00** notowania giełdy pien. i zboż.-towarowej; godz. **14.15** komunikaty gosp.. roln., PAT, sprawozdanie o ruchu statków itd; god. **17.10** odczyt p. t. „Wskazania historjozoficzne Hegla i Cieszkowskiego przez przyzmat chwili bieżącej" (wygł. Stan. Brochwicz-Lewiński; godz. **17.30** kronika „Tygodnia Radjowego"; godzina **17.50** komunikaty P. W. K.; godz. **18.00** koncert popołudniowy w wykonaniu orkiestry Klubu mandolinistów „Mozart" — pod dyr. p. Wacława Napierały; godz. **18.30** audycja recytacyjna art. dram. Zenobji Janczewskiej; godz. **18.55** nadprogram; godz. **19.15** pogadanka francuska (wykł. p. Omer Neveux): godz. **19.35** recytacje prozy i poezji polskiej (wygł. p. Tadeusz Bocheński; godz. **20.05** odczyt „Fantazje francuskiego nowelisty o Polsce" (transmisja z Krakowa); godz. **20.30—21.30** koncert wieczorny Program 1. Haendel: Koncert F-dur (odegra na organach prof. Pawlak), 2. Pergolesi: Pastereczko, Bach: Niech w sercu zagości (odśp. p. Musielewska); 3. Mozart: Andante, Lemmens: Scherzo, Franck: Finale (odegra prof. Pawlak), 4. Weber: a) Choć słońce czasem, b) Jedzie chłopiec jak krew z mlekiem (odśp. p. Musielewska; godz. **21.30** słuchowisko p. t. „Weselisko" wedł. K. Laskowskiego (transmisja z Wilna); godz. **22.00** sygnał czasu — komunikaty PAT; godz. **22.15** radjografja; godz. **22.45** muzyka taneczna.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na chleb św. Antoniego: A. Ch. z prośbą o dalszą opiekę 3.—; M. B. z podziękowaniem za wysłuchaną prośbę 10.—; razem z poprzednio pokwitowanemi 43.— zł.

Na pomnik Serca Jezusowego: Klub „Zapałka" Poznań 30.—; razem z poprzednio pokwitowanemi 498,30 zł.

Na kaplicę SS. Karmelitanek: Łukasz Drozdowski z Lublina 10.— razem z poprzednio pokwitowanemi 107,— zł.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **Sodalicja Pań Konfekcyjnych w Poznaniu.** Msza św. na intencję moderatora ks. Szopińskiego z okazji Jego imienin odprawi się dnia 31 br. o godzinie 6 rano w kościele Ojców Jezuitów.

— **Sodalicja Panien Urzędniczek.** Zebranie instrukcyjne dla pp. kandydatek i aspirantek odbędzie się dnia 1 sierpnia br. o godzinie 19,30, przy ulicy Wodnej 8.

— **Kółko Śpiew. „Sobieski" w Poznaniu** Wszystkich czynnych członków uprasza się o przybycie na lekcję w czwartek, dnia 1. sierpnia br. o godz. 20 w salce p. Wróblewicza. Chwaliszewo 68.

— **Tow. Uczniów Handlowych.** Zebranie plenarne odbędzie się dnia 1 sierpnia br. o godz. 20 w małej sali Domu Król. Jadwigi, Al. Marcinkowskiego 1. Uprasza się o liczne i punktualne przybycie.

— **Tow. Uczestników Powstania Wlkp. 1918-19 Łazarz-Górczyn.** Zebranie plenarne odbędzie się dnia 1. sierpnia o godz. 19,30 w Kasynie Obywatelskiem przy ul. Marszałka Focha 80. Na porządku obrad referat komendanta Związku ppułk. Piekuckiego.

— **Tow. Cechowej Czeladzi Krawieckiej** zaprasza wszystkich członków na Zjazd Związku Tow. Rzemieślniczych na Woj. Pozn. w dniu 4 sierpnia o godzinie 9 rano, do lokalu przy ul. Ślusarskiej 6.

Polski Związek Pomocników i Pomocnic Konfekcyjnych zwołuje dnia 5 sierpnia br. o godz. 20 zebranie do lokalu przy ul. Wronieckiej 6.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zgony:

Marja Jankowiakowa z d. Gałasówna 39 l. Franciszek Kolicki, stolarz 51 l. Helena Szymańska z d. Godlewska 43 l. Szarlota Ehrlichówna 1 m. 8 d. Sylwja Wiatrówna 6 l. Józefa Skrzydlewska, nauczycielka pryw. 63 l. Walerjan Jankowski, 2 m. 7 dni. Stanisław Sika, robotnik 45 l., Wawrzyniec Sayna, kupiec 61 l. Franciszka Klujowa z d. Rakowska 33 l. Marjan, Zbigniew Jankowiak 8½ godz. Marjan Kardach, robotnik 22 l. Stanisław Lewandowski, asesor kolej. 45 l. Teofil Sobierajski, emeryt. odźwierny kolej. 50 l. Stanisław Sika, robotnik rolny 45 l. Eustachy Paulus, registrator 72 l. Czesława Zawórska 17 dni. Gertruda Elsnerówna, bez zawodu, 16 l. Helena Mazurkowska 15 l. Michalina Szkudlarska z d. Lewandowska 37 l.

ZASTĘPCY SOLIDNEGO

z dobrą prezencją, poszukuje na woj. poznańskie, poważna, dobrze prowadzona instytucja (Dom Wysyłkowy) dla sprzedaży towarów tekstylnych urzędnikom na specjalnie dogodnych warunkach. Pierwszeństwo mają emeryt. urzędnicy państwowi. Reflektanci mogący się wykazać dobremi referencjami zechcą zgłosić się piśmiennie lo **Biura Ogłoszeń, Lwów**, Legjonów 1, pod **„P. A."** nw 2652

Na zabawie

jest najlepszym środkiem orzeźwiającym dobra czekoladka. Czekolada oraz kakao, największej fabryki czekolady w Polsce A. Piasecki S. A. w Krakowie, urządzonej wg. najnowszych zdobyczy techniki, wyrabiane są z najszlachetniejszych i najczystszych surowców i dzięki temu, są niedoścignione. Pw 3911-70,412

OD PÓŁ WIEKU POWSZECHNIE ZNANY ZE SKUTECZNOŚCI
NISZCZY BRODAWKI SKÓRY STWARDNIENIA ODCISKI
ARAGO ST. GÓRSKIEGO WARSZAWA
ŻĄDAĆ WSZĘDZIE
Szczyt doskonałości EKSIKANS St. Górskiego POT RĄK NÓG PACH
usuwa po 1 użyciu
Pp 63632,415-97

Dnia 27 lipca 1929 r., zasnął w Bogu, opatrzony św. Sakramentami, ś. p. zw 17 875

Eustachiusz Paulus

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 31 lipca r. b., o godz. 5,45, z kaplicy cmentarza w Dębcu.

W ciężkim smutku pogrążeni
żona i rodzina.

Podziękowanie.

Wszystkim, którzy wyrazili nam współczucie z powodu bolesnej straty męża i ojca oraz oddali ostatnią przysługę drogiemu Zmarłemu, ś. p.

Franciszkowi Kolickiemu

składają serdeczne rw 6063

Bóg zapłać!

Żona i dzieci.

Dnia 29 lipca 1929 r. o godz. 5 po południu zasnęła w Bogu po krótkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., moja ukochana żona, nasza nigdy niezapomniana siostra, ciocia i szwagierka, ś. p.

z Kryzanów

Stanisława Sroczyńska

przeżywszy lat 64. Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 1 sierpnia r. b. o godz. 4 z domu żałoby, ul. Podgórna 2a.

W ciężkim smutku pogrążeni
zw 17876 **mąż, rodzeństwo i rodzina.**

Poznań, Sarnowa, Wrocław, Zbąszyń, Cerekwica p. Żnin, Grudziądz, Sokołowo p. Września.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

†

Dnia 30 lipca 1929 r., o godz. 6 rano, zasnęła w Bogu, po trzytygodniowych ciężkich cierpieniach, opatrzona kilkakrotnie Sakramentami św., moja najdroższa żona, ś. p. zw 17 885

z Wochowskich

Marja Szulcowa

w 62 roku życia. Wyprowadzenie zwłok z domu zamieszkania przy ul. Franciszkańskiej 2, nastąpi w piątek, 2 sierpnia, o godz. 4 po południu, na cmentarz św. Marcina przy ul. Bukowskiej. Nabożeństwo żałobne z wigiljami odprawi się w sobotę, 3 sierpnia, o godzinie 8 rano, w kościele O. O. Franciszkanów.

W ciężkim smutku pogrążony
mąż z rodziną.

†

W dniu 29 lipca 1929 r., rozstała się z tym światem, po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., moja najukochańsza, najdroższa żona, nasza najdroższa troskliwa matka, moja jedyna najukochańsza siostra i ukochana wnuczka, ś. p. nw 2796

Marja Grobicka

z domu **Zygarłowska**

przeżywszy lat 28.

W ciężkim smutku pogrążeni
mąż, dzieci, brat, babcia i rodzina.

Pogrzeb odbędzie się dnia 1 sierpnia r. b., o godz. 9,30 rano, z domu żałoby do kościoła św. Piotra w Gnieźnie, następnie msza św., poczem złożenie zwłok do grobu.

Kursy handlowe
autodydaktyczne
Księgowość
Korespondencja
Arytmetyka zw 17865
Stenografja
Pisanie na maszynach
rozpoczynają się
1 sierpnia 1929 r.
Pozn. Tow. Buchalterji
sekr. **św. Marcin 29.**

Dnia 29 lipca, o godz. 10,45 przed południem, zasnęła w Bogu po dłuższej, z cierpliwością anielską znoszonej chorobie, moja najukochańsza żona, najmilsza i droga mateczka i jedyna siostra, ś. p. zw 17 870/1

Michalina Szkudlarska

z domu Lewandowska

przeżywszy lat 37. Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 1 sierpnia, o godz. 4,30, z domu żałoby na cmentarz Bożego Ciała w Dębcu.

Nabożeństwo żałobne za duszę ś. p. drogiej Zmarłej odbędzie się nazajutrz, w piątek, o godz. 9,30, w kościele O. O. Zmartwychwstańców na Wildzie.

W okropnym smutku pogrążeni

mąż, córeczka, brat.

Poznań (ul. Czesława 15), Nowy Jork, w lipcu 1929 r.

W pół godz. po przyjęciu Sakramentów św., zasnęła w Bogu dnia 28 lipca, o godz. 4,45, najdroższa żona moja i matka, miłująca dziadki swoje, ś. p. zw 17877

Zofja z Wieniawa Chmielewskich Karwatkowa

o czem donoszą w smutku pogrążeni

mąż z dziećmi, matką i rodziną.

Poznań, Lewków, Kosowo.

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 31. b. m., o godz. 18 z zakładu św. Józefa na cmentarz Farny. Msza św. nazajutrz w kościele Farnym o godz. 9.

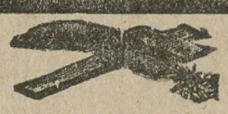

Dnia 28. 7. 1929 r., zasnęła w Bogu, po długich cierpieniach, opatrzona kilkakrotnie Sakramentami św., nasza ukochana córeczka i siostrzyczka, ś. p. dw 1409

Helena Mazurkowska

w 16 wiośnie życia.

W nieutulonym smutku

rodzice Sewerynowie Makowscy.

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 31 b. m., o godz. 5 po południu, z kapliczki Starców na Śródce, ul. Bydgoska 6.

Zakład Pogrzebowy „Ceremonjal", Poznań, Towarowa 25, tel. 31-80.

Za okazane nam dowody współczucia oraz za oddanie ostatniej przysługi mojej najdroższej żonie, naszej ukochanej córce, siostrze, bratowej, szwagierce i cioci, ś. p. zw 17 863

Kazimierze Ciesielskiej

składamy na tej drodze wszystkim Znajomym, Przyjaciołom, Koleżankom i Kolegom w szczególności członkom Chóru Kolejowego „Hasło", serdeczne

Bóg zapłać!

Poznań, w lipcu 1929 r. **Mąż i rodzina.**

Na raty

miesięcznie

18 zł.

Pierwsza wpłata 36,00 zł

Kromczyński

Poznań

Aleje Marcinkowskiego 5.

npw 4/2/3

Wyjechałem

na czas od 3 sierpnia do 18 sierpnia.

DR. WEISE, Poznań.

nw 2730

UCZENICA

lub młodsza ekspedj. do działu sprzętów domow. i kuch. potrzebna zaraz.

Fr. Peschke, Poznań,

św. Marcin 21. dw 1405

Tania Sprzedaż Posezonowa

od czwartku, dnia 1 sierpnia, do soboty, dnia 10 sierpnia 1929 r.

S. KAŁAMAJSKI

Poznań - Toruń

Zlecenia zamiejscowe wysyłam odwrotnie.

Tanie pończochy!

Pończochy damskie, á la macco	1.65
Pończochy damskie, jedw. flor, modne kolory	2.95
Pończochy damskie, prima flor, najnowsze kolory	3.50
Pończochy damskie, sztuczny jedwab do prania	3.95
Pończochy damskie, fil d'écosse	3.95
Pończochy damskie najprzedniejszy fil dé'cosse modne kolory	5.25
Pończochy damskie etaminowe dawniej 7,25 teraz	5.75
Pończochy jedwabne „Bemberger"	7.70

Tanie rękawiczki!

Rękawiczki damskie, niciane kolor. białe i czarne	1.95
Rękawiczki prima damskie	2.75
Rękawiczki damskie lniane	3.25
Rękawiczki damskie czysto jedwabne bardzo tanio	6.95
Rękawiczki męskie imitacja duńskich	2.95
Rękawiczki męskie niciane	3.25
Rękawiczki dziecięce białe wszystkie wielkości	1.85
Rękawiczki dziecięce kolorowe wszystkie wielkości	2.15

Tanie trykoty!

Koszulki damskie cienkie igliczkowe tylko	2.20
Kombinacje damskie cienkie igliczkowe, kolorowe	5.35
Pantalony damskie kolorowe „Prima Macco"	3.50
Pantalony jedwabne w najmodniejszych kolorach	8.35

Partja kamizelek, golfów, żakietów, kostjumów oraz płaszczy dzianych teraz

niżej ceny kosztu!

Tania bielizna!

Czepki przybrane koronką i wstawką	1.45
Podstaniczki damskie	1.10
Koszule damskie dzienne z koronką i mereżką	2.95
Majteczki damskie z koronką i wstawką	3.25
Kombinacje majteczkowe	3.95
Koszule damsk. nocne z klockową koronką i wstawką	4.95
Biustonosze z koronką	1.55
Pasek dreliszkowy z 4 podwiązkami	2.50

Tanie robótki!

Serwety na nocne stoliki, rysowane	0.75
Poduszki białe, rysowane	2.00
Ręczniki kuchenne, rysowane, obiamowane	3.95
Serwety malowane	3.25

Wszelkie robótki rysowane i gotowe w olbrzymim wyborze i tanich cenach.

Na życzenie Klijenteli udziela się **bezpłatnych lekcyj wszelkich rodzai robót ręcznych!**

10 %

na wszelkie artykuły kąpielowe!

1000 innych artykułów, w niniejszem ogłoszeniu niewymienionych, po cenach bardzo tanich!

Proszę uprzejmie przekonać się! **Proszę uprzejmie przekonać się!**

Pw 3844/45-30/1929

Do samodzielnego prowadzenia młyna **poszukuje zaraz**

dzielnego fachowca

z kaucją jako kierownika dyrektora. Oferty prosi nw 2787

Młyn Parowy Leon Foltynowicz

Tow. Akc. Gniezno.

Mam stale większą ilość

prima wołów pociągowych

na korzystnych warunkach do oddania. Gatunek karpacki, czerwono - białe, w wadze 600 — 700 klg., 3 — 4-letnie.

Bracia Sobczak, Handel koni i bydła, Inowrocław

Dworcowa 28 — Telefon 450.

zw 17 878

LAKIERNIK

młodsza siła może się zgłosić natychmiast na stałą pracę.

„KAROSSA", Poznań,

Niegolewskich 22. P 3870-31,21

Zastępstwo lekarza

obejmę w zdrowej okolicy na miesiąc sierpień. Oferty do Kurjera Poznańskiego pod **zw 17856**

Poszukuję

podmistrza-stolarskiego

dzielnego, energicznego, z wielkiem doświadczeniem, na prace stolarsko - budowlane. Pierwszeństwo mają reflektanci którzy podobne stanowisko zajmowali. Oferty pod zw 17 874 do ekspedycji Kurjera Poznańskiego.

Korpus Kadetów nr. 3 w Rawiczu

zawiadamia, że podania o przyjęcie do klasy 1 (IV. gim.) i do klasy 2 (V. gim.) będą przyjmowane do dnia 12 sierpnia 1929 r. dw 1389

Statut i warunki przyjęcia kandydatów można nabyć w **Komendzie Korpusu Kadetów nr. 3**, za opłatą 2,— zł.

Komendant Korpusu Kadetów nr. 3

W. Czachowski, podpułkownik.

Od 1-go do 15-go sierpnia

Propagandowa sprzedaż ręcznie wiązanych dywanów!

Dywany perskie i orientalne.

Przed nadejściem nowego transportu postanowiliśmy wyprzedać zapas obecny po cenach **niezwykle zredukowanych.**

Okazja niebywała. — Piękny starannie wybrany **prawdziwy** dywan perski był i pozostanie najwspanialszą ozdobą mieszkania. — Kto chce dobrze a po wyjątkowej cenie nabyć dywan perski niech zwiedzi teraz nowy specjalny magazyn, a zostanie rzetelnie i fachowo obsłużonym. Ryzyko wykluczone, gdyż perski dywan kupiony u nas odbieramy każdego czasu zwracając pełną sumę.

K.K.P.

Dywany smyrneńskie produkcji krajowej.

Polskie dywany ręcznie wiązane nie przedstawiają jednolitego gatunku. Naszą zasadą jest prowadzić tylko najlepszy wyrób, to też najsprawniejsze trzy wytwórnie, których wyłączną sprzedaż na Poznańskie posiadamy, zatrudnione dla nas cały rok. — Przy równym gatunku jesteśmy pod względem cen bez konkurencji. — Wybór największy w Polsce. — Podczas sprzedaży propagandowej **ceny zniżone do minimum.** Niezapominajmy, że wyroby krajowe mogą być równie dobre, a nawet lepsze jak zagraniczne i popierajmy przedsiębiorstwa, które starają się tego dowieść.

Dywany wysokiego gatunku są w rzeczywistości tanie, gdyż są trwałe i posiadają nieznikomą wartość. — Prosimy obejrzeć wystawę sklepową.

Centrala Dywanów KAZIMIERZ KUŻAJ, ulica 27 Grudnia nr. 9

Największy dom specjalny w Poznaniu

Rok założ. 1896.

Oszczędności przez ogrzewanie parą odlotową.

Wiele mniejszych i średnich zakładów z większem zapotrzebowaniem ciepła w przemyśle tekstylnym, papierniczym, ceramicznym, drzewnym itp. wytwarzają dzisiaj jeszcze z niestosunkowo wielkim nakładem kosztów osobno siłę i ciepło. — Przy zastosowaniu ogrzewania za pomocą pary odlotowej, można jednakże uzyskać siłę prawie bezpłatnie, jako produkt poboczny. Wspaniale wprost do tego nadające się maszyny są **WOLF'a STACJONOWANE LOKOMOBILE,** proste i niewymagające, które nie rzadko już się w 2-3 latach wypłacają. Nawet przy mniejszem lub zmiennem zapotrzebowaniu ciepła do ogrzewania, okazują się oszczędności przy zużyciu pary odlotowej, często bardzo pokaźne. Wszystkie nasze lokomobile są zastosowane do wykorzystania pary odlotowej na cele ogrzewawcze lub suszące i odpowiadają wszelkiem wymaganiom ruchu w jaknajkorzystniejszy sposób.

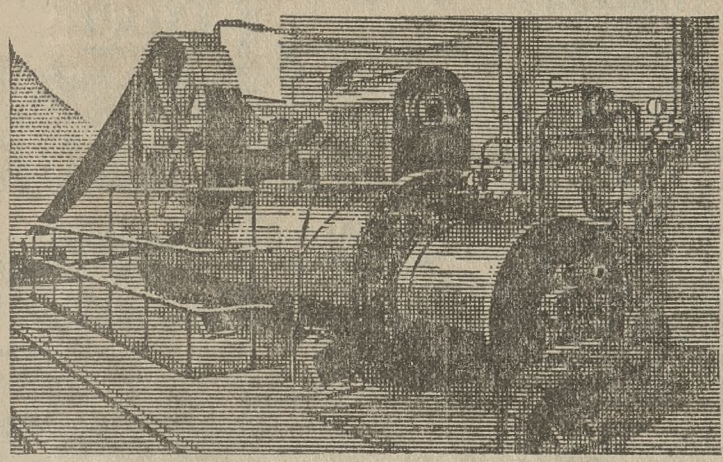

Prosimy zażądać przybycia naszego inżyniera specjalisty.

FABRYKA MASZYN BUCKAU R. WOLF, SP. AKC., MAGDEBURG.

Biuro na Poznańskie i Pomorze: Inż. M. ROWECKI

Poznań, Wały Zygmunta Augusta 10, II. — Telefon 53-71.

Tw 2850

Dziecinniec miejski m. Poznania urządzony został przez nasze Zakłady.

Podajemy do łask. wiadomości, iż z dniem 15 b. m. **powiększyliśmy** nasze Zakłady w Toruniu w specjalizacji sal gimnastycznych i ogrodów Jordanowskich.

Reprezentacje na Wielkopolskę oddaliśmy Firmie

Sport-Poznań, Stary Rynek 65.

Telefon 34-68.

Sport-Błoch-Toruń

Katarzyny 5. Tel. 276.

zw 17868

ŚWIETNY ZAROBEK!!

mogą osiągnąć osoby poważne przez wprowadzenie nowego systemu oszczędnościowego, połączonego z ubezpieczeniem na życie, który zagranicą osiągnął niebywały sukces. Przy minimalnych wkładach od 20 gr dziennie począwszy, dajemy możność zaoszczędzania poważnych sum i bezpłatną asekurację na życie oraz po wpłaceniu pierwszych rat, ozdobny zegar stołowy. Osobom chcącym się zajmować akwizycją zapewniamy stałą i pewną posadę ze znaczną możliwością zarobku. Szczegółowe zgłoszenia pod Tp 93

„BANK" KRAKÓW, SKRYTKA POCZTOWA 368

OKAZJA

po bardzo niskich cenach sprzedamy:

„ADLER" 9/24 Torpedo, 6-osobowe.
„BERLIET" 10/30 kareta, 4-osobowa.
„BERLIET" ciężarowy, 4 tonn., na masywach.
„FIAT" 503 Torpedo, 4-osobowe.
„FIAT" 510 Torpedo, 4-osobowe.
„PRAGA" 10/30, z podwójną karoserją.

oraz po cenach korzystnych mało używane:

„BERLIET" sportowy 10/60, 4-osobowy.
„Studebacker Erskine" Club 9/40, 4/5-osobowy.
„Studebacker Director" Sedan 15/55, 4/5-osobowy.
„Studebacker Director" Berline 15/55, 4/5-osob.

POZNAŃSKI AUTO SKŁAD Sp. z o. o., POZNAŃ
ul. 27 Grudnia 15. Pw 3796-30,94

Pw 10 932-62.492

KAMIENICA

w centrum miasta **Bydgoszczy,** z wolnem 8-pokojowem mieszkaniem, ubikacje fabryczne, nadające się na każdego rodzaju przedsiębiorstwo oraz posesja składająca się z kilku domów mieszkalnych z fabrycznemi zabudowaniami i placem budowlanym, **zaraz do nabycia.** Oferty prosimy skierować pod

J. NIEDBAŁ, POZNAŃ, UL. 27 GRUDNIA 2

Pw 3924-31,42

Kto chce,

sobie wyrobić trwałą egzystencję przy instytucji bankowej, niech się zgłosi do oddziału sprzedaży obligacyj premjowych na raty,

Powszechnego Zakładu Kredytowego we Lwowie

pl. Marjacki 6—7. nw 2726

Po okresie próbnym **stała pensja.** Jedynie poważne oferty skierować pod wyżej podany adres.

Pierścienie, kolczyki, bransoletki

z brylantami i t. p. biżuterję w srebrze złocie i platynie — niewykupioną w Lombardzie Miejskim — nabywać można z wolnej ręki, w składzie nw 2146

p. Stempniewicza w Królewskiej Hucie

ul. Wolności 22.

Poszukuje się

8-10 pokoj. mieszkania

dla celów biurowych w okolicy św. Marcina, ogrodu zool. lub ulic bocznych. Oferty do Biura Ogłoszeń **Kosmos,** Zwierzyniecka 6 pod **nr. 1247** nw 2794

Samochody osobowe

limuzyny i otwarte 2—4—6-osobowe sportowe, podwozia 4—6 i 8-cyl. Renomowane marki. Nowe 6-cyl. limuzyny z oryg karoserją po cenie do 14 000.— zł Dogodne warunki zapłaty „KOMNA" T. z o. p. Automobile, Poznań, ul Dąbrowskiego 83/85 — Tel. 77-67 i 54-78. nw 2336

Poszukuję kilku stolarzy meblowych

wprawionych do prac fornierowanych,

2 okuwaczy do okuwania okien i drzwi.

***A. Dembiński,* Fabryka modeli i mebli,**
KATOWICE, ul. św. Jacka nr. 4 zw 17872

Wobec **konieczności** zasilania gleby nawozami potasowemi mimo niewysokich cen za zboże **najtańszym** nawozem potasowem jest

KAINIT STEBNICKI

Długoterminowy **bezprocentowy** kredyt. — Dostawa **franko każda stacja odbiorcza** kolei państwowych.

Przedstawicielstwo Sp. Akc. Eksploatacji Soli Potasowych we Lwowie

przy Centrali Rolników Sp. Akc. w Poznaniu.

zw 17881

Słynne z lekkiego biegu i najlepszego materjału

żniwiarki MELICHARA

jako i części zapasowe do maszyn żniwnych wszelk. systemów, jak: **Melichar, Eckert, Deering, Epple & Buxbaum, Mc. Cormick i inne**

poleca po tanich cenach

NITSCHE i S-KA

Fabryka Maszyn

w Poznaniu, ul. Kolejowa 1-3.

Pw 3579-28,169

Z nowozałożonej składnicy drzewa polecam

wszelkie materjały stolarskie i budowlane, drzewo jakościowe wyborowe.

Handel drzewa wszelkiego rodzaju

ALOJZY KLUCZ

Sienkiewicza 8 obok Dyrekcji P. K. E.

zw 17864

Wydzierżawię lub sprzedam

1) **przedsiębiorstwo zbożowe** najstarsze w mieście powiat. (wyższe szkoły, elektrownia) z obszernemi śpichrzami i ½ ha. podwórzem. Objekt nadaje się też na fabrykę lub inne cele,

2) **stajnię nowoczesną** na 40 koni i dużą oborę, zw 17802

3) **willę 20 pokoj.** nowoczesną, komfortową, **wolną** natychmiast z ogrodem (w całości lub częściowo).

ST. RUTA, Jarocin. Tel. 89.

W Solcu Kuj.

pod Bydgoszczą, przy dworcu nowe zabudowania fabryczne na ca. 18 morgach (teren cały 48 mórg), z własną bocznicą, nadające się na każde większe przedsiębiorstwo (hutnicze, automobilowe, gumowe, maszynowe, etc.), są w całości lub też częściowo, **natychmiast b. korzystnie do nabycia.** Oferty prosimy skierować pod Pw 3918-63,774

J. NIEDBAŁ, POZNAŃ, UL. 27 GRUDNIA 2

Poszukuję zaraz

pomocnika

starszego z branży żelaza, sprzętów kuchennych, domowych i artykułów budowlanych, na stanowisko **pierwszego ekspedjenta.** Zgłoszenia tylko piśmienne z odpisem świadectw i podaniem pensji, przy wolnym stole i stancji. dw 1401

J. Górny, Żnin.

Potrzebna zaraz

książkowa - kasjerka

siła rutynowana, władająca językiem niemieckim w słowie i piśmie. Zgłoszenia zw 17857

Majętność Ujazd, p. Grodzisk, (Wlkp.)

Dywany

K. Kużaj

27 Grudnia 9

K. K. P.

Okazja

kompletna jadalnia mahoniowa antyk oraz bibljoteka mahoniowa (Biedermeier) rozmaite fotele, kanapy, krzesła korzystnie **na sprzedaż.**

Magazyn Mebli - Antyki

Strzelecka 30

przez podwórze. zw 17867

Stenotypistka

która w biurze adwokackiem już pracowała, **może się zaraz zgłosić** (4-6 po poł.)

Adwokat Jankowski

Poznań, św. Marcin 13.

zw 17869

Dbajcie o swoje zdrowie!

„Szwajcarskie Gorzkie Zioła“ (z marką „Kogut“) są stosowane przy chorobach: **żołądka, kiszek, obstrukcji i kamieni żółciowych.**

„Szwajcarskie Gorzkie Zioła“

są naturalnym łagodnym środkiem przeczyszczającym, ułatwiającym funkcje **organów trawienia** i działającym przeciwko **nadmiernej otyłości.**

Ostrzeżenie! Przy zakupie żądajcie **oryginalnych „Szwajcarskich Ziół“ Gąseckiego** z marką fabryczną **„Kogut“** gdyż są już naśladownictwa w podobnem do naszego opakowania, a nie mających nic wspólnego ze **„Szwajcarskiemi Ziołami“** naszego wyrobu. Cena za pud. 2,— złote. nw 10882

Kilku dzielnych inteligentnych

przedstawicieli

z branży konfekcyjnej do odwiedzania klijenteli. Zgłoszenia piśmienne do **„PAR“**, Aleje Marcinkowskiego 11, pod 31,33

Pw 3916-31,33

Potrzebny

starszy stolarz meblowy

jak pomocnik kierownika który potrafi prowadzić dozór nad warsztatem. Oferty do Kurjera Poznańskiego pod **zw 17813**

Powiatowa Kasa Chorych w Strzelnie poszukuje do Stacji Sanitarnej w Witowiczkach kwalifikowanej

siostry-higjenistki.

Pensja miesięczna, zależnie od posiadanych kwalifikacji od 180-220 złotych prócz wolnego mieszkania, opału, światła i innych drobnych świadczeń.

Posada może być objęta natychmiast.

Zgłoszenia z dołączeniem własnoręcznie napisanego życiorysu i uwierzytelnionych odpisów świadectw z dotychczasowej pracy zawodowej należy skierować do dw 1408

Powiatowej Kasy Chorych w Strzelnie (Woj. Pozn.)

PIEGI

oraz wszelkie nieczystości skórne usuwa radykalnie od lat wypróbowany i niezawodny

Krem Bella

wysyłka każdej ilości.

Cena za słoik 2,50 zł.

Mydło Bella 1,25 zł

do nabycia w aptekach i drogerjach lub wprost we wytwórni.

Apteka p. Koroną,

Poznań, Górna Wilda 61.

Kw 1810

Zgubiono

owalną broszkę mosiężną

Uprasza się oddać ją za wynagrodzeniem **ul. Zwierzyniecka 1 (Książnica) lub Cieszkowskiego 3 przy bramie.** nw 2792

Pensjonat

w willi Dr. Morelowskich tuż nad plażą **w ORŁOWIE** pod Gdynią. Stacja kol. żel. Kolitki — Orłowo, poczta Mały Kack, 7 minut koleją lub autobusem do Gdyni. Łazienka, wodociąg i elektryczność w domu. Zgłoszenia przesyłać do **Leny Morelowskiej. Orłowo pod Gdynią, poczta Mały-Kack.** Pokoje wolne od 1 sierpnia. Znaczek na odpowiedź proszę dołączyć. zw 1780

Płachty żniwne

Płachty nieprzemakalne

Worki do wszelk. celów

poleca po niskich cenach

Fa. SZULC i KUNERT

Fabryka Namiotów, Płacht i Worków

POZNAN, ul. Woźna 12

Telefon nr. 5802.

Wypożyczamy

płachty nieprzemakalne do krycia stogów i wagonów na korzystnych warunkach.

Kw 689

TYLKO

Lakiery - Emalje - Farby

marki

„SMOK“

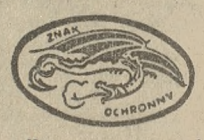

są najlepsze i najtrwalsze.

Kto „Smokiem“ maluje, Nigdy nie żałuje. Kw 1829

Fabryka z willą

zaraz tanio na **sprzedaż**, stosowna na każde przedsiębiorstwa, zabud. zaw. ca 2 morgi, centr. ogrzew., światło elektr., położone przy Państw. Kol. przy wpłacie 15000 zł.

Liebrecht, Koronowo

zw 17879

Wielka kamienica

objekt spekulacyjny, czynsz roczny 16000, cena 130000, wpłaty 80-100000, druga komfortowa, czynsz roczny 26000, cena 260000, wpłaty 150-200 tys. zł, trzeci gmach, czynsz roczny 41000, cena 390000 zł, wpłaty 200000 zł. Wszystkie trzy blisko Parku Wilsona i ul. Marsz. Focha, z powodu działów **natychmiast do objęcia. KUDLIŃSKI, jubiler,** ul. Niegolewskich 10 a, tel. 6039

zp 177[illegible]6

Szkoła gospodarstwa domowego

w Chodzieży przyjmuje zapisy uczenic na nowy rok szkolny od września r. b. Opłata miesięczna 15,- zł. **Kierowniczka.**

zw 17880

KONKURS

W Urzędzie Pomiarów st. m. Poznania wakują od zaraz posady **mierniczych i techników mierniczych.**

Kandydatów przyjmiemy z płacą nie wyższą jak grupa VIII płac urzędników państwowych z 15% dodatkiem komunalnym z zapewnieniem na przyszłość praw urzędniczych i emerytalnych lub na warunkach prywatnej umowy jako funkcjonarjuszy kontraktowych z płacą podług umowy do 500,— zł miesięcznie.

Podania z odpisem świadectw, próbnym rysunkiem z liczbami pomiarowemi oraz własnoręcznie napisanym życiorysem należy przesłać do **Magistratu I,** do dnia 20 sierpnia 1929. Kandydaci posiadać winni gruntowną znajomość przepisów technicznych obowiązujących w województwach zachodnich. nw 2792/3

Pierwszeństwo mają kandydaci obznajmieni ze stosunkami lokalnemi i z pomiarem miast.

Serwety i Narzuty
K. Kużaj
27 Grudnia 9
K.K.
P.
Pw 6589/80-0 6547 i 6559

Oprawy książek
wszelkiego rodzaju
Introligatornia
Drukarni Toruńskiej
T. A. w Toruniu
ul. św. Katarzyny 4.

Rezerwoar
ca. 18000 ltr.
używany kocioł z gorzelni
sprzeda
Majętność Manieczki,
pow. Śrem
dw 1102

Inteligentna korespondentka-stenotypistka z wykształceniem licealnem z znajomością języka polskiego, niemieckiego i francuskiego **poszukuje** od 1. września lub później posady. Łaskawe zgłoszenia do ekspedycji Kurjera pod **zw 17866**

TAKSÓWKI

RUGBY

Na stacjach taksówek Publiczność zawsze szuka najpiękniejszej limuzyny, wygodnej wewnątrz—szybkiej i cichej w jeździe... Oto dlaczego w szeregu taksówek wszyscy wybierają limuzyny „Rugby" o pięknej platerowanej chłodnicy z krzyżakami... Dość powiedzieć, że gdy setki taksówek „Rugby" stale przebiegają ulice miasta, na stacjach nie widzi się ich prawie wcale... **W tym powodzeniu u Publiczności przedewszystkiem leży źródło gwarantowanych dochodów kierowcy.** Taksówka „Rugby" jest przytem tak oszczędna w użyciu i tak solidnie zbudowana w każdym calu — że jej zdolność zarobkowa trwa lata. Prosimy obejrzeć w naszym salonie wystawowym ostatnie modele podwozi i taksówek „Rugby" 4-ro cylindrowych i „Durant" 6-cio cylindrowych.

Dogodne warunki spłat.
Wyrób Durant Motors Inc. USA
Jeneralne Przedstawicielstwo
Bracia Stefan i Piotr BERGMAN
Inżynierowie
Warszawa, Marszałkowska 154.

Podwozie 4-cyl. „Rugby" Zł. 7.200.
Podwozie 6-cyl. „Durant 60" Zł. 7965.
Taksówki od Zł. 12.415.

nw 2731

ASTMA-Zapalenie oskrzeli
Zadajcie bezpłatnie broszury pouczającej nr. 9. nw 11157
Dr. GEBHARD i S-ka, Gdańsk 235.

40 kamieniarzy
do tłuczenia kamieni na nową szosę **poszukuje** i zgłoszenia przyjmuje
Kierownictwo Budowy szosy Bąblin-Kiszewo
Stacja kolejowa i poczta Kiszewo
powiat Oborniki. z 17861

UCHWAŁA

W sprawie upadłościowej nad majątkiem firmy **„Dom Towarowy, właściciel Józef Korek w Jarocinie"**, zmienia się uchwałę tut. Sądu Grodzkiego z dnia 10 lipca 1929 r. o tyle, że w miejsce Józefa Kazowskiego, adwokata w Jarocinie, mianuje się zarządcą masy upadłościowej Michała Śmigielskiego, em. inspektora szkolnego z Jarocina. nw 2962

Jarocin, dnia 17 lipca 1929 r.

Sąd Grodzki.

OGŁOSZENIE

Dnia 28 października 1929 r., o godz. 10 przed południem, odbędzie się w Sądzie Grodzkim w Chełmnie, w pokoju 13, **przetarg przymusowy nieruchomości położonej w Gołotach,** a zapisanej w księdze wieczystej Gołoty, tom II, karta 17 (Dobra rycerskie) na imię **Adama Szczerbińskiego,** właściciela Dóbr w Płutowie, składającej się z budynków mieszkalnych i gospodarczych oraz 560,32,80 ha obszaru ziemskiego (rola, lasy, łąki, podwórze), 960,— mk. rocznej wartości użytkowej budynków i 3 327,93 talarów rocznej kwoty podatku gruntowego. nw 2961

Chełmno, dnia 25 lipca 1929 r.

Sąd Grodzki.

Napisowe słowo (tłusto) 30 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-łamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty (na przykład: z 18924, n 2735, d 1 790 i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10.

Nagłe ogłoszenia

wieczorem po zamknięciu

ekspedycji (godz. 18,30) do wydania **tylko porannego** przyjmuje portjernia. Wejście bramą św. Marcin 70 — dzwonek nocny przy bramie na prawo. Telefon portjerni nr. 35-25

Portjernia nie jest upoważniona do przyjmowania ogłoszeń do wydania wieczornego.

29 POWSZECHNA WYSTAWA KRAJ.

Wycieczki
przyjmie tanio kwatera. Dąbrowskiego 52, I. p., prawo. jw 2280

1 SPRZEDAŻE

Urządzenie
składowe na hurt, detal. zaraz do sprzedania. Małe Garbary 4, III. p., pr., telef. 37 76. zdw 32 029

2 samochody
Fiat 501, prawie nowy, Mathis w dobrym stanie, rekord w najmniej używania benzyny, bardzo korzystnie na sprzedaż. Oba 4 osobowe. Giełda handlowa, Wojciechowski, Stawna 13. zdw 33 102

Szafa
z lustrem, bieliźniarka, 180 szeroką, dąb. fornier bardzo okazyjnie sprzeda. Tylne Chwaliszewo 4, parter, lewo. zdw 32 947

Parcele
budowlano-ogrodnicze cztery na sprzedaż, razem lub z osobn. Zgłoszenia przyjmuje Przybora, ul. Matejki 51, parter, prawo, 9 do 10 rano, 8—9 wiecz. zdpw 32372

Samochód
Renault 10/30 otwarty w najlepszym stanie natychmiast korzystnie na sprzedaż. Zgłoszenia telef. 37-67 lub ekspedycja Kurjer Pozn. zdw 32 260

Samochód - dorożkę
prawie nową 8.000 przebytych klm sprzedam natychmiast tanio z koncesją Zgłoszenia Kurjer zdw 31 987

Skład
towarów krótkich z przyległem małem mieszkaniem w pryncypalnej ulicy Poznania sprzedam. Gdzie? wskaże Kurjer zdw 32 935

Jadalnie
sypialnie kanapy leżanki materace nakładki najtaniej za gotówkę na raty Ludwig Dona Wilda 76 bpw 3 439 40

Sprzedam moją 10 morgową posiadłość
dom mieszkalny pod dachówką, budynki gospodarcze w dobrym stanie, inwentarz dostateczny. Miejscowość nadaje się bardzo na letnisko bo nad jeziorem położone, przy lesie i 1 km do dworca Agenci wykluczeni Wojciech Sznura, Borowiec, poczta i stacja kol. Gądki pod Poznaniem. zdw 32 738/9

Telegram
dla Amerykanina! Młyn przy mieście, wodno-turbinowy III. piętrowy, automatyczny, 4 ganki, budynki masywne przy tem 54 morgi pszennej ziemi i łąki, inwentarz kompletny Cena 15 tys. dolarów, wpłaty 8 tys. dol. za gotówkę znacznie taniej Kujawskie biuro. Strzelno (Wlkp.), ul. Andrzeja 167. nw 2682

Wózek
elegancki, sportowy za 80 złotych sprzedam. Wodna 10, II., prawo zdw 32 931/2

Motocykle Rex Akme
raz Motosacoche na dogodnych warunkach. Koszczyński, Pasaż Kino Apollo. zdw 32 301

Gdynia
Hallerowo najpiękniejsze parcele sprzedam okazyjnie. Warszawa, Kredytowa 10—5. nw 11 193

Klubowy
garnitur jak nowy 280 złotych sprzedam. Grobla 19 front, II. piętro, lewo. zdw 33 168

Złotnicza
walca do złota i stół mało używany na sprzedaż. Walkowiak, Marszałka Focha 7, I. zdw 33 175

Orkiestrjon elektr.
dobrym stanie, z nowym repertuarem wrzucanie 20 gr. jest na sprzedaż. Zgłoszenia do Kurjera zdw 33 111

Skład
cygar, papieru i galanterji, z mieszkaniem tanio z powodu rozwiązania spółki na sprzedaż. Adres wskaże Kurjer zdw 32 508

Meble
we wielkim wyborze za gotówkę i na miesięczne spłaty poleca Stanikowski, Woźna 12 (Butelska). bpw 421

Folwark
385 mórg, ziemia budynki i inwentarz I klasy od miasta kolei 5 km, cena 27 tys dolarów Wskaże Kujawskie biuro Strzelno, ul. Andrzeja 167 (Wlkp.) Również poleca w wielkim wyborze majątki ziemskie, młyny hotele i kamienice Przyjmuje zlecenia do sprzedaży wszelkich majątków. nw 2681

Folwark
380 mórg dobrej średniej ziemi w tem 40 łąk, 18 jeziora, zabudowania dobrym stanie, żywem i martwem inwentarzem natychmiast na sprzedaż. Cena 100.000, wpł. 35.000 kupno okazyjne. Zgłoszenia Cyraniak, Poznań, św. Marcin 68. zdw 33 014

Perły
rzadki okaz sprzedam tylko dla poważnych reflektantów, cena 5.500. Adres wskaże „Par", Al. Marcinkowskiego 11. Pw 3863-31,7

Dom
3 pokoje kuchnia, morga ogrodu przy Poznaniu 12 000 zł. Tomczak, Wierzbięcice 31. zdw 32 943

Kanapy
leżanki, kluby, materace najtaniej za gotówkę, raty Strzelecka 31. zdw 33 061/2

Celem
dokończenia budowy sprzedam zaraz parcelę w Gdyni z pokładem żwiru i kamieni nadająca się na każde przedsiębiorstwo wielkości 1.575 mtr. w całości lub częściowo zamiast 16 tylko 9 złotych za metr. Zgłoszenia Chmielewski, Poznań, Gołębia 1. zdw 33 057

Wózki
dziecięce tanie i dobre poleca — „Gumy". 27 Grudnia 15. podw. zdw 29 618

3 bilardy
francuskie, karambole, do sprzedania. Hotel Europejski, Ostrów Wielkop. dw 1404

Sprzedam
Fiata 501 Limuzynę za 3.500 zł, maszyna gwarancja, potrzebny lakier, drobiazgi. Zgłoszenia Kurjer zdw 32 721

Sprzedam
z powodu choroby dom prawie nowy, dwupiętrowy, przy dobrej ulicy wraz z piekarnią dobrze zaprowadzoną. Cena 58.000. Zgłoszenia Kurjer zdw 32 901. Znaczek na odpowiedź.

Największy
magazyn trumien i skład mebli, istniejący od przeszło 28 lat w Gnieźnie z powodu choroby właściciela zaraz na sprzedaż Zgłoszenia Agencja Kurjera Poznańskiego w Gnieźnie 325 nw 2788

Dobra i pewna egzystencja
Dobrze prosperująca oberża z salą, składem kolonjalnym jedyna w wiosce tuż przy szosie głównej około 10 klm od miasta Wejherowa zaraz do sprzedania Budynki masywne z zabudowaniami. Wiadomości udziela Roloff, Wejherowo ul 3 Maja 34. zdw 33 155

Kawiarnię - cukiernię
urządzenie komfortowe, bezkonkurencji (piec). Cena 12.000 zł sprzeda Gozimirski Inowrocław, Mikołaja 30. zdw 32 165

Willa
9 pokojowa z kuchnią, łazienką, ½ morgi ogrodu, cała wolna, miasto powiatowe, 30 klm. od Poznania, przy lasach i wodzie, okazyjnie za 30.000, wpłaty 20.000, sprzeda Biuro Handlowe, Romana Szymańskiego 1. zdw 33 132

Meble
tanio poleca Pluciński, Wodna 7. zdw 32 244

Koń
silny młody Chwaliszewo 13. zdw 32 105

Antyki
używane. Wielki wybór, Pocztowa 22. Pw 30 64-55,141

Wyborowe koszule męskie
gotowe lub na miarę własnych oraz powierzonych materjałów tanio gdyż własnej pracowni. Wierzbięcice 14 a. Grochowski. bpp 401

Antyki
wielki wybór Bracia Pióro, Aleje Marcinkowskiego 28 Kp 661

Skład żelaza
i artykułów budowlanych dobrze zaprowadzony w małem mieście w bliskości Poznania z powodu wyprowadzenia pod dogodnemi warunkami do sprzedania. Odbiór towaru w życzonej wysokości. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 152

Rower
na sprzedaż Małe Garbary 3, Maćkowiak rw 6039

Łóżka metalowe
dla dorosłych i dzieci łóżka polowe różnych typów leżaki ogrodowe, materace wyściełane poleca specjalny magazyn K. Walkowski, ul. Strzelecka 32, tel. 26-51. bpw 428

Samochody
osobowe i ciężarowe wypożyczam. Telefon 14-49. zdw 32 759

Skład
z powodu przejścia rodzinnej własności sprzedam skład mój z towarem (bielizna etc.) w jaknajlepszem położeniu miasta Ostrowa za sześć tys złotych byle zaraz (bez towaru 2.500). Zgłoszenia Agencja Kurjera Ostrów. (Wlkp.) nw 2784

Meble
tanio na raty poleca Kalko Wrocławska 19. przy placu św Krzyskim zdpw 32 077

Hotelowa
porcelanę czysto białą, restauracyjne szkło, szklanki do piwa, do kawy jak kryształ oraz noże, widelce, łyżki, łyżeczki kupuje się zawsze dobrze i tanio tylko w Hurtowni Porcelany. — Wroniecka 24 w podwórzu. zdw 33 005

Pamiątki
P. W. K. dla odsprzedawców tanio oddam. Adres wskaże Kurjer zdw 33 135

Wilka
ostrego sprzedam. Wrocławska 13, IV., prawo, front. zdw 33 145

Wielka
restauracja w Poznaniu przy Starym Rynku zaraz do wydzierżawienia lub sprzedania Oferty złożyć do „Par", Aleje Marcinkowskiego 11, pod 31.36. Pp 3873-31,36

Młode bernardyny
7-tygodniowe, czysta rasa natychmiast na sprzedaż. Michalak, Leszno, Komeniusza 45. nw 2785

Małą „Pragę"
sprzedam. Stan bez zarzutu. — Wiadomość: Wierzbięcice 4. zdw 32 797

2 rakiety
sprzedam tanio Grobla 17, III. ptr., prawo, II. wejście. zdw 32 781

Dom
masywny w małem powiatowem mieście na Pomorzu, w dobrem położeniu, z dużym składem, nadającym się na każdą branże, sprzedam z powodu choroby, ewentualnie wydzierżawię. Zgłoszenia pod zdw 32 905 do Kurjera Poznańskiego.

Gdynia
Zakład fryzjerski zaraz sprzedam w dobrym punkcie. Portowa 4, Rakowska. nw 2725

Kilka płaszczy
damskich latowych i zimowych oraz sukien nowych tanio oddam Zgłoszenia przed południem Wały Jana III. 9, II. ptr. róg ul. Fredry. zdw 32 776

Maszynę
do kroju konfekcji sprzeda Najtkowski, Poznań, ul. Szewska 14, III. zdw 32 767

Bilard
dobrze utrzymany spiesznie na sprzedaż Oferty Kurjer zdw 32 798

Pianino
zupełnie nowe zaraz na sprzedaż. Adres wskaże Kurjer zdw 32 745

Skład
kolonjalny 2 pokoje kuchnia. — sprzedam korzystnie. Adres Kurjer Poznański zdw 32 902

Wagę
holenderską sprzedam. Zgłoszenia Kurjer zdw 32 896

Skład
blisko Starego Rynku o dwóch oknach wystawowych natychmiast do sprzedania. Pośrednicy wykluczeni. Oferty składać proszę Kurjer Poznański pod zdw 32 810

Auto
ciężar. 3½ tonny bardzo silna maszyna bez jakiegokolwiek remontu natychmiast gotowa do jazdy ewenti. z przyczepką sprzedam korzystnie. Adres Kurjer zdw 32 839

4 konie
robocze silne zdrowe korzystnie sprzedam. Adres Kurjer zdw 32 838

Resztówka
80 mórg, bonitacja 4.35 z mor. i. dworek 12 pokoi, budynki, inwentarze kompletne bliżej Poznania za 60 000 sprzeda Tomczak, Poznań, Wierzbięcice 31. zdw 32 837

Pianino
nowe z powodu wyjazdu na sprzedaż za 2.100 zł Zgłoszenia Kurjer zdw 32 828

Skład
bławatów z towarem, mieszkaniem, przemysłowe miasto odstąpie z powodu wyjazdu zagranicę. Cena 3.000 zł. Zduny, Mickiewicza 186, Pikulski. rpw 6026

Fiat
501 O torpedo dobrze utrzymany tanio sprzedam za gotówkę. Warsztat Skarbowa 5, telefon 25 15. zdw 32 878

Limuzynę
prawie nową, 6.000 przebytych kilometrów, sprzedam na taksówkę z koncesją i zegarem lub prywatnie. Zgłoszenia: warsztat reperacyjny, Stasiak, Dąbrowskiego zdw 32 992

Frensch
oficerski nowy średnią figurę sprzedam. Jęsiek, Małeckiego 19 zdw 32 789

Młyn motorowy
przemiał 100 centn., w mieście powiatowem, natychmiast za bardzo korzystną cenę do sprzedania wzgl. wydzierżawienia. — Zgłoszenia do „Par", Aleje Marcinkowskiego 11, pod 31,35. Pw 3915-31,34

Skład
z urządzeniem przy Pocztowej za dzierżawę odstąpię. Wskaże Kurjer zdw 32 824

Skład
spożywczy przy ruchliwej ulicy sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański jw 2283

Restaurację
z pełnym wyszynkiem kompletnie sprzedam. Cena 25.000 zł. — Zgłoszenia Kurjer rw 6045

Skrzynie
używane, lecz w dobrym stanie utrzymane, korzystnie sprzedam. K. Gapczyński, Szewska 20. rw 6048

Okazja
dla PP. Restauratorów w miasteczkach i wioskach! Continental-Orchester, automat, w bardzo dobrym stanie do sprzedania z 24 utworami muzycznemi do tańca itd Warunki sprzedaży wedle umowy. Oferty St. Bergman. Za Groblą 6, III. piętro. rw 6041

Skład
kolonjalny towarem, urządzeniem, magiem, 3 pokojowem mieszkaniem, 8,000. Szczepański, Wierzbięcice 30, parter, lewo. zdw 33 092

5 KUPNA

Poszukuję
motocykla na dogodnych warunkach. Oferty Kurjer zdw 32 387

Magiel
w dobrym stanie kupię Zgłoszenia Kurjer zdw 32 856

Poszukuję
spiesznie kupna składu kolonjalnego z mieszkaniem w mieście przy ruchliwej ulicy lub kościelnej wsi z wyszynkiem, gdzieby przytem można i siodlarstwo założyć. A. Stróżyk, Nacław, pow. Kościan. zdw 32 730

Willę
w Dębcu lub w Sołaczu ogólnej wartości 40—50.000 zł kupię przy wpłacie 20.000—25.000 zł. Oferty do Kurjera Poznańskiego pod zdw 32 811. Pośrednicy wykluczeni.

Kupię
maszynę krawiecką. Oferty Kurjer zdw 32 907

Magiel
używana kupię. Urbański, Urbanowo, Sokoła 11. zdw 32 913

Kupię
psa jamnika czystorasowego, czarny-podpalany, młodego, do 1½ roku, warunek: bardzo piękny. Łaskawe zgłoszenia: Wielkopolski Związek Myśliwych, Poznań, ul. 27 Grudnia 19
zdw 32 959

Parcelę
budowlaną na przedmieściu Poznania kupię. Oferty z podaniem ceny, wielkości i położenia do Kurjera Pozn. zdw 32 509

Domek
mały z ogródkiem kupię w Starołęce lub okolicy. Wpłata 3.000 zł. Reszta 300 zł miesięcznie. Zgłoszenia Kurjer zdw 32 807

Domku
z dwiema do dwadzieścia mórg ziemi w Poznaniu przedmieściu poszukuje celem kupna. Oferty Kurjer zdw 32 772

Kupię
warsztat kilimiarski większy. — Oferty Kurjer Stary Rynek
rw 6058

Przyczepkę
lewostronną lub tylko podwozie kupię. H. Bandych. Dąbrowskiego 41. zdw 32 855

Kupię
domek 2 pokoje i kuchnię blisko Poznania. — Oferty szczegółowe Kurjer zdw 33 027

Magiel
używany, w dobrym stanie, kupię. Oferty z ceną Kurjer
zdw 33 112

Kupię
domek ze składem przy wpłacie 7 do 8 tys. zł. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera zdw 33 154

Pług
motorowy - traktor, młocarnię kupię zaraz. Warszawa, Senatorska 6, Matuszewski. nw 2790

Fortepian - pianino
lub fisharm nadające się do lokalu celem kupna poszukuje. Zgłoszenia Kurjer zdw 32 404

6 KAMIENICE

Kamienicy
nowoczesnej dobrze utrzymanej ewentualnie z wolnem mieszkaniem 4—5 pok. poszukuję przy wpłacie 130—140 000 złotych, najchętniej wprost od właściciela. Zgłoszenia Kurjer zdw 32 579

Kamienica
śródmieście, 4 składy, idealna połowa, dochód roczny całość 17.000 złotych, cena 75,000, w tem hipoteki 20,000 złotych, wpłata ugoda. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 098

Kamienicę
3 ptr. w pobliżu ul. św. Marcina w Poznaniu z dochodem 15.000 zł rocznie sprzeda się za cenę urządzoną. Szczegóły Aleje Marcinkowskiego 22, pokój 61, od godz. 8 do 10 i od 15 do 16.
zdw 33 170

Kamienica
centrum, dochód roczny 6.500 zł, cena 65.000, wpłaty 40.000 2 pokoje kuchnia wolne spiesznie sprzeda „Krakus", Poznań, Pocztowa 30. zdw 33 007

Kamienicę
Poznań, śródmieście, donoszącą 13.000, za 130.000 sprzedam. Oferty Kurjer zdw 33 137

7 PIENIĄDZ

Poszukuję
1.000—2.000 zł dam zastaw i dobry procent. Oferty Kurjer
zdw 32 714

3.000 zł
poszukuję za gwarancją właściciela domu Oferty Kurjer
zdw 32 713

5.000 zł
poszukuję na I. hipotekę posiadłości wiejskiej. Łaskawe zgłoszenia pod zdw 32 794 do Kurjera

5—10.000 zł
pożyczki na I. hipotekę gospodarstwa 60 mórg, prywatne, potrzebuje, procent podług ugody. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 32 771

Pożyczki
do 4—6.000 na I. hipotekę gospodarstwa 100 morgowego szukam procent podług ugody. Oferty Kurjer zdw 32 757

5.000 zł
gotówki wniosę do interesu jako czynny wspólnik. Zgłoszenia Kurjer zdw 32 833

25—30.000 zł
poszukuje na I. hipotekę nowowybudowanego domu w Kaliszu, wartości 130.000. Zgłoszenia Kurjer zdw 32 829

Z gotówką
30.000 zł przystąpię jako wspólnik do solidnego przedsiębiorstwa Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 32 850

1.000
zł wypożyczę za pewną gwarancją. Oferty Kurjer zdw 32 891

Poszukuję
10 tysięcy zł na I hipotekę domu w Poznaniu wartości 60.000 zł. — Zgłoszenia Agentura Kurjera Poznańskiego Leszno. nw 2786

Pragniesz
zapewnić twój byt, masz gotówki 7.000 zł wstąp jako wspólnik do handlu i składu komisowego w Poznaniu, zawód obojętny, zarobek do 7.000 zł miesięcznie. Oferty Kurjer zdw 33 077

20.000 zł
pożyczki poszukuję, gwarancja pewna. Wypożyczającemu oddam 3 pokojowe, komfortowe mieszkanie w Poznaniu. Oferty Kurjer jw 2284

1.500 zł
pożyczki, dobry procent, zastaw samochód Forda. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 099

2.000 zł
wypożyczę na gospodarstwo. Oferty Kurjer zdw 33 104

5—10.000
wypożyczę na hipotekę włośc. domu, który odda 1—2 pokojowe mieszkanie Oferty Kurjer
zdw 32 885/6

Wspólnika
kawalera, dobrze prosperującej restauracji prowincji poszukuję. 1 500—2.000 złotych. „Spółdzielnia Osadnicza", Aleje Marcinkowskiego 17 a. zdw 33 073/4

Wspólnika (czki)
na cegielnię w Gdyni w pełnym biegu, dysponującego 12 tys. ewtl. za udzielenie pożyczki, wysoki udział w zyskach, gwarancja nieruchomości. Zgłoszenia Chmielewski, Poznań, Gołębia 1. Fara.
zdw 33 053

Poszukuję
1.000 zł pożyczki za dobry procent dla rozwinięcia rolnictwa, gwarancja własnem domem. Łaskawe oferty Kurjer zdw 33 069

Poszukuję
portjerstwa, stawię 1.000 zł kaucji lub wypożyczę. Oferty pod „Kaucja" do „Par", Bydgoszcz, Dworcowa 72. Pw 3921-63.775

8 DO WYNAJĘCIA

Mieszkanie
5 pokojowe I. piętro, nadające się dla lek. med. lub lek. dent. na prowincji wprost od właściciela do wynajęcia. Zgłoszenia Kurjer
zdw 32 375

Ubikacja
nadająca się do każdego celu zaraz do wynajęcia. Wyspiańskiego 11, wysoki parter, lewo.
zdw 32 766

Mieszkanie
5 pokojowe częściowo umeblowane do wynajęcia. Do objęcia potrzeba 14 tysięcy zł w tem dzierżawa za 3 lata Oferty Kurjer
zdw 32 763

Do
wynajęcia mały lokal przemysłowy Polakowi. Żydowska 4, gospodarz. zdw 32 732

Mieszkanie
3 pokoje centrum, 4 pokoje kuchnia Łazarz korzystnie spiesznie wynajmie „Pawilon", Marszałka Focha 15. zdw 32 221

Wydzierżawię
mieszkanie 1 pokojowe nowobudujące się 2.000 dzierżawy zgóry na 2 lata. Oferty Kurjer
zdw 32 880

Pokój
kuchnia za dzierżawę od gospodarza „Centrum", Żydowska 5.
rw 6061

Mieszkanie
3 pokojowe, komfortowe w Poznaniu oddam za wypożyczenie 20 000 zł. Gwarancja pewna. Oferty: Kurjer jw 2285

Mieszkania
dla małżeństwa z meblami lub bez, z używaniem kuchni do wynajęcia w Żabikowie przy Poznaniu. Komunikacja autobusowa co pół godziny, 050 zł. Więckowski, Żabikowo. rw 6047

Mieszkanie
2 pokoje z kuchnią od gospodarza, cztery lata zgóry dzierżawa. Miesięcznie 150 zł. Tadrowski, budowniczy, Nowy Rynek 13.
zdw 32 958

Mieszkanie
pokój, kuchnia, 1,500; 2 pokoje, kuchnia 3.000, 4 pokoje 4,500, 4 pokoje 3.000. Szczepański, Wierzbięcice 30, parter, lewo. zdw 33 091

Pokój
od gospodarza 500, rok dzierżawa objęcie zaraz. „Centrum", Żydowska 5. rw 6059/60

Mieszkanie
3 pokoje komfort, warunek pożyczka 12.000. Zgłoszenia „Wera" Poznań, Sew. Mielżyńskiego 4, II.
zdw 33 037

Mieszkanie
na Łazarzu, 3 pokojowe z kuchnią i przynależnościami, centralnem ogrzewaniem, gazem i światłem elektrycznem, we willi wynajmę spokojnemu lokatorowi. Pośrednictwo wykluczone. Oferty Kurjer zdw 33 081

Mieszkanie
za dzierżawę pokój kuchnia 1.350 2 lata dzierżawa. Fr. Ratajczaka 9, II. „Jura". zdw 33 017

Mieszkanie
parterowe, Jeżyce, 2 pokoje kuchnia, pokój dla służącej, całkowite umeblowanie za zgodą gospodarza zaraz do oddania. Do objęcia potrzeba 4.200 zł, w tem półroczna dzierżawa. Zgłoszenia Kurjer Poznański śrw 48

3 pokoje z kuchnią
wraz z meblami do wydzierżawienia. Cena 13.000 złotych. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 116

Mieszkania
1, 2, 3 pokojowe, kuchnia wprost od gospodarza. Zgłoszenia Wroniecka 12, I., front, lewo.
zdw 33 133

9 SZUKA MIESZK.

2 pokoje
lub 1 duży z kuchnią wprost od gospodarza poszukuje, czynsz 2 lata zgóry. Oferty Kurjer
zdw 32 727

Mieszkania
1—2 pokojowego z kuchnią w Starołęce szuka młode małżeństwo. Dzierżawa zgóry. Zgłoszenia Kurjer zdw 32 808

Poszukuję
mieszkania 1—2 pokojowego i kuchni, czynsz za rok lub dwa zgóry. Zgłoszenia Kurjer
zdw 32 863

Mieszkania
pokój z kuchnią, na Wildzie lub w Luboniu wprost od gospodarza poszukuję. Oferty Kurjer
zdw 33 012

3—4.000
zapłacę za 2 ewtl 3 pokojowe mieszkanie w tem dzierżawa lub meble. Oferty do Kurjera
zdw 33 001

10 ZAMIANA MIESZKANIA

Zamienię
4 pokojowe mieszkanie. Międzychód n/Warta na podobne w Poznaniu Zgłoszenia Kurjer
zdw 31 720

Zamienię
5 pokojowe mieszkanie w śródmieściu (okolica placu Nowomiejskiego) na 3 pokojowe mieszkanie niezbyt oddalone od handlowej części miasta Warunek: przejęcie umeblowania na 2 pokoje. — Łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 32 836

Zamienię
kamienicę nowoczesną w Poznaniu, dochód roczny 36 000 złotych na majątek ziemski z dobra ziemia. Oferty Kurjer zdw 32 858

11 POKOJE UMEBL.

Miesięczne
pokoje wynajmuje Hotel Francuski. zdw 31 77

Pokój
dobrze umeblowany dla dwóch panów. — Półwiejska 29, parter, prawo. zdw 30 152

Elegancki
pokój osobne wejście, centrum wystawy wynajmę. Matejki 55, II. lewo zdw 32 675

Pokój
frontowy do wynajęcia. Kreta 22 III. prawo zdw 32 796

Pokój
umeblowany słoneczny wynajmę zaraz. Polna 16, II. lewo.
zdw 32 732

Niekrępujący
pokój solidnemu panu wynajmę od 1. 8. Jaworska Zamkowa 5.
zdw 32 785

Pokój
elegancko umeblowany niekrępujący zaraz oddaje ul. Matejki 40/41, I. ptr., lewo, front od strony Kościoła Bernhardini.
zdw 32 782

Pokój
wspólny wynajmę tanio Strumykowa 10, Kaczmarek.
zdw 32 777

Pokoje
umeblowane także dla małżeństwa stale wynajmuje „Pawilon" Marszałka Focha 15. zdw 32 765

Pokój
frontowy dla 2 panów zaraz niekrępujący, Łazarz, Graniczna 13, Wiśniewska. zdw 32 760

Pokój
wspólny dla pana Mostowa 14, Łaszczewska. zdw 32 755

Pokój
2 osobom osobne wejście Poznańska 27, I. lewo. zdw 32 754

Pokój
słoneczny dla dwóch panów z pościelą od 1. 8. do wynajęcia. Wały Jagiełły 2 a, parter, prawo.
zdw 32 749

Umeblowane
pokoje frontowe z osobnem wejściem na trzy panienki. Półwiejska 7, II., prawo. zdw 32 743

Pokój
bez pościeli panu św. Marcin 3, IV. prawo, front. zdw 32 741

Pokój
do wynajęcia dla pani. Kurka, Wierzbięcice 30. zdw 32 903

Pokój
wspólny panu. Mostowa 5, IV., lewo. zdw 32 806

Pokój
do wynajęcia dla 2 osób. Wierzbięcice 31 a, parter, prawo.
zdw 32 804

Pokoje
umeblowane do wynajęcia. Matejki 45, II. lewo. zdw 32 818

Pokój dwuosobowy umeblowany
duży frontowy na stałe do wynajęcia (małżeństwu niewykluczone) Matejki 4, II. ptr., lewo.
zdw 32 866

Pokój
frontowy z osobnem wejściem, dwom solidnym panom od 1. 8. wynajmę, pościel pożądana. Rybaki 30, parter. zdw 32 820

Frontowy
pokój dla 2 panów. Św. Józefa 6, III. lewo. zdw 32 815

Mały
umeblowany pokój wynajmę Bielawski, Kraszewskiego 8.
zdw 32 840

Pokój
osobne wejście wynajmę Wiśniewska, Pocztowa 26, IV, front.
zdw 32 849

W willi
pokój umeblowany wynajmę inteligentnej osobie Topolowa 6, I. róg Stromej zdw 32 847

Ratajczaka 10, I.
pokój frontowy dla dwóch osób do wynajęcia. zdw 32 892

Pokój
umeblowany od 1. 8 do wynajęcia Samolińska, Mostowa 3. IV. p.
zdw 32 883

Pokój
wynajmę Chudzicka. Rzeczypospolitej 2. zdw 32 888

Pokój
ładnie umeblowany w najładniejszej dzielnicy z balkonem i wszelkiemi wygodami wynajmę jednej lub 2 osobom może być częściowem utrzymaniem. Libelta 3, I, lewo, róg Wały Wazów.
zdw 32 882

Pokoik
niekrępujący dla 1 pana Wierzbięcice 18, w podwórzu, 2 wchód, I. lewo. zdw 32 868

Pokój umeblowany
Wały Zygmunta Augusta 2, I. lewo. zdw 32 864

Pokój
umeblowany, frontowy od 1. 8. do wynajęcia. Kwiatowa 13, I. piętro, prawo. zdw 32 976

Śródmieście
pokój czysty, elektryczność, tylko inteligentnemu panu do wynajęcia. Wały Jagiełły 18, I., prawo. zdw 32 978

Pana
na wspólny pokój. Focha 47, Koszel, parter. zdw 32 974

Pokój
dla 2 panów, duży, do wynajęcia. Łąkowa 16, II., lewo. zdw 32 973

Pokój
elegancki panom, panu. Szyperska 1, III., lewo. zdw 32 985

Panów
na wspólny pokój. Długa 8, parter lewo, drugie drzwi.
zdw 32 987

Pokój
ładnie umeblowany do wynajęcia. Stroma 26, Lipińska. zdw 32 988

Pokój
balkonowy słoneczny, z utrzymaniem lub bez lepszemu panu od 1. 8. do wynajęcia. Ul. Kopernika 5, III piętro, lewo.
zdw 32 989

Pokój
jasny, czysty, z światłem elektrycznem, niekrępujące wejście. Ratajczaka 11 a, wejście II., II piętro, lewo. zdw 32 970

Pokój
dwuosobowy, frontowy, słoneczny wynajmę. Ratajczaka 9, II. Laskowska. zdw 32 995

Pokój
umeblowany, z osobnem wejściem, frontowy, od 1. 8. do wynajęcia. Adres wskaże Kurjer
zdw 32 895

Panienkę
na wspólny pokój. Za Bramką 10, Karpińska zdw 32 918

Pokój
solidnemu panu wynajmę. Mickiewicza 7, III., lewo. zdw 32 917

Pokój
balkonowy, umeblowany wynajmę od 1. 8. lub 15. Mostowa 29, II., lewo. zdw 32 916

Tani
pokój wynajmę. — Wierzbięcice 39 a, tylny dom, I., lewo.
zdw 32 922

Pokoje
frontowe, ładnie umeblowane, wynajmę zaraz. Kręta 24, III., prawo. zdw 32 921

Słoneczny
pokój, dobrze umeblowany, pożądany przez samotnego urzędnika bankowego. Zgłoszenia Kurjer
zdw 32 928

Pokój
frontowy, duży, elegancki i czysto utrzymany, z osobnem wejściem. Ćwiklińska, Marji Magdaleny 1, II., za placem Bernardyńskim. zdw 32 911

Pana
na wspólny pokój ul. Szewska 3, I. ptr. lewo. rw 6062

Wspólny
pokój umeblowany zaraz wynajmę. Grobla 17, parter, lewo.
rw 6057

Pokój
wynajmę na dwie osoby od 1. 8. Masztalarska 2, I., prawo.
rw 6050

Pokój
na jedną lub dwie osoby od 1. b. m. do wynajęcia. Kapitańczyk, Działyńskich 8. zdw 32 963

Pokój
nobliwie umeblowany wynajmę inteligentnemu panu 1. 8. Sew. Mielżyńskiego 3, II., lewo.
zdw 32 962

Małżeństwu
wynajmę pokój, używanie kuchni. „Fragut", Kozia 21.
zdw 32 975

Pokój
dwom panom zaraz. Klasztorna 9, I., lewo. zdw 32 949/50

Pokój
elegancki, balkonowy dla solidnych panów, pań. Wielkie Garbary 1, II., lewo. zdw 32 967

Pokój
ładny wynajmę. Kraszewskiego 19, III., prawo. zdw 32 991

Pokój
frontowy, umeblowany dla dwóch panienek. Rybaki, 8, I. lewo. zdw 33 019

Elegancki
pokój dla dwóch intelig. osób z utrzymaniem lub bez. Światło elektryczne, telefon, łazienka. — Misiurewicz, Cieszkowskiego 7.
zdw 32 055

Pokój
wspólny panience z utrzymaniem wynajmę. Św. Marcin 50, III. prawo. zdw 33 054

Pokój
dla 1 lub 2 panów do wynajęcia. Małeckiego 5 w podwórzu lewo, II. piętro. zdw 32 933

Garncarska 3
III. lewa brama pokój umeblowany panu zaraz wynajmę.
zdw 32 937

Pokój
ładnie umeblowany wynajmę. Fr. Ratajczaka 9. II. ptr., prawo. zdw 32 945

Pokój
umeblowany wynajmę panu. Strzelecka 11, III., prawo.
zdw 32 944

Pokój
elegancko umeblowany, z telefonem i światłem elektrycznem w śródmieściu, wynajmę zaraz. Adres wskaże Kurjer zdw 33 084

Pokój
dla dwóch z obiadami wynajmę. Strzelecka 5, I., lewo. zdw 33 082

Wspólne
mieszkanie, utrzymanie młodzieży Wrocławska 19, II., prawo.
zdw 33 093

Pokój
dla jednego lub dwóch panów zaraz do wynajęcia. Spokojna 25, dom ogrodowy, lewo, I. piętro, lewo. zdw 33 090

Pokój
dla inteligentnego pana wydzierżawię. Strzałowa 7, drugie piętro, prawo. zdw 33 087

Pokoik
światło elektryczne, do wynajęcia. Obstowa, Gwarna 17, II. wchód obok śniadalni. zdw 33 095

Przyjmę
pana na wspólny pokój. Graniczna 11, II. ptr. prawo, dom tylny.
zdw 33 072

Pokój
umeblowany wynajmę Walkowska, Graniczna 13. zdw 33 071

Umeblowany
frontowy pokój (elektryczność) wynajmę. Niegolewskich 2, I., lewo. zdw 33 070

Pokój
dla 2 panów wynajmę od 1. 8. Kurc, Stary Rynek 45.
zdw 33 079

Pokój
próżny. Mostowa 26, I., prawo, 4 wejście. zdw 33 078

Skromny
pokój dla panienki do wynajęcia zaraz. Pytlińska, Gwarna 17, II. wchód, I. piętro. zdw 32 954

Pokój
umeblowany frontowy, elektryczność dwom intelig. osobom do wynajęcia Narożnik ul. Mickiewicza, wejście Dąbrowskiego 15, wysoki parter, lewo, od 3—9.
zdw 32 948

Pokój
dla 2 panów zaraz do wynajęcia. Ogrodowa 19, part lewo.
zdw 32 942

Przyjmę
pana na wspólny pokój od 1. 8. Ogrodowa 15, IV., prawo, front.
zdw 32 939

Pokój
elegancki inteligentnej osobie wynajmę. Cena 50 zł. Polna 3, front II., prawo. zdw 32 940

Pokój
umeblowany. Patrona Jackowskiego 29, III., prawo.
zdw 32 941

Pokój
umeblowany dla panów wynajmę. Strusia 2, III. lewo. zdw 33 045

Pokój
duży 2 — 3 intelig. panom tanio wynajmę. Górna Wilda 44, III. lewo. zdw 33 156

Pokój
wynajmę. Patr. Jackowskiego 13, parter, lewo. zdw 33 064

Śródmieście
pokój frontowy niekrępujące wejście lepszemu panu, elektryczność Nowak, Wielkie Garbary 21, III.
zdw 33 063

2 pokoje
sypialnia i salonik dla 2—3 osób z utrzymaniem lub bez do wynajęcia. Słowackiego 35, II. prawo.
zdw 33 039

Dwa
umeblowane pokoje zaraz. Fredry 5, front, III prawo.
zdw 33 033

Umeblowany
pokój bez pościeli dla pana. Woźna 14, parter, prawo. zdw 33 060

Dwa
pokoje ładne, czyste z niekrępującem wejściem, frontowe, z pościelami i bielizną do wynajęcia za cenę umiarkowaną dla panów solidnych, inteligentnych. Górna Wilda 41, Lütkehölter. zdw 33 021

Pokój
do wynajęcia. Łukaszewicza 51, parter, prawo. zdw 33 003

Pokój
do wynajęcia zaraz lub od 1. 8. Słodowa, Wierzbięcice 49.
zdw 33 002

Pokój
duży, umeblowany, Wierzbięcice 13, parter, prawo, utrzymanie.
zdw 32 961

Pokój
na dwie osoby dla przyjezdnych. Woźna 14 b, III. Ceglewska.
zdw 32 483

Pokój
umeblowany, Ratajczaka 11 a, III. wejście, II. ptr. prawo.
zdw 32 966

Pokój
Szamarzewskiego 38, I., lewo.
zdw 33 136

Pokój
na biuro wynajmę. Stary Rynek 45 II. zdw 33 139

Pokój
panom utrzymaniem. Wrocławska 13, IV., prawo, front.
zdw 33 146

Frontowy
słoneczny pokój do oddania. Bukowska 31. Kalczyński.
zdw 33142

Pokój
umeblowany z klatki schodowej wynajmę. Półwiejska 39, IV.
zdw 33 159

Pokój
dwom solidnym panom. Górna Wilda 13, III. prawo.
zdw 33 164

Pokój
frontowy I. piętro dla 2 panów wolny. Górna Wilda 56, prawo.
zdw 33 167

Elegancki
pokój umeblowany, używaniem telefonu i łazienki. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 165

Pokój
umeblowany do wynajęcia. Woźna 18, III., front. zdw 33 176

Pokój
duży na 2—3 osoby do wynajęcia ul. Półwiejska 4, II. lewo.
zdw 33 171

Pokój
umeblowany słoneczny, utrzymaniem lub bez 1—2 solidnym panom wynajmę Dąbrowskiego 69, I., prawo. zdw 33 174

Frontowy
pokój duży dla wspólnego pana zaraz. Rzeczypospolita 8, Menclewska. zdw 33 022

Pokój
dla dwóch panów. Skrzypek, Rybaki 9. zdw 33 029

Pokój
ładny dwom panom wynajmę. Wielkie Garbary 44, III. lewo.
zdw 33 020

Pokój
wspólny panom. — Jankowska, Strzelecka 31. zdw 33 110

Pokój
panu wynajmę. Kwiatowa 9, I. piętro, podwórze. zdw 33 109

Pokój
dwuosobowy. Woźna 14 b, III. Hojnacka, przyjezdnym lub stale.
zdw 32 990

„Informator"
poleca pokoje umeblowane od 30 złotych miesięcznie. Dla przyjezdnych złotych 3—5 dziennie. Ratajczaka 15 (Pasaż Apollo). Telefon 58-17. zdw 33 128

Niekrępującego
pokoju, okolica Woźnej, poszukuję Oferty Kurjer zdw 33 122

Śródmieście
pokój frontowy przyjezdnym tanio Aleje Marcinkowskiego 17 a. II piętro, lewo. zdw 33 121

Pokój
dla solidnego pana z całem utrzymaniem od 1. 8. Wodna 11, II. piętro. zdw 33 130

Pokój
frontowy ładnie umeblowany dla lepszego pana, niekrępującem wejściem wynajmę od 1. 8. Skryta 13/14 III., lewo. zdw 33 210

Dwa
pokoje z telefonem na I. piętrze na stałe lub przejściowo do wynajęcia. Adres wskaże Kurjer
zdw 33 151

Pokój
frontowy bardzo ładny, czysty widok na Warte 1—2 osoby, pościel pożądana. Ul Woźna 14, II., lewo, róg Mostowa.
zdw 33 150

Pokój
umebl. panu zaraz wynajmę, elektryczność Marszałka Focha 36, III. p., lewo front.
zdw 32 920

Lepszy
pokój dla panów Półwiejska 11, w podwórzu III ptr., lewo. zdw 32 929

Przyjmę
dwóch panów na pokój. Włodarczak, Grobla 17 rw 6040

Pokój
słoneczny wynajmę 1—2 osobom. Plac Nowomiejski, 5. III., dom ogrodowy, II. lewo. zdw 32 910

Przyjmę
skromne panienki na pokój. Wodna 7, Aumüller. zdw 32 908

Pokój
umeblowany dla 1 lub 2 panów. Wybieralski Niegolewskich 2. zdw 32 900

Pokój
umeblowany wynajmę. Przemysłowa 41. dom ogrodowy II. prawo. zdw 32 899

Pokój
frontowy. Kwiatowa 11, II., prawo. zdw 32 914

Dwa
duże, elegancko umeblowane pokoje, razem lub oddzielnie. Fortepian, telefon. Chełmońskiego 2, parter. zdw 32 ..15

Pokój
umeblowany do wynajęcia. Faligowski, Sew. Mielżyńskiego 22, w podw. prost II. ptr. zdw 33 009

Pana
na wspólny pokój. Napierała, Za Bramka 5 a. zdw 32 993

Pokoje
duży i spólne tanio. Gwarna 8, III. prawo. zdw 32 998

Pana
na pokój umeblowany zaraz 1. 8. Ul. Fredry 3. zdw 33 108

12 SZUKA POKOJU

Pokoju
poszukują 2 panienki centrum w cenie 50 zł. Oferty Kurjer zdw 32 689

Pokoju
z pełnem utrzymaniem i prawem używania pianina poszukuje na stałe pani. Zgłoszenia z podaniem ceny upraszam do Kurjera zdw 31 675

Pokoju
skromnie, lecz przyzwoicie umeblowanego z fortepianem poszukuje od 1 sierpnia młoda pani Zgłoszenia z podaniem ceny do Kurjera zdw 32 085

Poszukuję
pokoju niekrępującego. Zgłoszenia Kurjer zdw 32 422

Małżeństwo
z córeczką 2 letn. poszukuje 2 pokoi umeblowanych z używaniem kuchni, jeden może być próżny. od 1 lub 15. 8. Zgłoszenia z podaniem ceny Kurjer zdw 32 786

Pokoiku
poszukuje młody spokojny mechanik. Oferty Kurjer Poznański zdw 32 784

Grawer - rytownik
poszukuje pokoju na pracownię, okolica Stary Rynek lub Plac Świętokrzyski. Łaskawe oferty Kurjer zdw 32 799

Pokoju
umeblowanego, warunek łazienka, światło elektryczne i ogrzewanie poszukuje poważna urzędniczka od 1. 8. na stałe. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 32 758

Pokoju
przyzwoitego, możliwie w pobliżu Kaponiery z niekrępującem wejściem poszukuję od 1. 8. Zgłoszenia do Kurjera zdw 32 740

Dziewczyna
poszukuje wspólnego pokoju. — Zgłoszenia Kurjer zdw 32 821

Poszukujemy
umeblowanych pokoi dla stałych i przyjezdnych „Informator". — Ratajczaka 15. zdw 32 827

Pokoju
szuka pan. Oferty Kurjer zdw 32 845

Pokoju
używaniem kuchni od 1. lub 15. 8. poszukuje młode bezdzietne małżeństwo, pościel własna. — Spieszne Kurjer zdw 32 889

Pokój
zupełnie niekrępujący od 3—6 sierpnia potrzebny. Kurjer zdw 32 879

Młode
małżeństwo szuka pokoju skromnego, z używaniem kuchni niekonieczne. Pościel własna, cały dzień poza domem. Oferty Kurjer zdw 32 994

Pokoiku
swobodnego, skromnego ewentualnie wspólnego poszukuje starszy pan. Oferty z ceną Kurjer zdw 33 042

2 pokoi
umeblowanych z używaniem kuchni poszukuje małżeństwo zaraz lub 15. 8., cena obojętna, zapłata zgóry. Oferty Kurjer zdw 33 134

1—2 pokoje
biurowy i ewentualnie mieszkalny, śródmieście, poszukuję. Oferty Kurjer zdw 33 101

Miłego pokoiku
niekrępującego z pościelą młody, inteligentny pan. Zgłoszenia z ceną Kurjer zdw 33 127

Pokoju
na biuro poszukuje zaraz. Oferty Kurjer zdw 33 018

Panienka
poszukuje skromnego pokoju. Zgłoszenia Kurjer zdw 32 912

Student
poszukuje spok pokoju z elektr. ewtl. niekrępującego. Zgłoszenia Kurjer zdw 32 894

Małżeństwo
szuka pokoju z używaniem kuchni. Oferty Kurjer zdw 33 016

13 LOKALE

Skład paszy
sprzedam Daierling, Górna Wilda 160, I. zdw 32 843

Ubikacji
na cele przemysłowe poszukuje. Zgłoszenia Kurjer zdw 32 832

Na biura
w centrum 1 lub więcej jasnych pokoi wynajmę. Zgłoszenia Kurjer zdw 32 890

Skład
przy ul. Dąbrowskiego do wynajęcia. Zgłoszenia Kurjer zdw 32 968

Ubikację
z przyległem biurem przy Starym Rynku, nadającą się na fabrykę lub magazyn, zaraz wydzierżawię. H. Karaś. Pocztowa 3. zdw 33 097

Skład
trykotaży i bielizny w centrum, bardzo ruchliwy punkt dobrze zaprowadzony, towarem sprzedam do objęcia 40 tys. Oferty Kurjer zdw 33 067

14 DZIERŻAWY

Skład
3 pokoje, kuchnia, cena 3.000 wydzierżawię Ławniczak Leszno, Dworcowa 23. zdw 32 770

Dzierżawy młyna
o przemiale 100—150 ctr na dobę w dobrej okolicy poszukuję. Zgłoszenia Kurjer zdw 32 769

Dwa
ładne pokoje umeblowane blisko dworca w nowoczesnym budynku tylko dla osób solidnych do wydzierżawienia. Czynsz 200 zł miesięcznie na rok zgóry. Do mieszkania należą kuchnia, łazienka i pokój dla dziewczyny. Kurjer zdw 32 861

Skład
przy ul. św. Marcina, nadający się na każdą branżę, za dzierżawę zgóry wydzierżawię. Zgłoszenia: „Centrala", św. Marcin 11. zdw 33 085/6

Piekarnia
przy ruchliwej ulicy kompl. urządzeniem z powodu ważnych wypadków zaraz do wynajęcia. Adres wskaże Kurjer zdw 33 153

15 LETNISKA

Jastarnia
willa Poznanianka Bór najlepsza okolica, pełne morze i las, 10 minut od dworca poleca pokoje na sierpień, wrzesień. Zgłoszenia Poznań, Śniadeckich 1, Zygulski, lub na miejscu. zdw 32 624

Rabka „Opatrzność"
Wzorowy pensjonat majorowej Liske. Centrum, solanka loco, garaż, telefon 23. zdw 32 157

Zakopane
sprzedam małą willę w prześlicznej miejscowości. Adres: Zakopane, Skrytka pocztowa 62, dla L. K. zdw 32 160

Morminówko
stacja, poczta Ostroróg, telefon 5 urocze letnisko wśród lasów nad jeziorem. 1 koje z utrzymaniem. Prospekt na żądanie. Kw 647

Tanio
pokoje do wynajęcia. Puszczykówko, Kucharska zdw 32 762

Letnisko dla pań
z utrzymaniem 6 zł dziennie, jezioro, las, dom obywatelski. — Zgłoszenia od 9—11 i od 3—5, Pajzderska, Szwajcarska 22. zdw 32 761

Puszczykowo
zaraz wynajmę letnikom 2 pokoje kuchnię, weranda. Zgłoszenia Kurjer zdw 32 813

W Puszczykowie
mieszkania 3—4 pokojowego od września lub później poszukuję. Czynsz zgóry Zgłoszenia Kurjer zdw 32 822

Letniska
w leśniczówce lub w dworze poszukują dwie panie. Oferty Kurjer zdw 32 848

Letnisko
las jezioro, utrzymanie 6,50 dziennie, bez utrzymania z kuchnią 80 zł miesięcznie. Informacje: Jackowskiego 25, II., prawo jw 2286

Puszczykowo
2 pokoje, kuchnia, balkony, naprzeciw ogrodu „Silva", gdzie skład, wejście z ogrodu, I. piętro, lewo, na sierpień tanio wynajmę. zdw 33 107

Hel - Kuźnica
pensjonat skanalizowany, 2 plaże, las sosnowy. Cena 12 zł. Kuźnica, Więckowska zdw 33 178

W Puszczykowie
poszukuję pokoju z utrzymaniem na sierpień. Adres wskaże Kurjer zdw 33 129

Letnisko
pokój i kuchnia tuż przy lesie w Kobylnicy zaraz do wydzierżawienia. Zgłoszenia R. Ciążyński, Poznań, Masztalarska 5 a, skład. zdw 33 043

Szukam
letniska blisko lasu najchętniej leśniczówkę. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 041

Zakopane - Bystre
Pokoje na sezon latowy poleca willa „Anka". dw 1220a

Za
konwersację francuską, niemiecką, albo angielską, nauczycielka poszukuje letniska we dworze albo nad morzem. Oferty Kurjer zdw 33 179

16 OSOBISTE

Panią
w niebieskiej sukni, siedzącą w towarzystwie w Wielkopolance niedziela wieczorem, prosi bardzo pan (porucznik) siedzący obok o danie możności poznania, parę słów Kurjer pod zdw 32 764

Obelgę
rzuconą na panią Koteras cofam i przepraszam Hewusz, Jezuicka 9. zdw 32 875

Za długi
mej żony Wiktorji nie odpowiadam. Ludwik Piotrowicz, Patr. Jackowskiego 3. jw 2287

Baczność!
uprasza się byłych podoficerów 56 pułku piechoty (drugi pułk strzelc. Wlkp.) o podanie swych adresów do oficera ewidencyjnego 56 p. p. nw 2782

21 ZGUBY

Zagubiony
wykaz osobisty na nazwisko Ludwika Blajojzenówna unieważniam. jw 2281

Perełki białe
zgubiłam w sobotę 27 7. w drodze z ul. św. Marcina przez Aleje Marcinkowskiego do kościoła garnizonowego. Łaskawego znalazcę uprasza się o oddanie przy kasie w ekspedycji Kurjera Poznańskiego zdw 32 876/7

Zagubiono
na drodze z Poznania do Bzowo Goraju legitymację urzędową nr. 3579, wystawioną przez Wielkopolski Inspektorat Okręgowy Straży Granicznej w Poznaniu, na nazwisko strażnika Grabasika Michała z placówki Straży Granicznej w Ciszkowie. zdw 32 902

22 ROZMAITE

Dwa korty
wynajmuje à godz. 1 złoty Spółdzielnia 7. Dyonu Żandarmerji, Wały Jagiellończyka (Grolman). zdw 33 143

Wszelkie
reparacje zegarków oraz naprawy wszelkiej biżuterji wykonuje sumiennie tanio firma F. Tarkowska, plac Wolności 3 (pod filarami). Pw 1726-052.96

Przeprowadzki
do wszelkich miejscowości na prowincji oraz zwózki towaru, bagażu itd w miejscu uskuteczniam samochodem ciężarowym Zgłoszenia Nowy Rynek 3, telefon 14-51. zdw 28 422

Dziecko
dziewczę dwutygodniowe z inteligencji oddam na dobre wychowanie. Spieszne zgłoszenia do Kurjera zdw 33 040

Przy najniższych
cenach kupuje się najpiękniejsze obrazy tylko we firmie Witold Leworski, Wrocławska 36. Specjalność oprawa obrazów. Kw 606-7

Każda elegancka pani
ubiera się tylko w salonie mód „Kresowianka", św Marcin 16/17 wejście litera F. Dla pp. urzędniczek dogodne warunki. bpw 375

Guchota uleczalna
Fenomenalny wynalazek Eufonja zademonstrowany specjalistom. Sami się wyleczycie z przytępionego słuchu, szumu, cieknięcia z uszów. Liczne podziękowania. Pouczającą broszurę na żądanie wysyła bezpłatnie Eufonja, Liszki, koło Krakowa. Tw 74

Obiady znakomite
od złotych 1.50 do 3.50 z 4 dań z leguminami wykwintnemi lodami wydają Stołownie Szkoły Gospodarczej 1) św Marcin 69 2) Aleje Marcinkowskiego 1 kuchnia zdrowia nw 2564/F

Masaże
kosmetyczne i lecznicze (elektr.), łupież usuwa radykalnie, farbowanie włosów (Henną). Zakład fryzjersko-kosmetyczny, Małeckiego 19, I. (Rynek Łazarski). zdw 32 783

Inteligentna
przystojna pani szuka towarzysza, celem zwiedzenia P. W. K. Oferty Kurjer zdw 32 909

Posłańcy
wszelkie przesyłki, zwózki załatwia szybko, tanio „Centrala Ruchu", 3 Maja 3 a, w podwórzu. zdw 33 038

Orzeczenie
Po naradzie zarządu oświadczamy, że pani Kublicka Józefa, Warszawa, Polna 70, niema nic wspólnego z Spółdzielnią Osadniczą, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 17 a. zdw 33 025

Akuszerka
Reszelewska mieszka ul św. Marcin 5, wejście ul. Wysoka 12, II. piętro. zdw30 ..

Szuka
się dzierżawy lub bufetu na rachunek z większą kaucją. Zgłoszenia Kurjer zdw 32 753

Kto
ceruje skarpetki? Adres Kurjer zdw 32 736

Futra
damskie naprawiam, modernizuje. Wierzbięcice 13, parter, prawo. zdw 32 960

Porad prawnych darmo
udziela Biuro Procesowe Poznań, Podgórna 7, załatwia wszelkie sprawy hipoteczne, majątkowe, mieszkaniowe, podatkowe, sądowe itp. Przepisywanie na maszynach, powielanie, tłumaczenie z języków obcych na życzenia. zdw 33 049/50

Fryzjernia
dla pań i panów w hotelu „Polonia" otwarta od 7—22. Także w niedzielę i święta. bpw 394

Pospieszna
pralnia, prasowalnia. Św. Wojciech 2. zdw 33 140

23 OŻENKI

Dla mego
brata, lat 32, blondyna, właściciela kamienicy zapewniona egzystencją w zawodzie artystycznym, poszukuje inteligentnej panienki z dobrej rodziny, blondynki lub brunetki dobrego serca która ma zamiłowanie do kupiectwa i ogrodu. Cel matrymonjalny. Oferty z fotografją, którą się zwraca do Kurjera Pozn. rw 6024

Właściciel
realności, fabrykant, ożeni się z panną lub wdową do lat 45 z posagiem do 10 000 dolarów celem powiększenia fabryki w zamian zapisze połowę swego majątku wartości 35.000 dolarów. Listy Lwów, Poste restante „Legitymacja nr. 36-77". nw 2723

Kawaler
lat 30 poszukuje znajomości pań lub młodych wdówek z cośkolwiek majątkiem w celu matrymonjalnym. Zgłoszenia Kurjer zdw 32 901

Przystojny
kulturalny pan lat 32, poszukuje panny, wdowy do lat 40. Cel matrymonjalny. Majątek pożądany. Oferty tylko z bliższemi szczegółami i fotografją Kurjer zdw 32 812

Panna
lat 29, posiadająca własne skromne mieszkanie szuka znajomości pana do lat 35 cel matrymonjalny. Panowie rzemieślnicy i urzędnicy raczą złożyć swe oferty z fotografją do Kurjera zdw 32 854

Kawaler
przystojny, lat 28, na stałem stanowisku, dla braku znajomości szuka panny w celu matrymonjalnym. Oferty Kurjer zdw 33 117/18

Urzędniczka
państwowa o wysokich zaletach ducha, pragnie poznać w celu matrymonjalnym pana na poważnem stanowisku. Wdowcy z 1 małoletniem dzieckiem mile widziani. Oferty Kurjer zdw 33 052

Kawaler
przystojny blondyn, średniego wzrostu, lat 32, z gotówką kilku tysięcy złotych, obecnie pracuje w Pozn. jako pomocnik zegarmistrzowski, szuka z powodu braku znajomości towarzyszki życia, właścicielki zaprowadzonego składu mogą z całem zaufaniem się zgłosić. Pośrednictwo krewnych mile widziane. Zgłoszenia do Kurjera zdw 33 126

Kawaler
lat 29, blondyn właściciel przedsiębiorstwa poszukuje panienki od lat 18—24 w celu matrymonjalnym. Panienki inteligentne, z czystą przeszłością nie hołdujące dzisiejszym zasadom, także z gospodarstwa, posiadające newien kapitał (celem powiększenia przedsiębiorstwa) zechcą łask. swe oferty złożyć wraz z fotografją do Kurjera Poznańskiego zdw 32 898. Rzecz traktuję poważnie, za dyskrecję ręczę.

Panią
do lat 40 materjalnie niezależną pozna handlowiec, wysoki, przystojny, lat 36. Cel matrymonjalny dyskrecja. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 006

Inteligentna
wysoka blondynka lat 25, posiadająca zł 15.000 i wyprawę wyjdzie zamąż za pana wykształconego tylko na lepszem stanowisku Zgłoszenia poważne do Kurjera zdw 32 999

24 NAUKA

Kto
nauczy handlowca doskonale władać językiem polskim? Wyczerpujące oferty Kurjer zdw 32 584

Zapraw konserw, soków
kursy krótkie oraz wyrób lodów cukiernicze wyroby; gotowanie wykwintne przy pierwszorzędnym kuchmistrzu — wyuczy Szkoła Gospodarczo-Zawodowa, św Marcin 69. Tamże wydaje się znakomite obiady od 2—3.50 złotych z 5 dań np 2582

Angielskiej
konwersacji u rodowitego Anglika lub Angielki poszukuje. Zgłoszenia Kurjer zdw 32 791

Łaciny,
matematyki, fizyki do matury udzielam. Górna Wilda 36, m. Maselkowskiego „Z" 1—3 lub listownie. zdw 32 787

Bilans
księgowość załatwiam, lekcyj udzielam. Kurjer zdw 32 880

Kondycyj
na nowy rok szkolny w Poznaniu ewentualnie w najbliższej okolicy Poznania poszukuje studentka. Spieszne zgłoszenia skierować do Kurjera zdw 32 873

Kursy
stenografji pisania na maszynach, księgowość Tyran Zaworskiej, ul. Strzelecka 33, narożnik Placu Świętokrzyskiego i Jeżyce, Poznańska 28/30 bpw 411/2

Stenografji
polsko-niemieckiej oraz nauki pisania na maszynach udziela Poznańskie Tow. Buchalterji, św. Marcin 29. zdw 32 924

25 MUZYKA

Pianino
Poszukuję pianina do wynajęcia. Zgłoszenia listowne majorowa Chramcowa, Mazowiecka 61. zdw 32 056

Kto
udzieli mężczyźnie w godzinach wieczornych lekcyj gry na mandolinie. Oferty (honorarjum) Kurjer zdw 32 585

Duet
Pianista i skrzypek z wielkim repertuarem mogą się zgłosić. Hotel Europejski, Ostrów, Wlkp. dw 1403

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych

Emerytowany
oficer intendentury lat 34, były kierownik Wojskowych Zakładów Gospodarczych i referent Szefostw Intendentury poszukuje odpowiedniej pracy w Poznaniu lub okolicy Łaskawe propozycje pod „Próba, poznanie, przyszłość" do Kurjera zdw 32 058

Młoda
wychowawczyni z 8 letnią praktyką poszukuje od Nowego Roku szkolnego posady do dzieci najchętniej do jakiegoś zakładu wychowawczego, sierot, głuchoniemych itp jako wychowawczyni, dozorczyni, freblanka. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdw 32 275

Osoba
w średnim wieku przyjmie posadę do małych dzieci lub do zarządu domem. Oferty proszę do Kurjera Poznańskiego zdw 32 019

2.000 gotówką
kaucji złoży inteligentny były rządca lat 36, przyjmę posadę rządcy, kasjera, magazyniera, pisarza lub szofera, pierwszorzędne referencje. Adres Szamotuły, Obrzycka 13, Ulrich, dla C. zdw 32 258

Szofer
kawaler, sumienny, trzeźwy, znający się na reparacji maszyn poszukuje posady prywatnej. Zgłoszenia Kurjer zdw 32 680

Kierownik mleczarni
rutynowany, długoletni fachowiec znający się na wszelkich pracach w zakres mleczarstwa wchodzących jaknajlepiej poszukuje odpowiedniej posady. Wysoka kaucja do dyspozycji. Zgłoszenia proszę kierować do niniejszego pisma pod dw 1 395

Emeryt
wojskowy, lat 42, energiczny, włada kilkoma językami, były kierownik kooperatywy rolnej, spółdzielni-spożywczej oraz klubu oficerskiego poszukuje podobnej lub jakiejkolwiek posady w Poznaniu, Gnieźnie, Wągrowcu itp. Wynagrodzenie skromne. Referencje pierwszorzędne. Adres W. Maniawski, chorąży. Żegrze pod Warszawą. zdw 32 678

Praczka
poszukuje prania M. Walkowiak, Zagórze 2, u p. Kujawiak. zdw 32 887

Inteligentna
panienka lat 19 szuka jakiejkolwiek posady. Oferty Kurjer zdw 32 881

Polka
z doskonałem niemieckim przyjmie posadę biurową lub lekcji niemieckiego udzieli tanio, względnie kondycję do dzieci od lat 8. Zgłoszenia Kurjer zdp 32 412

Panienka
dobrego wychowania, pisząca dość biegle na maszynie ze stenografją polską poszukuje posady początkującej do biura. Oferty do Agencji Kurjera Poznańskiego nw 2720

Biuralistka
poszukuje posady. — Zgłoszenia „Par", Aleje Marcinkowskiego 11 pod 55,351 Pw 3919-55.351

Gosposia
wiejska, lat 31, z dobrem gotowaniem, posiadająca długoletnie świadectwa, przyjmie posadę od 1 sierpnia w religijnym, lepszym domu. Zgłoszenia Kurjer zdw 32 956

Bufetowa
dzielna w swoim zawodzie, z kilkoletnią praktyką, poszukuje posady zaraz. Oferty do Kurjera zdw 32 955

Dziewczyna
wiejska szuka posady 1. 8. lub 15. 8. z gotowaniem. Oferty Kurjer St. Rynek rw 60 54

Szofer
z roczną praktyką poszukuje posady zaraz. Józef Michalski, Parkowo, pow. obornicki. zdw 32 662

Dziewczyna
uczciwa, pracowita poszukuje od 1. 8. posady do dwóch osób, dobre polecenie. Łaskawe oferty proszę Kurjer zdw 32 475

Przyjmę
posadę jako praktykant buchalterji lub inną, świadectwa dobre. Władysław Derdziak, Jaroszewo, pow. Wągrowiec. dpw 1294

Szukam
posady woźnego w poważnem przedsiębiorstwie z kaucją 1.000 zł lub więcej. Adres wskaże Kurjer zdw 32 400

Gospodyni
samodzielna poszukuje posady od 1. 8. lub 15. 8. do samotnej osoby lub do małej rodziny. Oferty Kurjer zdw 32 432

Książkowa
pisząca biegle na maszynie, zmieni posadę. Łaskawe oferty Kurjer zdw 32 980

Praczka
czysta i sumienna poszukuje prania poza dom. Oferty Kurjer zdw 33 076

Sierota
szuka posługi od 1. 8. na cały dzień. Oferty Kurjer zdw 33 083

Polecam
dziewczyny z gotowaniem. Kranzowa, Ratajczaka 2. Telefon 28-17 zdw 33 094

Poszukuję
posady jako kowal-szofer kawaler, dobry fachowiec, trzeźwy, sumienny. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 100

Panienka
która pracowała u kuśnierza poszukuje posady stałej od 1. 8. Oferty Kurjer zdw 32 747/8

Panienka
poszukuje posady na P. W. K. Oferty Kurjer zdw 32 952

2.000 zł
wypożyczę za otrzymanie posady inkasenta lub biurowego. Kurjer zdw 32 946

Dziewczyna
która samodzielnie gotuje szuka pracy do wszystkiego od 1. 8. Zgłoszenia do Kurjera zdw 32 6..3

Posady
biurowej wzgl. kasjerki poszukuję. Łaskawe zgł. proszę skierować do Kurjera zdw 32 648

Maszynistka
pisząca biegle na maszynie z ładnym charakterem pisma, poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 32 645

Ślusarz narzędziowy
obeznany w matrycarni i wszelkiemi pracami wchodzącymi w zakres ślusarstwa maszynowego, budowlanego, poszukuje odpowiedniego zajęcia. Zgłoszenia Kurjer zdw 32 573

Ślusarz mechanik
obeznany dokładnie z fabrykacją zatworów do butelek i kronkorków, poszukuje odpowiedniego zajęcia do fabryki wyłącznie trudniące się tem względnie browaru. Zgłoszenia Kurjer zdw 32 572

Książkowa
samodzielna znająca dokładnie żurnal amerykański i wszelkie prace biurowe pisząca biegle na maszynie poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer zdw 32 938

Służąca
początkująca szuka posady. Oferty Kurjer zdw 33 046

Karmelkarz
młody, dzielny swym zawodzie, szuka miejsca od 1. 8. 29 lub od 15. 8. 29. Oferty Kurjer zdw 33 056

Uczciwa
osoba poszukuje posługi dwa razy w tygodniu i prania. Oferty Kurjer zdw 33 028

Panna
lat 23, inteligentna z poleceniem poszukuje posady do 1—2 dzieci z szyciem i haftem od 1. 8. Łaskawe oferty proszę Kurjer zdw 33 149

Praczka
czysta poszukuje prania prywatnie. Oferty Kurjer zdw 33 015

Rutynowany
ślusarz poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 33 169

Poszukuję
posługi przed lub po południu zaraz. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 173

Biuralistka
pięcioletnią praktyką, obeznana z wszelkiemi pracami biurowemi, pisząca na maszynie, z dobremi świadectwami poszukuje posady zaraz lub później. Zwolniona z powodu likwidacji zakładu. — Oferty Kurjer zdw 33 172

Posługaczka
szuka posługi zaraz. Oferty Kurjer zdw 33 120

Kupiec
dawniej samodzielny, rzutki energiczny kawaler, lat 29, poszukuje posady kierownika lub innej. Na życzenie złoży kaucję. Łaskawe zgłoszenia tylko poważnych firm. Kurjer zdw 32 481

Syna
mego 15-letniego, zdrowego, silnego, pragnę dać w naukę puszkarstwa. Łaskawe zgłoszenia: S. K. Ziółkowski Księgarnia Janowiec, Rynek 6. nw 2781

Absolwentka
Szkoły Handlowej, z ładnym charakterem pisma, znająca stenografję i umiejąca pisać na maszynie, poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański pod zdw 33 157

Początkująca
stenotypistka poszukuje posady. Łaskawe oferty Kurjer zdw 33 000

Rutynowany
korepetytor z długoletnią praktyką, świadectwa pierwszorzędne, poszukuje od 1. 9. 29. kondycji na wsi. Zgłoszenia Kurjer Pozn. bpw 506

Absolwent
kursu handlowego, posiadający maturę gimnazjalną oraz 10 trymestrów filoz., poszukuje od 15. 8. jakiejkolwiek stałej posady we większem mieście Wielkopolski lub Pomorza. Zgłoszenia Kurjer Pozn. bpw 505

Inkasent
poważnej instytucji w Poznaniu poszukuje takiej samej posady we większem mieście Wielkopolski lub Pomorza. Świadectwo pierwszorzędne. Zgłoszenia Kurjer Poznański bpw 504

Biurowa
pisząca na maszynie, prosi o zajęcie. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 144

Z kaucją
do 20.000 zł poszukuję stanowiska inkasenta, magazyniera lub t. p. w poważnem przedsiębiorstwie. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 32 851

Dziewczyna
uczciwa i pracowita poszukuje posady do wszystkiego z gotowaniem od 1. 8. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 030

Poszukuję
jakiejkolwiek posady 2 lub 3 osób. Oferty Kurjer zdw 33 131

Kupiec
sumienny, rzutki posiada kilka tys. zł i w najruchl. miejscu Gdyni wolną ubikację, nadającą się do mniejszej detal. sprzedaży i przedstawicielstwa lepszych firm poszukuje zajęcia. Zgłoszenia do Ekspozytury Kurjera Poznańskiego w Gdyni. nw 2724

Starszy buchalter
bilansista przyjmie zaraz zajęcie Zgłoszenia Kurjer zdw 32 793

Podróżujący
na Poznań przyjmie herbaty. — Oferty Kurjer zdw 32 728

Wojażer
przyjmie mydła toaletowe na miasto. Zgłoszenia Kurjer zdw 32 729

Administracje
domów poszukuje przemysłowiec. Oferty Kurjer zdw 32 731

Szukam
posady podróżującego, inkasenta w miejscu i wyjazdy z gwarancją realności do 25.000 zł. Łaskawe zgłoszenia upraszam do Kurjera zdw 32 788

Krawcowa
zdolna na wszelką garderobę damską i dziecięcą poszukuje pracy poza domem. Oferty Kurjer zdw 32 774

Gospodyni
kucharka w średnim wieku z dobrą kuchnią kilka lat praktyki przyjmie posadę w lepszem domu ewentualnie do wszystkiego do dwojga osób zaraz. Zgłoszenia Kurjer zdw 32 773

Praczka
poleca się poza dom. Oferty Kurjer zdw 32 750

Osoba
inteligentna zaufana, samodzielna z dobrem gotowaniem poszukuje posady od 1. 8. najchętniej do 2 osób. Oferty Kurjer zdw 32 746

Kucharka
samodzielna szuka posady od 1. 8. Oferty Kurjer zdw 32 817

Kucharka
wiejska do samotnej osoby szuka posady. Oferty Kurjer zdw 32 816

Maturzysta
poszukuje jakiejkolwiek posady na sierpień i wrzesień. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera zdw 32 814

Książkowa
korespondentka siła samodzielna, zmieni posadę zaraz ewentl. później. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera zdw 32 842

Ekspedjentka
z branży kolonjalnej z czteroletnią praktyką poszukuje posady od pierwszego sierpnia. Łaskawe oferty Kurjer zdw 32 834

Panienka
z porządnej rodziny chcąca wyuczyć się dobrze gotowania, pragnie przyjąć miejsce elewki, tylko do kuchni. Oferty Kurjer zdw 32 825

Retuszerka
poszukuje posady. Zgłoszenia do Kurjera zdw 32 903

Początkująca
maszynistka poszukuje posady zaraz lub później. Zgłoszenia Kurjer zdw 32 870

Panienka
inteligentna przyjmie jakąkolwiek pracę na 3 godz. w południe. Oferty Kurjer zdw 32 823

Ślusarz
narzędziowy pewny w swoim zawodzie szuka pracy. Oferty Kurjer zdw 32 852

Inteligentna
panienka z prowincji, mająca nieco praktyki, szuka posady w piekarni, cukierni lub pokrewnym zawodzie Zgłoszenia Kurjer zdw 32 421

Inwalida
wojenny poszukuje jakiejkolwiek posady w przedsiębiorstwie za kaucją 1.000—1.500 zł. Zgłoszenia Kurjer zdw 32 442

Mistrz
ceglarski z 25-letnią praktyką, znający wszechstronnie swój zawód poszukuje posady od zaraz Kurjer zdw 32 414

Inteligentne
panie poszukują posady, które już pracowały w cukierni i restauracji. Okolica obojętna 1. 8. Oferty Kurjer zdw 32 599

Poszukuję
posady jako pielęgniarz dla chorych cielesnych lub umysłowo prywatnie Zgłoszenia Kurjer zdw 31 776

28 WOLNE MIEJSCA

Poszukuje
się starszej dziewczyny od 1. 8. do młodego małżeństwa. Zgłoszenia: ul. Kraszewskiego 30, boczny dom, III. piętro, lewa, pomiędzy 11—15. jw 2282

Dziewczyna
młodsza do wszystkich prac domowych potrzebna od 1. 8. 29 r. Majchrzak, ul. Marszałka Focha 41, dom tylny, parter zd 32 667

Uczciwa
i porządna dziewczyna do posługi na cały dzień potrzebna. W. Garbary 44, IV. ptr lewo. zd 32 625

Ekspedjentka
starsza, samodzielna, tylko z branży towarów krótkich zaraz potrzebna. Ul. Marszałka Focha 63. zdw 32 683

Kotlarz miedzi
dzielny w swym zawodzie potrzebny zaraz. G. Meier, Wolsztyn Wlkp., Rynek 18. nw 2 698

Do składu papieru i galanterji
potrzebna zdolna samodzielna ekspedjentka, z dobremi świadectwami. Pensja i wolne utrzymanie. Zgłoszenia z odpisami świadectw oraz podaniem pensji do firmy „Atlas" właśc. Hieronim Zwierzyński, Szamotuły Rynek 4 Pw 3865-31.9

Dziewczyna
uczciwa, silna, pracowita potrzebna na stałe do Apteki Fr. Ratajczaka 12. Zgłoszenia 4—6. zdw 32 463

Dziewczyna
czysta z dobremi świadectwa i do wszystkiego (pranie i gotowanie) potrzebna od 1. 8. Kucharek Graniczna 1. II p., lewo. zdw 32 424

2 fryzjerki
dzielne w ondulacji potrzebne. Głowacki, Kanałowa 16. zdw 32 542

Służąca
do wszystkiego z gotowaniem potrzebna 1 .8. Strumykowa 36, parter, lewo. zdw 32 504

Chłopcy
do sprzedaży na P W K na dobrych warunkach potrzebni Zgłoszenia Głogowska 42, pokój 12. od godz. 4 do 6 po połud zdw 30 168

Dziewczyna
do wszystkiego, umiejąca dobrze gotować od 1. 8. potrzebna Oferty Kurjer zdp v 32 859

Agentów
zdolnych do zbierania fotografij poszukuje i płacę najwyższe ceny. „Sztuka Polska", Gąsiorowskich 11, II. ptr. jw 2 266

Fabryka trumien
poszukuje sztukatora bronzownika jako kierownika na stałą posadę. Zgłoszenia pod „Sztukator" do „Par", Bydgoszcz, Dworcowa 72. Pw 3 841-63,768

Stałe dochody
Napwyższe prowizje otrzymują panowie zaprowadzeni u klijenteli prywatnej. Dobra egzystencja dla urzędników kontrolerów. Najlepsza możność zarobkowania. Nowo zaprowadzony dział. Ograniczona ilość miejsc. Zgłaszać więc natychmiast pod „Fixum", do Tow. Reklamy Międzynarodowej g. r. Rudolf Mosse, Kraków, — Żyblikiewicza 16. Tw 113

2 dziewczyny
do pracy do laczków potrzebne. Chwaliszewo 23. zd 32 672

Służąca
do restauracji potrzebna zaraz. Restauracja, Wroniecka 6. rw 6044

Malarz
pokojowy może się zgłosić. Kanałowa 7, II., prawo. rw 6046

Inkasent
woźny potrzebny. Kaucja 300 złotych. Morkowski, Focha 47, podwórze, I. rw 6049

Chłopiec
uczciwych rodziców, mający chęć wyuczyć się tokarstwa w drzewie, może się zgłosić zaraz. St. Bergman, Mostowa 33. rw 6042

Biuralista
młody, inteligentny, władający polskim i niemieckim w słowie i piśmie, chętny do sprzedaży, potrzebny zaraz. Oferty własnoręczne z odpisami świadectw i wysokością żądanego wynagrodzenia prosimy składać do Kurjera Poznańskiego zdw 32 964

Służąca
do wszystkiego potrzebna. Górna Wilda 47, skład. zdw 33 160

Praczka
potrzebna zaraz. Pralnia Matejki 11. Zgłaszać się od 6—7 wieczorem. zdw 32 919

Stenotypistka
jedynie bardzo biegła ze stenografją polską możliwie także i niemiecką, potrzebna zaraz na 4 godziny dziennie Oferty z dokładnym życiorysem, odpisami świadectw i żądanych wymagań uprasza się do Kurjera Poznańskiego pod nw 2783

Służąca
do wszystkiego od 1. 8. potrzebna. Sew. Mielżyńskiego 1. skład elektr. zdw 33 158

Służąca
starsza, do wszelkich prac domowych, która może samodzielnie gotować, może się zaraz zgłosić. Szkolna 3, III. ptr. lewo. zdw 32 997

Szofer
na taksówkę zaraz potrzebny. Methner, Dąbrowskiego 70. zdw 32 996

Panna
pisząca na maszynie, z znajomością książkowości poj. siła początkująca znajdzie zajęcie zaraz Osobiste zgłoszenia od godz. 12 do 2. Palczewski, Dąbrowskiego 43, III. p. zdw 32 735

Służąca
potrzebna zaraz Stefanowicz, Kręta 5, dom boczny zdw 32 957

Pomocnika
malarskiego poszukuje K. Nieżelieński, Czarnków, ul. Wieleńska. nw 2791

Rodzice
mający chęć oddać syna w naukę do fryzjera w większem mieście pow. Przyjmie się tylko chłopca ze wsi (warunek) z całkowitem utrzymaniem. Zgłoszenia Agencja Kurjera Poznańskiego Gniezno 326. nw 2789

Gospodyni-kucharka
w średnim wieku, sumienna, czysta i skromna, z znajomością dobrej kuchni, potrzebna na stałą posadę najpóźniej od 15. 8. r.b. do samotnego pana do większego miasta. Pokojowa do pomocy. — Zgłoszenia z odpisami świadectw, podaniem pretensji i dołączeniem fotografji (która się zwraca) do „Par", Aleje Marcinkowskiego 11 pod 31,40. Pw 3922-31,40

Retuszerkę - fotografa
oraz wolontarjuszkę przyjmie zaraz Zakład Art. Portretów i Fotografij, Markiewicz, 27 Grudnia 7. zdw 33 138

Z osobą
młodszą, solidną wspólniczką kupię interes kolonjalny. Oferty Kurjer zdw 33 141

Niania
z jaknajlepszemi poleceniami i wieloletnią praktyką, zdrowa, miła, potrzebna od 15 sierpnia lub 1 września do czteromiesięcznego dziecka. Odpisy świadectw, których się nie zwraca, skierować do Kurjera pod zdw 32 906

Uczeń
piekarski potrzebny od pierwszego lub piętnastego sierpnia. B. Grzesiecki, Nojewo, pow. Szamotuły. zdw 32 904

Rysownika
meblowego dla dorywczej pracy (szkice i detale) spiesznie poszukuje „Wojciechów", Gwarna 18 zdw 32 965

Dziewczyna
z gotowaniem, do wszystkiego. — Adamczykowa, Ratajczaka 14. zdw 32 971

Biurowa
potrzebna zaraz. Lech, Grobla 22 zdw 32 979

Kucharka - gospodyni
zdolna, energiczna, solidna, potrzebna na probostwo wiejskie. (Kongresówka). Gospodarstwo małe, lecz wzorowe. Oferty Kurjer zdw 33 075

Służąca
do wszelkich prac domowych z gotowaniem dobrze polecona od 1. 8. 29 potrzebna. Goderski, Szewska 21, skład. zdw 33 004

Dziewczyna
młodsza do lżejszych prac domowych potrzebna zaraz. Zakład fryzjerski, Patrona Jackowskiego 38. zdw 33 089

Pomocnik
fryzjerski potrzebny zaraz, posada stała, ewent. utrzymaniem. — Zgłoszenia Kurjer zdw 33 088

Ucznia
z ukończoną szkołą handlową przyjmę od 1. 8. 29. Piśmienne zgłoszenia: Karol Adamski, Poznań, Wielka 25. zdw 33 081

Krawców
samodzielnych na duże sztuki i tylko siły pierwszorzędne, na stałą pracę przyjmie Marszałek, ul. Prusa 20, II. zdw 31 103

Chłopca
lub dziewczę do posług przyjmie Piliński, Lodowa 1, na Łazarzu. zdw 33 106

Posługaczka
potrzebna. K. Stryczyński, Dąbrowskiego 3, I. zdw 32 969

Dziewczyna
do dwuletniego dziecka może się zgłosić. Kanałowa 15, I. piętro, lewo. zdw 32 733

Biuralistka
początkująca, która umie pisać na maszynie „Orzeł", może się zgłosić. F. Kaźmierski, Stary Rynek 38/39. zdw 32 724

Potrzebna
dziewczyna do posyłek zarazem do uprzątania biura. Zgłoszenia pomiędzy godz. 5—6 ul. Mostowa 17 a, skład drzewa. zdw 32 792

Dobry
rysownik do wykonywania ilustracji do czasopism może się zgłosić. Zgłoszenia Kurjer zdw 32 779

Potrzebna
wprawna ręczniarka na spodnie. Stryba, Długa 4, II. zdw 32 778

Dziewczyna
młodsza do dzieci i pomocy domowej potrzebna ul. Dąbrowskiego 41 a, Haszkiewicz. zdw 32 775

Potrzebna
służąca uczciwa do wszystkiego od 1. 8. Restauracja A. Łakomy, Gen. Prądzyńskiego 11. zdw 32 734

Dzielna
ekspedjentka - bufetowa oraz uczenica potrzebne zaraz. Cukiernia Słowiańska, właśc. H. Smoczyk, Poznań, Marszałka Focha 70. zdw 32 805

Służąca
do wszelkich prac domowych. — Zgłoszenia po południu A. Micuk, 27 Grudnia 14 zdw 32 819

Poszukuję
dzielnego biurowego do młyna z kaucją. Zgłoszenia do Kurjera zdw 32 841

40 kamieniarzy
do tłuczenia kamieni na nową szosę poszukuje i zgłoszenia przyjmuje Kierownictwo Budowy szosy Bąblin-Kiszewo, stacja kolejowa i poczta Kiszewo, powiat Oborniki zdw 32 835

Samodzielny
pomocnik cukiernicy jest potrzebny zaraz Adres wskaże Kurjer zdw 32 831

Pomocnik
fryzjerski starszy zaraz potrzebny Zgłoszenia 3 Maja 4, zakład fryzjerski. zdw 32 826

Dziewczyna
do dziecka potrzebna zaraz. — Dziurla, Żupańskiego 5. zdw 32 857

Potrzebna
dziewczyna do wszystkiego uczciwa, czysta dobrze polecona, z dobrem gotowaniem. Wiadomość ul. Barwińskiego 1, I. piętro, prawo, po południu. zdw 32 853

Ucznia
z lepszej rodziny do składu artykułów męskich przyjmie N. Potocki, Plac Wolności 10. zdw 32 844

Posługaczka
potrzebna Śniadeckich 28, parter, prawo. zdw 32 893

Biuralistka
młodsza potrzebna zaraz. Zgłoszenia Kurjer zdw 32 874

Maszynistka
biegle pisząca, stenografja pożądana potrzebna zaraz do biura adwokackiego. Adres wskaże Kurjer zdw 32 871

Szofer
z praktyką do samochodu reklamowego na objazd prowincji potrzebny zaraz. Zgłoszenia z podaniem wymaganego wynagrodzenia oraz odpisami świadectw skierować do Kurjera zdw 33 065

Uczeń
rzeźnicki może się zgłosić od 1. 8. Oferty Kurjer zdw 32 860

Dzielne
fryzjerki i pomocnika poszukuje na dobrych warunkach Jan Nowak, Inowrocław, ul. Dworcowa 27. zdw 32 862

Służąca
do wszystkiego gotowaniem Matejki 55, trzecie, lewo. zdw 32 869

Zastępców
na Województwo Poznańskie, Pomorskie i Królestwo poszukuje zagraniczna firma celem sprzedaży nowości technicznej. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 125

Pomocnik
fryzjerski potrzebny zaraz. Andrys, G. Wilda 95. zdw 32 953

Dziewczyna
która rozumie pranie spanie poza domem potrzebna 1. 8 Wysoka 12, II., prawo. zdw 32 936

Służąca
potrzebna od 1 8. Zgłoszenia Półwiejska 38, skład porcelany. zdw 32 930

Posługaczka
uczciwa i czysta od godz. 7—12 przed południem potrzebna. Śniadeckich 30, parter, prawo rw 6036/7

Uczeń
rzeźnicki z prowincji, z dobrej rodziny, może się zgłosić zaraz. — Zgłoszenia: Wodna 2, Mączyński, mistrz rzeźnicki. rw 6051/2

Służąca
do wszystkiego potrzebna zaraz. Zgłoszenia Św. Wojciech 28, parter, lewo. zdw 33 047

Czeladnik
piekarski może się zgłosić zaraz tylko taki co potrafi rogalki i knypelki. Adres wskaże Kurjer zdw 33 044

Biegła
panna na konfekcję damską potrzebna zaraz. Rybaki 8, II. ptr. front. zdw 33 051

Krawcowa
do ręki, damskie zaraz Gen. Prądzyńskiego 10, II. zdw 33 048

Dziewczyna
czysta umiejąca dobrze gotować potrzebna. Winiarnia - Śniadalnia Fredry 6. zdw 33 058

Gospodyni
kucharki dobrze gotującej uczciwej poszukuje kawaler do Poznania. Zgłoszenia Kurjer zdw 33 059

Służąca
do wszelkiej pracy domowej może się zaraz zgłosić. A. Kromólska, Poznań, Wierzbięcice 34. zdw 33 066

W szczotkarstwie
dobrze wpracowana dziewczyna z dobremi świadectwami na stałą pracę przyjmie zaraz do Gniezna Zgłoszenia w środę 10—15 godz. Hurt. Kretschmer, W. Garbary 29. zdw 33 068

Dziewczyna
na wskroś uczciwa potrzebna do dzieci i prac domowych od 1. 8. 29 bez spania. Zgłoszenia od 2—3 u p. Wojciechowskiej, Grochowe Łąki 1. zdw 33 032

Kobieta
do roznoszenia afiszy potrzebna zaraz do Teatru Nowego. zdw 33 163

Posługaczka
na kilka godz. przed południem potrzebna od 1. 8. 29 Ratajczaka 11a, 2-gie wejście III. p., prawo. zdw 33 162

Kilimiarki
dwie dzielne potrzebne. Zgłoszenia od 8—10 rano ul. Focha 80, IV. p., prawo. zdw 33 161

Posługaczka
od pierwszego Marji Magdaleny 1. II., lewo zdw 33 166

Służąca
do wszystkich prac potrzebna zaraz. Cukiernia św. Marcin 31. zdw 33 177

Dziewczyna
wiejską, tylko starszą, przyjmie zaraz skład kolonjalny. Krukowska, M. Focha 187. zdw 33 105

Dziewczyna
młodsza potrzebna zaraz Nowicka ul. Stawna 12. zdw 32 865

Zegarmistrzowski
pomocnik samodzielny potrzebny. Chwilkowski, Św. Marcin 40. zdw 33 119

Praczka i prasowaczka
które w pralniach prasowały, na stałą pracę, pierwszorzędne siły potrzebne. Oferty Kurjer zdw 33 113

Pomocnik
fryzjerski potrzebny. Matejki 7 zdw 33 115

Dziewczyna
do posyłek potrzebna. Salon fryzjerski, Matejki 7. zdw 33 114

Maszyniarki
i ręczniarki potrzebne zaraz na stałe na płaszcze damskie. Nowicki, Wierzbięcice 31, III. ptr., podwórze. zd 32 455

Kilka
dobrych hafciarek poza dom na stałą pracę poszukuje. Zgłoszenia Orędownik zd 33 010

Panienki
chcące się wyuczyć haftu bezpłatnie mogą się zgłosić do Orędownika zd 33 011

Dziewczyna
do pracy potrzebna. Grobla 9, fabryka keksów. zd 32 925

Dziewczyna
do wszelkich prac domowych z szyciem potrzebna. Półwiejska 37, I., prawo, front. zd 32 951

Dziewczyna
do dzieci, z całkowitem utrzymaniem, może się zgłosić Pralnia, prasowalnia, ul. Kręta 22. r 6038

Szwaczki
na konfekcję męską przyjmie Najtkowski ul. Szewska 14, III. zd 32 768

Obuwników
na męską szytą pracę poszukuje. Moszkowicz, Dominikańska 6. — Zgłoszenia od 8—9 wieczór. r 6055

Pomocnik
kołodziejski może się zaraz zgłosić Jan Leśniczak Jaraczew, pow. Jarocin stacja kol. Jarocin zd 32 737

Panny
do ręki i maszyny i pomocnika krawieckiego na konfekcję męską przyjmie zaraz J. Dobrak, Za Groblą 5, II. piętro. zd 32 934

Pomocnik
obuwniczy wprawny na reparacje, może się zaraz zgłosić. Pracownia obuwia, Św. Wojciech 2, skład. zd 32 972

Maszyniarka ręczniarka
na spodnie potrzebna zaraz. — Szczesnowski, Wielkie Garbary 13 zd 32 986

Służąca
potrzebna od 1. 8. r. b. Czekalski, skład kolonjalny, Rynek Śródecki 13/14 zd 32 927

2.000 złotych
miesięcznie zarobić może każdy. Natychmiast wypłacamy prowizję gotówką. Zgłoszenia kierować pod: „Organizacja" Biuro Buchstaba, Lwów, Jagiellońska 7. nw 2722

Szofer
z praktyką potrzebny na stałą posadę do samochodu ciężarowego. Kaucja 2.000—3.000 zł konieczna. Zgłoszenia Kurjer zdw 32 795

Dziewczyna
do dziecka potrzebna przed południem. Św. Józefa 6, Dudziak. zdw 32 983

Dziewczynka
do posyłek potrzebna. Arlt, magazyn wytwornego obuwia, plac Wolności 18. zdw 32 923

Młody
pomocnik fryzjerski, umiejący ondulować i fryzjerka potrzebni zaraz. Krotoszyn, ul. Zdunowska 16. Wilczyński. dw 1406

Humor zagraniczny

Fryzjer (roztargniony).
— Ostrzyc szanownego pana?
Klient: nie — zebrać włosy w warkocz i związać różową wstążeczką. (London Opinion) S. F.

Przedpłata na sierpień 1929 r. za oba wydania razem włącznie tygodniowego dodatka ilustr. „Jlustracja Poznańska" i „Nowiny Sportowe": w Poznaniu w eksped zł 4.00 w agencjach w mieście zł 4.50 z odnoszeniem do domu w Poznaniu zł 4.70. z odnoszeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.86, kwartalnie zł 14.58. pod opaską w Polsce zł 9.00 pod opaską w innych krajach zł 11.00. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą przeszkód w zakładzie strajków i t. p., wydawn. nie odpowiada za dostarczenie pisma a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-łamowej 25 gr. na stronie 4-łamowej 60 gr. na stronie czwartej 100 gr. na stronie drugiej 120 gr. przed wiadomościami potocznemi 200 gr. od 1-łamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża: do wydania wieczornego do godz. 10, w dni przedświąteczne do godz. 9 przed południem. Drobne ogłoszenia słowo napisowe (tłuste) 30 gr. każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania, wydawnictwo nie odpowiada

Telefony do Redakcji i administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 3525, 4072, w niedziele, święta i nocą tylko 1476 i 3524. — P. K. O. Poznań nr. 200 149.